Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

22
7-758

Printed in Turkey

Printed in Turkey

ԵՓՐԵՍ

ԽՈՒՐՐԻ

22
34-7

ԳԻՐՔ
ՅՕԹԻՑ

ԱՍԱՑԵԱԼ ՍՐԲՈՑՆ
ԻՓՐԵՄԻ ԽՈՒՐԻՆ
ԱՍՈՐՒՈՑ

ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ
1865

31846-ԿՀ
239-ԱՀ

Յուսով կընդդէմ,
Ներելիան համբերեցեք.
Աղօթիկ սիրով կացէք։

Հրատ. Ժբ. 12։

14993-Ա565
40

ՋԵԿՈՒՑՈՒՄՆ

ՊԱՏԻՒ մեծապատիւ վարկանի ըստ դասական՝ ծրշալի ցածագլխի և ստուկ ոչ էցէ, եթէ ըստ դիպաց խօսակից լինել հասանիցի նմա՝ իշխանի կամ թագաւորէ արդ ԱՂՕԹՔՆ՝ ԽՕՍՔ Է ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ, խնդրուածք բարեաց՝ ի նմանէ, դեղ բժշկութեան, արգել մեղաց, և մեծ գէն ընդդէմ փորձութեանց: Ապա քանիօն փառս փառաց և բարձրութեան գրելն է ղլինելն ընդ ատուածոյ խօսակից:

Քանզի յորժամ ղատուածային գիրս ընթեռնուիմք, ատուած խօսի ընդ մեզ՝ յուցանելով մեզ զնւր սուրբ կամն. և յորժամ յաղօթս կամք, մեք համարձակեալ խօսիմք ընդ ատուծոյ: Եւ յայնժամ "Զոր ինչ հայցեսցուք ըստ կամաց նորա՝ լսէ մեզ", ա. Յովհ. Ե. 14. եթէ իցեն մեր իղձք ոգպէս սրբոցն՝ զի հաճոյք և փառքն ատուծոյ կատարեսցին յաղօթս, կամ զոր խնդրեմք՝ իցէ յօգուտ փրկութեան մերոյ և այլոց, ուր՝

և վասն այլոց յաղօթելն, զնոցա աղօթից
և առ անձին շահեմք:

Այսմ դէտսն ուշ ունելով սատուածՙ
յմոց հաւքն սուրբք, յօրինեցին և նոքա ըստ
սուրբ գրոցն լուսաւոր ձանդից՝ մատեանս
խրատականս և աղօթականս: Մի ի յայնոցիկ
և առաջնիկայս մատենիկ աղօթից սրբոյն Ա-
ստուածայ եփրեմի խոնարհն այսինքն վերծանողի ա-
ստուծոյ՝ աշակերտի սրբոյն Յակոբայ Մծբը-
նացւոյ՝ ի հոլորտից դարուս. զոր երկրորդ տը-
պագրութեամբս առտի յերուսաղէմ՝ տամք
և մեք և որ ինչ այլ էին նորա աղօթք՝ ի
միշտ ի, հանդերձ յաւելուածովք օրա-
կան աղօթից եօթնեւկին՝ ի վերջ:

ՍՐՌՈՑՆ ԱԹԱՆԱՍԻ

ԵՒ

ՍՐՌՈՑՆ ԱՒՐԱՀԱՅ ԵՓՐԵՄԻ ԱՍԱՑԵԱԼ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Եւ արդ՝ հրամայեալ է տա-
տանողէ և յամենայնի խոտո-
ղեալ նորա, ի պատրանացդ նո-
րա, ի գեղոյից նորա՝ և ի պա-
տուհասից նորա՝ և ի հրեշտակաց
նորա. եկեալ առաջի տեառն ե-
կեղեցւոյ՝ խոստովանիմ և հա-
ւատամ զՀայրն անեղութեան, զՄո-
գին միածին ծնեալ ի հօրէ,

և զառ ըր Հոգին բղխումն ՚ի
Հօրէ. երեք անձամբ և մի բը-
նութեամբ և մի տէրութե-
թեամբ, անշփոթ միաւորու-
թեամբ. և զանձամբ անարէ-
նութիւն ճարտարութեան
տեսին

Ի սրբ՝ և ս երրորդ և տրուա-
ելոյս, և տրուն բան զօրէ դա-
րանելոյն, մեղայ անհաւատ ե-
րորդութեան հօր և որդ-
ւոյ
և հոգւոյն սրբոյ:

Մեղայ և սրբահալ տուա-
ծամարտին և սրբոյ հրեշտակ-
ապետին գնդապետ սրբոյ գա-
ւրոյ:

Մեղայ և տէր ըր ճարտարող ըրկ-
տութ և պաշտել ըր տեսանել, ա-
ճապարհել և՛ ի դէպ՝ անել ա-
ճառ ըր թեամբ, անել ոյճ ա-

խաղանք, անձամբ խոստովանիլ
սրբոյն Թորխրդոյ:

Պետայ մերոյ հոգեպես և մարմնապես, և մուրհակ գրելոյ և գրաւել, և գիտել զհամբաւ և անգիտել, և անհամբաւ, կամաւ և ակամայ. և ամենայն մարդկանց և բարեխառն վարմանն և հնարագործութեանցն, երկնաւոր անգամոյն, հնար գոյացեալ.

Աչօքս յորսոյ հայելով, և զամենայն գերեզկամ Թեւն նկարագրելով գնելով, և գիտնարուն սեռանելով. Ականջօքս՝ հոսին ունկնդրելով և ամենայն քաղցրանգեղ Թեւն. Հոտոտելօքս՝ զմերոյ հոտն առնով և զամենայն անուշահոտ Թեւն. Բերանով՝ զհամեղագոյն քաղցրաՀամ Թեւնն ճաշակելով, և բա-

խաղաղակ և զանազանութեան անդիտութեամբ. Ձեռօքս՝ բաղում վերս չօշափելով. Ոտիւքս՝ յանպատշաճ տեղիս դնելով։

Աչքայ առաւծոյ՝ վերայ և վեց շարժմանքս՝ ի վեր հպարտութեամբ, ի վայր տրտմութեամբ. յաւուչ յանդգնութեամբ, յերեկոյեան տրտմութեամբ. յայլ հոգեկան վերօք, ի ձախ՝ մարմնական վերօք։

Աչքայ ի ուսն պատգամոյն առաւծոյ՝ յանձնառակութեան և հպարտութեան. զյանձնառակութեան չեմ կատարեալ, և զհպարտութեան եմ պարտեալ։

Աչքս յեալ եմ առաւծոյ և հոգևոր տրտմութեան կրիւքս, հաւատակ զգայութեամբս և մտօքս. և առ վերոյն չիմ ծանոյց հետևելով,

և ամբոխելով զիս՝ ի յաստուածահաճոյ հանդարտութենէն հեռացեալ եմ։

Ի սպասել խաւարումն լինելով՝ ելոյն մահս չար մեղօք մոլորեալ եմ։ Հպարտութեամբ, ամբարտաւանութեամբ, նախանձաբերութեամբ, գոռոզութեամբ, նուաստութեամբ, վատասիրտութեամբ, պղծասոսկութեամբ, պիղծասախրութեամբ, սձնելով, անձնահաճելով, կեղծաւորելով, սուտ առաքինի ձևանալով, զոհօմս ի ցոյց մարդկան առնելով, անարժանութեամբ յանկեղեցի մնալով, ի խաչ և ի բուրվառ և յաւետարան մերձենալով՝ և կարդալով։

Անզգայ աստուծոյ և Քրիստոս խոս-

առնուլ, և զնոր պատմա-
ութիւն, խնդիր և առնուլ
և անմոռաց վարդք և սիրոյ
հոգւով զբրիստոս պատարա-
գել, զամառն հայր հայ-
հոյել, զորդին առանց ան-
հաւատանալ, և զսուրբ հոգին
չընդունել, և զանբասխանա-
լին առանց՝ ի բարեխնդիր
շարժել՝ ի վերայ աշխարհի
և ծովուկան ։

Ո՛հ, որ յերեսել առանձա-
պարշտ և աղօթող և պահեցող,
և՝ ի ձաձուկ ներսհատառ և
ծոյլ և յամենայն բարեաց ա-
նեռնայն . յերեսել կուսան, և՝ ի
ձաձուկ վանաշուր . յերեսել
ժիր, և՝ ի ձաձուկ ծոյլ . յերե-
սել սուրբ, և՝ ի ձաձուկ սիրդ .
յերեսել պատկեշտ, և՝ ի ձա-

ծառ պատ. յերեսեայս որդւոյ
մոյ, եւ՝ ի ծառ մեղաւորի.
յերեսեայս արբուսոյ, եւ՝ ի
ծածուկ արբուսոյդ. յերե-
սեայս առաքինի, եւ՝ ի ծածուկ
պղծոյ. յերեսեայս գովելի, եւ
՝ի ծածուկ պարսաւելի:
Ահ՝ զինչ ասացից եւ կամ զինչ
ծանուցից, երբ ոչ եղեալ կայ եւ
ոչ ինչ: Սկսայցեալ եմ կար-
պիւ՝ զանձինս ընդ արտաքս հա-
նել եւ զայլս քանդիտել,
զոմանս արդոյ ոչ ինձանել:
եւ հայհոյութիւք մերկացեալ եմ
առաջի՝ զանազան մկանի ո-
նիմ քահանայի եւ ոչ գործոյ,
զօրինակի ունիմ եւ ոչ գիշատա-
ւորութեան. քանզի ամենայն ան-
պարապատճառութեամբ եւ անկար-
գութեամբ կամիմ զհանդուն օրէն

և զանազան գաւառականութիւն առաքեալ և զքժոխսդ ասէն և զանկարգութիւն տէրն մեռաւցոյ՝ հանդուգնաշունչով, հոգիատանկելով, անհնազանդելով լինելով, ՚ի հեզութենէ և ՚ի խոնարհութենէ միաբանելով, զծերան չէզոքացուցանելով, զծնողսն չհնազանդելով, առաքինութենէ հեռանալ եմ։

Անզգայ առաքեալ և գարհուրելի թեամբ, գաւանութեամբ, գրոմայեցութեամբ, գառաքինասէր յարձակելով, և զերկրպագս խոցանելով, կուռք և կռոց առնելով, և յիշոցք տալով, ՚ի չար կռոցն դառնալով, խաւար կալով, աւուր հաշուոյ թիւն առնելով, և զհոգիս իմ կորուսանելով, և բարս գաղանի առնելով, և զան-

քան անառնել անխնայ հար-
կանելով, ի մարդկան սիրոյն ո-
ւրախ լինել, պատասխանի առնե-
լով, բանաստիրել, խորհրդան-
լով, խրատանդիր լինել, երկիւղ
լով, ներողամիտ լինել, քա-
զում պատուհաս և նեղութ հա-
նելով, զոր և անկատ զգա-
պատրաստել, բրիծիլել, շա-
փոլել:

Ա՛ղջիկ մեզիկ՝ մեղաց և նախանձ
ուռնել, մոխրալ, դիմադար-
ձել, սխալակատարմէ, ա-
ռատ ծեռամէ, բինահաճոմէ,
չարամեռամէ, ներդել, քա-
մահել, զչարել, սուտ վի-
նալ, բամբասել, ատհա-
մարհել և զառաջնորդս ե-
կեղեցւոյ և զվարդապետս՝ և
զծերս և զտղայս, և զայլոց ի-

բան սա առնել՝ և զնա
առան նրա, զայլոց փոր մե-
ջըն մեծ համարել՝ և զնա
բաղձա ծաղկել, զայլոց
հիւն պերան կոծել՝ և զնա
պերանն հիւղ, զայլոց բոլն
շոր ասել՝ և զնա չարն բա-
րի, զայլոց լայն խաւար ա-
ռաւել՝ և զնա խաւարն լոյս,
զայլոց առաքինութեան մար-
դահաճութի դառել՝ և զնա
մարդահաճութեան առաքինու-
թեան. և յանդուգն լինել՝ ի
մէջ բանից անկանել, լռե-
լով, ի խրատուց երես դար-
ձուցանել, և առաջի ձերոյ
լուսեացն ոչ կալով, և հրա-
մանաց և բանից նոցա ոչ լսե-
լով: Ուխտ դնել և ոչ կա-
տարել, և անցուսութեամբ

'ի խոց արտաքս թեան անկանել
ել. զգաստութեան առաջ
պահանջել, որ զոյ ունին
չդնել, 'ի սուրբ հրեշտակէն
խոմէ չակնածել, և 'ի բա-
ցայ Քահանայ լինել, ընդ չար-
պին խնդալ, զարեկամն ա-
տել, զմշտման չխոել,
զառելոն առաջ չառել:
Ա՛, Թէ զրքանաքթիւն սրպէս
կարացիս յայտ բերել՝ որ քա-
զաք են քան զատաղ ծոլս.
քանզի մեզացեալ եմ առաջ
ծոյ ապահաքթեամբ և արծամ-
պրահաքթեամբ, խոել, ա-
ել առնել և պակաս ա-
ել, վճռաւախրել, կծծե-
ել, զարդ զարնալ, յայտ-
նի յանիշատակել և զկել.
աել առանալ, ազքատին չ-

ընդեղում, առ օտարն չէիմա-
լով, զեզբարս չխրելով, զկա-
րօտեալն չդարմանելով, զհի-
ւանդն չառողջանելով, անդրին
չաղաւաւորելով, զաղքատս ար-
համարհելով, զհարուստն պա-
ղելով, յաչխարհային ծառայելով,
ունևորացն առաւ հաճութիւն
առնելով, աչառելով, և մնր-
պահածոյ լինելով, առաւ երդ-
ւելով, և զաւառաւած ի բար-
կութիւն շարժելով:

Վերայ մերոյ՝ և քան զհոգ երկ-
րի ծանրագոյն մերոյ. քանզի
մերոյ առաւծոյ սկզբնաւոր-
ութեամբ՝ ի կերակուր և յամ-
պելոս ցանկանալով, աւելի առ-
նելով՝ և անյագ ուտելով, զարո-
վայնս խմորելով, առանց ժամն
և ժամարձակի ձաշակելով, զգ-

պահան արհամարհել, առանց
մեծի հիւանդութեան զգինին
պրել, ընտիցս դարման
հոգալ, զրուկին պաշտե-
լ, և խաչին քրիստոսի հնա-
զի առնուիլ *։

Ընդունելի եմ իմ առջև կար-
գի՝ ծուլութեամբ և հեղգու-
թեամբ, անժուժկալ լինել,
ագահանալ, զառումն առե-
լ, գաղտի կենալ, զառջև
գիտ ոչ կարդալ, քնով գան-
գատել, և՝ ի ժամատեղն ծան-
րանալ, արթուն ոչ կալ,
և պատուհասեան արջոց միա
ոչ դնել, բազմահոգութիւն
առնել, տաղտուկ ակնջ ոչ

---

* Յովան. ե. Լուսաւորչին կանոնաց
սկզբան լինելով։

պնդել, և կամ ձեռագործով յաղթել, յօրանջել, ձգտել, անձրեւանալ, յաւետս ոչ երկնչել, ի հրապարտս նստել՝ շաւտիսաս լինել, ի Քառեթս և ի դաշտս լինեաց հեշտանալ, և դաղձ ածել։

Անզգայ առաջս մի գայ՝ մերկ և պոռնկական խորհրդով, պիծակաբանել, պղծաբանել, վախշտանգանել, պոռնգան և գաղիր խորհրդով, ի գիշերի և ի տունջեան պեպեպ կերպարանօք՝ քնել և արձակաբանել, և արուս հոգել, կռատկերգել, անամօթ լինել, լարբերել, ցոյլ խօսել, և արհավիրական մարմնաշարժութիւն

զիարս տալեղելոյ՝ առ նպաս-
նեալս և առ տրտմելսն, առ ա-
նուանականն ապականեալ խոր-
հրդով մեղանչելոյ, և առ ա-
նեղեալն մարդասիրական պատրան
երդական փորձութեանց քե-
նոյ և սրձնութեան՝ որ՝ի ժա-
ռանգ և սպրդանոց անկեալ է
՝ի վերոյ ասացեալ հոգւոյս,
զոր ընդկալ յօժարութեամբ մե-
ղուցեալ եմ ասացեալ:
Եւ արդ՝ ահա յայտնեալ հրա-
պարակեցի զորմնութիւն մե-
ղաց իմոց առաջի տեառն, և
տրտմութեամբ ողբացեալ եմ յա-
նեղեալն, և եկեալ՝ի խնդիր
Բարեխնամ տեառն ողորմածոյ իմոյ:
Եւ զոր հոգւոյ մեր և առ ըստ տէր՝
հայցեալ զիարս տեղիութեան ասաց-
ծոյ, և ընդհանուր քառասնից

ինձ յաստուծոյ՝ հրամանաւն զոր ունիս ՚ի քրիստոս աստուծոյ. որում վասն՝ գոհութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք սրբակրօն՝ արարեալ մ.ծ. քահանապետին Գրիգորի։

Աղաչեցի քեզ մարդասէրն աստուած, և Թողութիւն շնորհեցէ ամենայն յանցանաց քոց՝ խոստովանութեանցն և մխիթարութեանցն. և ես կարգաւս քահանայական իշխանութեամն՝ և հրամանաւն սուրբին Հոգւոյն Հոգ զոր արձակիցեք յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս, նոյնին քոնիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մեղաց

քոյ ի խորհրդոց ի քանից և
ի գործոց՝ յանուն հօր և որ-
դւոյ և հոգւոյն սրբոյ ։ Եւ
զարձեալ՝ սաւ զքեզ ի խոր-
հուրդս սուրբ եկեղեցւոյ, զի
զոր ինչ գործիցես բարւոք՝ եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն
և ի փառս հանդերձեալ կեն-
նացն . ամէն ։

Կ 1966 Կ 1966 - 1

Աղօթք

Զարձելոյն ի պղծութեն ապաշխարութիւնն ։

Ընկիցէն աստուած և անհասանելի, քաց զաչս սրտի իմոյ քանիւ գիտութեան քո՝ քաւական լինիլ զոհանալ զանուանե քումմէ, գովել և փառաւորել զքեզ և արժանասիրս քո ։

Ղատաւոր արդար՝ եկիցեն
մոեա առ իս բազմաժողով քոյով
մարդասիրութեամբդ, զի եղ-
կեալ եմ մեղօք՝ զերկեսեալ անօ-
րէնութեամբ, և զաղէր գիջա-
ղութեամբդ զմարմին իմ ապակա-
նեցի։ Ող երբ յաւուրջ հանգս-
նեան թեամբ առաւած ընդ-
հօր՝ ընդ մեզ հաճեցար բնակիլ ընդ-
հալեղինացս, և ընդ մարդկան
զրջեցար ընդ մեղաւորսդ. Թող
ասէր զմեզս իմ և զանգիտութիս ըզ-
ծանրագեռնեալ՝ ժանգով հոգ-
ւոյեմ Ի քէն, զի ժամանակ է
ապաշխարութեան։

Ի քէն հայցեմ բարեմոդրմ
ասէր՝ աղէկեր կենաց՝ ըստասե-
րեա զաչս սրտի իմոյ ըստուղ
գիտութեան քո. յոյս աշխարհ-
ի քրիստոս, ծագումն անճա-

աելոյ լուսոյ, կեանք՝ որոց ախ-
տեն զքեզ, կերակուր անապա-
առել, կենդանութիւն յաւի-
տենից ։

Ըստ հոգւոյդ սրբոյ հալեա
զպատճառն ձմեռնացեալ սրտի
նոյ, որ ձուլեալ է եղիել դա-
ժանք անօրէնութեան ։ Ո-զ-
պեա քո առատածային ջրու-
թեամբդ զանապղոյ խորհուր-
դըս իմ ջոր ուղեկանին առա-
կեռոց ։

Ընդ ձկնարուածութեան և ձա-
ուապետաւոր՝ մերկեա յինէն
զխաւար մոլորեալ մեղաց ։
Ջնորհելիս մեզ քեզ հիշեա քո ա-
ուետարանութեամբդ յոհաւին
աւուրն յայնմիկ ասել մեծի
գառաւասանին ։

Ընդ կոծելոյ նաւասհանպիտա, և

լեութիւն ունայնացելոցս յարդարութենէ և ունողիս զանօրէնութիւն չար գործովք. ՚ի չարիս չարչարեալ է անձն իմ, զինչ արարից մեղացեալ անձամբս. ակատէս ախտիւք պղծեցեալ յանառակութեան. զերկեցայ ՚ի հայրենական լուսոյն. ջնջեցի զձեռագիր արդէգրութեան կենաց. չեռուցի զհուր յաւիտենական:

Սուրբ սրտիւ կարդամ առ քեզ ամենասուրբդ աստուած. վանդելոյս օգնական, վիրաւորելոյս բժիշկ, տեղի տարակուսելոյս, կորուսելոյս խնդրող, մոլորելոյս և գերելոյս դարձուցիչ, ապաւէն ամենեցուն որք կարդան առ քեզ: Տուր տառապելոյս և տարակուսելոյս գե-

ընելոյս ՚ի սատանայէ՝ զմեծ քո
զղջմունքիւն։
Ահա հասեալ եմ ՚ի դուռն մա-
հու չարաչար գործոյք իմովք,
զոչս իմ ՚ի վեր համբառնամ
առ բարձրեալ աերդ և բարե-
բար. հայցեմ ՚ի քէն՝ քաց ըզ-
դուռն ողորմութեան մեղու-
ցեալ հոգւոյ իմոյ, որպէս քա-
ջեր աւազակին զդուռն դրախ-
տին քո. և մի՛ ամօթալից դար-
ձուցաներ զիս ՚ի քո առաս ո-
ղորմութենէ, զի գին եմ սուրբ
արեան քո. յիշեա զիս և ողոր-
մեա ինձ աստուած։
Ով անեղ և անակիզքն ես, ան-
ստեղծ և արարիչ ամենայն ա-
րարածոց. որ ոչ աչխարհս տա-
նել զքեզ կարէ, և ոչ երկինք
բովանդակել կարեն. ՚ի վեր ես

քան զերկինս և անբաւ քան զեզ-
ծատս, երեւելիք և աներեւոյթք
բովանդակեալ են առաջի քո:
Դու տիրես ամենեցուն և հը-
րամայես քո կառավարին ամե-
նայն արարածք: Դու ապրես-
ուցանես, և դու մեծա-
ցուցանես. դու սպանանես
հարկանես և բժշկես: Դու ես
սուսուած իմ և փրկիչ վասն-
զի ես՝ ի սատանայէ, առողջա-
ցուցիչ հիւանդիս մեղաց, ըն-
դունող աղօթից և կատարիչ
խնդրուածոց. նայեա առ ի՛
սպասաւանս իմ, և ընկալ զնս
մարդասիրութեամբ քով:
Ա՛ր բարեխօսութեամբ քով խրա-
տեր զնս, և մի՛ սրտմտութեամբ
քով յանդիմաներ զնս. զի դու
ես տէր և արարիչ, հայր և

առնչիչ. և ես առ նմ երթ-
ցեմ, զի օգնեսցէ իմ ի բէն է:
Հայեաց ի պատասխան իմ, և
ընկալ զիս մարդասիրութեամբ
քո. զի քեզ մեղայ, և զքեզ ա-
պաչեմ, և զքեզ խոստովանիմ:
Ողորմ յերկինս և առաջի քո.
մի ընդ դատաւորն առնչեր զիս,
և մի ընդ պատասխանատուն
պատասխաներ. այլ ընդ կամա-
րար կամաց քոց ընկալցիս, և
ընդ պահող պատուիրանաց
քոց պահեա զիս. զի թէ ա-
ւանդ ներքոյ զպատուէր յան-
ցանս իմ քննեսս, ապա ընդու-
նայն է ինձ խոստումն յարու-
թեան, և հուր պահեհին է ինձ
ժառանգութիւն. և եթէ ըզ-
պատարկատրանութիւնս իմ և
զանդիտ զայլ անօրէնութիւնս

իմ խնդրեցեալս լինէն, ապա
երանեմ զեղեալսն յորովայնէ։
Հայեա ասէր ի պաղատանս իմ
և ընկալ զիս մարդասիրութեդ
քով։

Աղերսեաս ինձ որպէս քանանա-
ցւոյն, որպէս պոռնկին, որպէս
մաքսաւորին. և զԹա յիս որ-
պէս յանառակ որդին. և որ-
պէս աւազակին՝ շնորհեա քա-
զում յանցանաց իմոց զԹողու-
Թիւն։ ընկալ զիս որպէս զհայ-
հոյիչն և զհալածիչն. փա-
րատեցո զխաւար մեղաց յա-
ջաց իմոց։

Ոտից գայթ իմ զլցեալս երկրա-
յին ցանկութեամբ՝ երկնային
լուսով. և բժշկեա զվիրաւո-
րեալ լեզուս իմ՝ ի բամբասա-
նաց։ Արբեա զիւրատ իմ՝ ի ջուր

և՛ ի սիրէ խորհրդոց, վասն զի
քեզ ցանկամ տեսանել իմոյ
բարեբարի և բազմագութ իմոյ
արարչիդ։

Ա՛ի յաւիտենական ամօթոյն ա-
մենչեցուցաներ զիս, և մի՛ ահեղ
դատաստանաւն դողացուցա-
ներ. մի՛ տիեզերական հրապա-
րակաւն զիս յանդիմաներ, և մի՛
աննեղելի տանջանացն մատներ։
Ա՛ի տակալէ հրոյն պատուհա-
սեր. այլ փրկեա զիս՛ի հրա-
ցեալ հնոցէն, ՛ի հրահոսեալ
գետոցն և յորդանցն չարա-
թոյնից, ՛ի հանապազորդ նե-
ղութենէն և՛ ի կրճատել ատա-
մանցն։ Եւ բնակեցո զիս ընդ
կամարտուս կամաց քոց՝ յանան-
ցական կեանան։ Զի ընդ նոսին
արժանի եղէց գոհանալով փա-

ստուգել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի. ամէն:

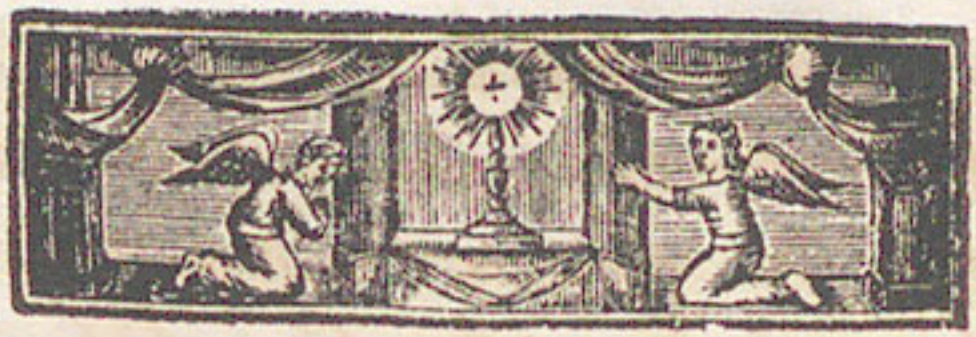

ԱՂՕԹՔ ՋՕՐԱՒՈՐ
ՍՐՈՑ ՀՕՐՆ ԻՓՐԱՅՄ
ԽՈՒՐԻՆ ԱՍՈՐԻՈՑ
ԱՍԱՑԵԱԼ

1. ՅԻՍ տէր՝ զոտուպանա իմ և զյաւս հոգւոյ իմոյ բազմամեղիս . զարձ՝ ներեա և՛ քեզ առաջնորդեա . որ ասացեր՝ դարձարուք առ իս , և ես դառնամ առ ձեզ :

Ինձ լքեալս ողորմեա . ինձ եղկելեալս օգնեա . ինձ խաւարեալ

լոյս ձառագայթեա, ինձ մոլո-
րելոյս առաջնորդեա, որ լի՛ եմ
մեղօք և անբաւ յանցանօք.
և՛ ի յորձանս անօրէնութեան
տարաբերեալ ծփիմ, և առ քեզ
ապաւինիմ. որպէս պետրոսին
ձեռնարկեա ինձ։

Գոչեմ որպէս զմաքսաւորն ար-
դարանալ. չնորհեա զյանցանս
իմ որպէս զաւազակին. քայ
ինձ զդուռն կենաց ձանապարհ-
հին, և մոյծ զիս յարքունական
առագաստին։

Ջ. Ա՛վ խորք մեծութեան և
իմաստութեան՝ փրկեա զմո-
լորեալս՝ որ՛ ի խորս մեղաց
ծովուն անկեալ եմ. զերծո և
զօրացո զիս առնել զկամս քո.
սպաս և լաւ անդադար՛ ի տուէ
և՛ ի գիշերի զամենայն անօրէ-

թիւն և զհեղգութիւնս իմ։

3. Ընդխրդ կենդանութեան և անմահութեան՝ արդս զծատրաեալ հոգի իմ յատաստեղս վաստկէ քումմէ, որ պատքեալ տոչորիմ՝ ի բաղում անօրէնութեանց իմոց. խթեա՝ ի քարացեալ սիրտ իմ, և հանին զնձ արտասուս ապաշխարութեան։

4. Վանձդ ամենայն բարութեանց՝ ընդրհեա զնձ դանկի մից ջաւ՝ ի քո բաղում առատ բարեացդ, որ չարաչարս եմ աղքատացեալ և քաղցեալ. ընդ դեցս և կերակրեա զիս արտասուօք ապաշխարութեան։

5. Լոյս ճշմարիտ քրիստոս՝ որ լուսաւորես զամենայն մարդ, լուսաւորեա զիսաւարեալս մե-

զօք. քաց զաչս սրտի իմոյ, և հաստատեա յերկիւղ և՛ ի սէր պատուիրանաց քոց։

6. Ա՛ր դառնար և մի դառապատուիրեր զիս սէր՝ քան անքաւ զաղիր գործոց իմոց, և մի կառ յուսցես զիս ընդ այլան՝ որք զայրացուցին զքեզ. այլ ընդ վառաւորեալն վառաւորեա, և ընդ պատկերացն պատկեա, և ընդ բեմկրեալցն ուրախացո։

7. Շա՛ռ ի ինձ սէր. քայց յուսամ յոլորմունքիւն քո, զի և շանք կեցուկրին՝ ի փշրանաց անկելոց՝ ի սեղանոյ տեառն իւրեանց. շուն կոչեա զիս սէր՝ զի պայեմ զինի քո։

Հոգիս բարի՝ խնդրեա զիս ըզմոլորեալս. նաւատեա քարի յուսա՝ մրկեա զիս՝ ի բոլմուա-

լինել աչաց ծուխս մեղաց իմոց, և տուր ինձ նաւահանգիստ խաղաղութեան:

8. Տուր ինձ ուխտ՝ սուտ և սրտառուս, կարօտացս զմարմնոյս իմ. կակղացս զքարացեալ սիրտ իմ, և ժողովեա զմիտս իմ ի քեզ: Ընդէա զառաքինութիւն յանցանաց իմոց, և շնորհեա ինձ զօրութիւն իմ. ընկալ և մի անտես առներ զհառաչանս սրտի իմոյ:

9. Տուր ինձ իմաստութիւն, և առնեա ուխտ՝ զահ և զերկիւղ քո ի սրտի իմում, ուսուցո՛ւցեա զկարհուրս իմ. կարօտացս զմտրմինս իմ՝ ժուժկալութեամբ կալ ի պատուիրանի քում յամենայն ժամ:

10. Լոյս ուխտ՝ զաչս սրտի իմ-

մոյ, և լուսաւորեա հոգւովդ
սրբով. պարզևեա ինձ առողջ
խորհուրդս և առաքինի վարս՝
ողջակէզ հանապազ, ահիւ և դո-
ղութեամբ կալ առաջի քո յա-
ւիտեանս ժամ անդադար։

11. Ո՛վ բարերար և մարդա-
սէր տէր՝ առանց չարչարանաց
և ժուժկալութեանց զինծդ ա-
զատեցայց ի բազմութենէ մե-
ղաց իմոց. զի մարմնոսս տըկ-
ար եմ, և հոգւով խաւար.
ողորմեա տէր՝ և որպէս կամիս
օգնեա ինձ։

12. Ընդհակառակ տէր՝ մի վասն
բազում չարեաց իմոց անտես
առներ զիս. այլ դարձիր յիս,
և դարձո զամենայն ցանկու-
թիւնս իմ ի քեզ, սիրել զք-
քեզ միայն ի բոլոր սրտէ իմմէ։

ինուաղ և յանպատճոյճ կերակ-
րոց ամբողջ պահեա զմարմին
իմ։

13. Պատկերացո ահ՝ զան-
հրաժեշտ պատուա քո առաջի
աչաց իմոց. և զոդացո զմար-
մին իմ ապաւ և լաւ անդադար
յերկիւղէ ահեղ դատաստանաց
քոց. և մի վասկեր զբոլոր ա-
ռաքինական սիրոյ քո՝ ի սուրբ-
ասածոյս քո՝ որ մեզօքս եմ մե-
ռեալ։

14. Ընծեցո տէր՝ զբարիս դար-
ձել ինձ յամենայն ժամ, և
խոստանալ զամենայն չարիս ի
չար մտաց իմոց. ի պիղծ և
յանուղղայ գնացից՝ և ի չար
սովորութենէ դադարեցո զիս.
և հաստատեա յերկիւղ և ի
սէր պատուիրանաց քոց։

15. Երեսակիտ արդարութեան՝ վրկիչ իմ և աղաւնիդ յիմաց քրիստոս՝ ի լոյս քո աչս լինիմ. լուսաւորեա և քեզ ճանչ զիտուն իմ, հրաւիրեա զիս խոհեմութեան իմոյ։ Ընդունեա սէր՝ զոր տուն հոգեւոյ իմոյ՝ ծառիկիդ և արտասուիլ զարդարութեան սուսերն։

16. Ազատիչդ քրիստոս՝ ազատեա զիս ի դառնացունչ օդոյ մեղաց ձմերոյնոյ. զիս աւրեալ և զառուցեալ հոգի իմ պայծառացո և քեզնոյն, և ցօղեա զքոյ շնորհն քեզնոյն։ Թեան քո ի յանդաստանս մեղացոյ սրտի իմոյ։

17. Ընդ եա սէր՝ զհարսն քաղցրացունչ հոգեւոյդ սրտի

ի խառնել և ի մանգրացնել
սիրտ իմ, և զարմ տրտմու-
ատ փոյթառակեմամբ քո ըղ-
աւետնալ և զգամարել մի-
տաս իմ։

18. Ինչ ասէ՝ փակեալ դու-
ռըն սրտի իմոյ, և ծածուկ ի
ներքս զոյս արդարութեան
Հառատոյմիկ քոյ։ Սրբեա և
զարդ մեղաց իմոց, և զմեր
հոգւոյ իմոյ բժշկեա. և ամ-
զայդ երկիւղիւ քով, և զօրացո
առնել զարդարութիւն յամե-
նայն ժամ։

19. Ընդերացո ասէ՝ զգեստ
իմ՝ ի բռնութեան պատառաց.
լուա զմեղսեան հոգւոյ իմոյ, և
սրբեա զգեստեան իմ. և ըղ-
պոծոտ չարեաց փոխարկեա
՝ի զգեստ ջերմ սիրոյ քոյ՝ ըղ-

գաւառ մարմնով կեալ՝ ի պատուիրանս քո։

20. Զկեա ակն՝ զնեան քո՝ ի նուաստեկեալ՝ որ ընկղմեալ եմ՝ ի խորս չարեաց, և փրկեա զիս՝ ի սատկի ծանծաղի բռնութեանէ ազեաց մեղաց իմոց։ Սանձեա ակն՝ և կարկեա ընդխրատութեան միտս իմ՝ ի զբաղմանց ունայնութեանց կենցաղոյս։

21. Լերա ակն՝ զծարաւ հոգւոյ իմոյ յառատութենէ շնորհաց քոց. և մի անտես առներ զաղաչանս սրտի իմոյ, որ պատրիմ՝ ի տապոյ սատկի չարեաց իմոց. զովացո և լուա զպղտորեալ և զխառնեալ շրթունս իմ՝ ընդ ըմպել սրբութեան քո։

22. Ծառեա տէր՝ զառաքելութիւնն և զխաղաղութիւնն իմոյ ի սրտի իւրում. և զգաստութիւն դիշեր մեղայ ի մտաց իմոց հալածեա. և մարմնոյ իմոյ հնազեա զարիանալ ինձ՝ առաքինութեամբ կեալ ի հանգոյս կամաց քոց։

23. Ընդ դիմաց մեղայ ի սրտի իմմէ, զի հոգի իմ հաւատացեալ խոստացաւ չարչարելի քոյոյ. և ակնկալեցա սերմն քարոզի ի սրտի իւրում՝ ածեցուցանել և արտասուել զաղաչանս քոյ ի հանգիստ պատրաստութեան։

24. Ընդունեա տէր՝ զխաւսս ի հոգւոյ իմմէ, և զերեսս քոյ մի արդարութեան ձառագայթից քոց. զաղաչեա երկիւղիւ զղջմամբ և արտասուօք

պիտի իմ երկնչել ի գաւառանաց քոց, և պահել զամենայն պատուիրանս քո։

25. Օրհնեա զիս տէր՝ յաղագս հագին խորհելոյ քոյ վերայ իմոյ, և զարթուսեալ մարմին իմ զպատուոյ յամենայն ոտն բարիս խորհել միշտ՝ վեծաւ երկիւղիւ առնել զհաճոյս քո յամենայն ժամ։

26. Ընդունիս զիս տէր՝ ի ծառայութենէ վերայ իմոյ, և խառնեա ի միտս ծառայից քոց՝ որք սիրեցին զքեզ և ըզպատուիրանս քո պահեցին. տուր զերկիւղ նոցա ի սրտի իմում, և ուստ զիս գնալ ի շահս գնացից նոցա։

27. Ծեփեսացւոյ տէր՝ զկարիս մարմնոյ իմոյ, և յամախեա յիս

զնոսին հոգեւոր սրոց լինել
առաքս և բնակարան ամենայն
վսեմաց քոց . և անյագ սիրով
սիրել զբեզ և առ քեզ զամենայն
ցանկալի Քրիստոս և սէր աշխարհիս
արհամարհել , որպէս եղեւ կարգաւս և
ցանկալի հոգեւոր իրիս :

28 . Աղաչեմս սէր յանհնարե-
լագործեալ անուսոյսոյս , և ՚ի ձե-
ռին սրտին արժանաւորեսցես զիս
խոստովել քեզ առաքեալ սուրբ հո-
գեացդ՝ որպէս և զդաւսս ժողով-
րեալ Քրիստոս ժառանգել զնոս-
տացեալ արարչեան :

29 . Աշակերտեցես ինձ սէր
՚ի ներ և ՚ի նոսա զհամառատ-
հեղութիւն առաքելական սրտի-
մոց քոց . և զօրացս զանկարու-
Քիւնս իմ՝ ժողովրեալ Քեզամբ
և հաստեցուսցես զիս ՚ի

Հանապարհս քո ցնծութիւն
սրտիւ։

30. Այլեւս ոչ՝ ի նեխուածս
և ի թարախեալ հոգի իմ, և
յաւա աւուրս ծայնի ջուխ քոյ.
և հոգևոր ախտդ հանեմեա,
և անուշահոտ խունկդ սրբոյ
օծեա, և գկատարեալ առողջու-
թիւն ընձեռեա։

31. Ընծայեա ոչ՝ զքոյն ա-
ջոյ իմոյ, և ծօծաւիեա գնիւ-
հուածն ի գլխոյ իմոյ, զի ծանր-
ցեալ գանդատանօք պաշարէ
գմարմին իմ. այլ գիս ոչ՝ ար-
թնեա և պատրաստս յամենայն
ժամ, զի զգաստութեամբ և
արդարութեամբ վարեցից ըզ-
կեանս իմ։

32. Տես ոչ՝ զվշտացն որ-
վայնի իմոյ՝ որ զօրացեալ է ի

ՀԵՐԱՒԱՐՈՒ ԵՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՀԱՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ. ԱՅԼ ԴԱՌՆԵՐ՝ ՅԱՄԵՆԱՅՆԻ ԿԱՐՈՂ, ԿԱՐԵԱ ՊՅԱՆԿԱՌՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՄՆՈՅ ԱՆՆԱՆՑ։

33. ՈՒ ՔԱՆԶԻ ՄԻԱՒՔ ԻՄ ՅԱՌԱՋԱԳՈՒՆԱԼ ԱՊՐԱՐԵԱԼ ԲԱՆԴԱԴԱՐԱՆԱԼ ՀԱՒԱՏԱԼ ՀՈՂԻՆ Ի ՀՈԱՆԱՆ ԵՐԿՐԱՒՈՐ ԿԵՆՑԱՂԱՑԻՑ, ԱՅԼ ԴԱՌՆԵՐ ՈՐՔ՝ ԶԱՒԱՐԵԱ ԶԱՋՍ ՀՈԳՈՅՍ ԱՌԱՒՆՑ ՂԱՌԱՂԱՆՑ ԵՒ ԵՐԿՄՈՒԹԵԱՆՑ ԱՐՔ ԵՒ ԶՊԱՏԱՍ ԱՄԵՆԱՅՆԻՆ ՓՈՒԹԱԿ ԳԱԼ ՀՏԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ՕԳՈՅՆ ՕՐԻՑ ՔՈ։

34. ՀԱՒԱՏԱՑԵԱ ՈՐՔ՝ ԶԱՍՏԻՆԱՅՆ ՀԱՐ ՄԱՌԱԾՄԱՆՆ ՅԵՐԿՐԱՒՈՐՔԱՐՁ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ՄՈՒԱՑ ԻՄՑ. ՊԱՏՄԱՒ ԲԱՐԵՑ ԱՆԿԵԱ ՀԱՍԱՒԱՒԵԼ ՔԱՀԱՆԱՆ Ի ԱՂՈՒԻ ԻՄՈՒՄ՝

և պատուղ ընտիցդ ի տալ նմա
նկարեա :

35. Ընտիեմ բարերար և ո-
գորմած տէր՝ արժանա և զե-
ւարթանալ պատրաստեա զիս .
ոսո՛ւ ինձ գնալ ի ձանապարհս
քո բարիս , զի արժանի եղից
մեծի վարձուց քոյ :

36. Ես քանզի ցանկութենէն
ձաշակման՝ ամենայնիւ զբաղե-
ցուցեալ զմիտս իմ խառնէ ,
արդ հալածեա զարկոտութենի
յինէն՝ յորմէ խոթեցայ միշտ .
և կերակրեա զիս երկիւղած
քով սրբով :

37. Ընտրեա տէր՝ զմի ի ա-
ռաքելոցդ քոց , զի բերել զե-
կայծակն հրոյ մերձեցուսցէ ի
շրթունս իմ , և հանցէ ի քոյ
պատուիրանութենէն և զմեզս իմ ,

արբեցել զնորհուրդս իմ, մոլ-
բեցել և զպատգամեցեալս իմ,
և լուսաւորեցել զմիտս իմ մա-
ւանդել նոցա զկեանն յա-
ւիտենից։

38. Ընտրեա տէր՝ զքաժակ
ուրախարար հոգւոյդ սրբոյ՝ և
յեղկեցիս՝ որ ծարաւիմ առ
քեզ. արբու և զուարճացու յե-
ռանդն սիրոյ քո. լոյծ և՝ ի քոյ
ջնջեա զմուր դառնութեան
յանցանաց իմոց։

39. Ընտրեա տէր՝ զլոյս քո
և լուսաւորեա զմիտս իմ և զե-
խորհուրդս իմ լուսով դիտու-
թեան քո. զիւաւար մեղաց մե-
ռուց իմոց հալածեա, և զե-
ոխարարութիւն անձին իմոյ կո-
րուսցո՝ ի չան և՝ ի վաստակ
հոգւոյ իմոյ։

40. Առաքեա ոչ՝ զհրեշտակ խաղաղութեան քո վերակացու և պահապան անձին իմոյ. և արգելցէ եռաց իշխանութիւն զընդդէմ՝ ի վերայ իմ և քարոզի, և կոխել զամենայն զօրութիւնս թշնամւոյն, անեղկից արասցես զմեզ յերեսաց և յանէրեւոյթ թշնամւոյն. և պահեսցես զանձն իմ ընդ հովանեաւ թեւոց քոց:

41. Յորժամ երթայցեմ՝ ի ճանապարհի, մի ծուլասցի ինձ մկայն. այլ առաքեա զօգնականութիւն քո զհետ իմ՝ պահել զիս յամենայն վտանգաւորութեանց առաւանդի՝ ի տուէ և՝ ի գիշերի, և մի տալ թոյլ մեզանչել յաղագս և թոյլ մատուց իմոյ, այլ կոծել զիս մեծ՝ ի վերայ

մեղաց և անօրէնութեց լմնոց։

42. Պահեա զիս տէր՝ ի քա-
նից և ի դրօց, ի տեսու-
թեանց և ի դերիւէ խորհրդոց.
և զերկիւղ դատաստանի քո
տպաւորեա ի սրտի իմում՝
անդադար յօժարութեան միօք
փութալ և պահել զպատուի-
րանս քո։

43. Պահեա տէր՝ զղուռն մե-
ղաց իմոց, և բաց ինձ զղուռն
ողոց և արդարութե. զի եր-
կիւղալից սիրով եկից զհետ կո-
չողիդ իմոյ արդարի, որ ասա-
ցեր՝ "Եկայք առ իս ամ աշխա-
տեալք և ծանրաբեռնեալք,
և ես հանգուցից զձեզ"։ Եւ
դարձեալ թէ՝ "Որ խնդրէ՝ առ-
նու, և որ հայցէ՝ գտանէ, և.
որ բախէ՝ բացցի նմա"։

44. Նայեա տէր՝ ի մերկութեան անձին իմոյ զոր կողոպտեաց թշնամին. և այժմ խոյտառակ և ամօթալից կամ առնել քո՝ մարդասէր։ Չգեցո ինձ հանդերձ հարսանեաց, մոյծ և ուրախացս՝ ի կուշտս քոյոց մերոց քոց։

45. Ողջեցո ինձ տէր զպատուհասն զայն՝ զոր մերկացաւ զանձին՝ զոր մերկացոյց մեղօք իմովք. ցոյց զանխափանելիսն թիւնդ քո յիս, և լուսաւորեալ տպրմունդք քո զարդարութեա՛ն զմերկութիւնս իմ։

46. Լո՛ւր տէր՝ աղաղակի աչեառակիս, որ ամօթալ կամ առնել քո. զգանձն հոգւոյ ինձ վառնեալ՝ տակաւին կոծիմ. հերակրիլ հաւատոյ եղէ խոցից անասնոց անբանից, և նըմ-

մանեցայ նոցա ։

47. Այլ մերժեր զիս տէր՝ ի հայրական գթոյ քոյ. համարձակիմ ի խնամ սիրոյ քոյ. ի ծնողէդ վերջացայ և ընդունելութիւն իմ ուրացայ ։ "Հայր՝ մեղայ յերկինս և առաջի քո. չեմ արժանի կոչել որդի քո, արա զիս իբրև զմի ի վարձկանաց քոց " ։

48. Ո՛ տրտմեա զիս տէր՝ մեծաւ երկիւղիւ քո. և դարձո յանտառակութենէ յարդարութիւն, յատելութենէ ի սէր թութիւն, ի ծուլութենէ ի պատասխանութիւն, ժուժկալութեամբ և համբերութեամբ դնալ ի ճանապարհս քո ուղիղս ։

49. Ընդունելոյ զիս տէր՝ ի

չարաչար խորհրդոց իմոց և յառնելոյ զկամս մտաց իմոց և մարմնոյ իմոյ. զահապին օր գա- լըստեան քո ննջարեա առաքի աչեաց իմոց՝ զոդալ և սարսիլ ի դառաստանաց քոց։

50. Պայծառացո տէր՝ զլսա- տեր հոգւոյ իմոյ որպէս զի- մաստուն կուսանացն. և շնոր- հեա պատրաստիլ արժնութիւ- ընդ առաջ երանել երկնաւոր փեսային, զի մի ծնացից արտա- քսեա որպէս զյիմար կուսանան։

51. Ո՛ւանո ինձ տէր՝ զճանա- պարհս քո, և ուսո՛ ինձ զարդա- րութիւնս քո. հեռացո տէր՝ զմարմինս իմ՝ ի խորհրդոց չա- րեաց, և հաստատեա յերկիւղ զբարեաց՝ առաքս և անարատ կեալ առաջի քո յամենայն ժամ։

52. Ո՛անօրէնութիւն իմ ընկեա՛ ա՛ր. ի յայս բարեաց և յերկիւղ քո զմիտս իմ բեւեռեա, լցեալ սիրով և հաստատեսցէ հաւատով սպասել և ակն ունել մեծի գործոյ քոյ։

53. Ո՛ծառայ զիս ա՛ր՝ ի սէր պատուիրանաց քոց, անեալ երկիւղիւ հրամանաց քոց, սարսիլ և դողալ ի դատաստանաց քոց, խնդրել զարդարութիւն և զիրաւունս երեսաց քոց, և առնել զպարտեսս շնորհաց քոց։

54. Ընդակեա զիս ա՛ր՝ ի կապանաց մեղաց իմոց, և ընդհնացեալս մեզ՝ վերստին նորոգեա. և զնաւարտեալս ի ցանկութենէ մարմնոյ՝ նաւարտեա գնալ ի հանապարհս

խաղաղութեան, զի սուգն ածցէ
աչք իմ զիրկութիւն քո՝ զոր
պատրաստեցեր առաջ քոյ։

55. Ընդհակառակ սէր՝ զանգիտել
կենդանի հետանդութիւնս իմ՝ որ
կարիսաժեալ դնիմ՝ ի սահիճսն
ըստ իւրոյ, և զերծուցեալ կամ
՚ի դառն երկիւղէ սոսկմանց՝
տպատել և տալն առնել ձեզ ի
գաղտեան քո։

56. Հրամայեա ինձ սէր՝ որ-
պէս զանդաստանելոցն ծին առօղջա-
նալ, խորտակել զանկոպինս ցաս-
ուց իւրոյ, շրջել ընդ կամարարս
քո, ՚ի տուն սուրբ և ՚ի գա-
ւիթս առաջ ծագիկ և աչ
ձեռանէ։

57. Խորտակեա սէր՝ զերեսս
նաւթն սատանայի, հատ և ՚ի
բաց կենդանի զօրութիւն հարա-

արդել զյարձանալն նորա ի վերայ իմ, զի մի տարտարհակ վարեալ զմարմինս իմ առնիցի յընդարձակութիւն ձանապարհի՝ որ տանի ի կորուստ և յապականութիւն։

58. Ինչեցո տէր՝ զբաղեալ և մտապեալ մտաց իմոց զահաւոր և զսոսկալի գալստեանդ և զդատաստանն անաչառ, զպատիժ և զփառսն արդարոցն, և զանդադրելի տանջանս մեղաւորացն. և նոքօք զարհուրեալ զմարմին իմ առնել զմահ հանապազ առաջի աչաց իմոց։

59. Ինեաեա տէր՝ զմարմին իմ ընդ երկիւղ քո, և ընդ տէր պատուիրանաց քոց զհոգի իմ. և զհրամայեալսն ի նմա՝ եր-

կիսուլս լսել, և առանց ձանձրութեան կատարել մշտ. և մերկանալ ի մեղաց և ի ցանկութեանց կենցաղոյս, և պայծառանալ վարուք առաքինութեան:

60. Փրկեա զիս տէր՝ ի դաղանամիկ նեռից առանձին, որ բռնեմ մեքենայիւք պատել պարշարէ զիս. աւար առեալ ըզմիտս իմ՝ վարէ ի գերութեան ցանկութեան մեղաց, առնել ամենայն կատականաց թշնամեաց իմոց:

61. Ամրացո զիս տէր՝ յերկիւղ քո, և զօրացո զակարացեալս զօրութեամբ քովն. զհիւանդութեան հոգւոյ իմոյ առողջացո, և զցաւս մարմնոյս բժշկեա, և զքնարանութեան սիրոյ քո հաստա-

տեա՛ ի սրտի իմում՝ չարչարա-
կից լինել սրբոց քոց ։

62. Խոցձո տէր՝ զբերեալս
ի տառանջէ , և զմեղօք վա-
ճառեալս եպիտոմեան և խիտա
տանջանացն՝ փրկեա ի բռնա-
կալ չար սատանայ դիւացն .
և յերկնական կատարս մեզացն
հանցես և տարցես զհս յերկիրն
աւետեաց ։

63. Ընկզմեա տէր՝ զմշնա-
ջին իմ սրտէս զզօրութիւն փա-
րաւոնի . զի տապնոցեալ ի վե-
րայ իմ խրոխտոյ , հեռասուա
եղեալ զինի իմ դարձուցանէ
զհս յառաջին յանցանան ընդ ի-
խանութեամբ իւրով՝ ծառայել
մեզայց և անօրէնութեանց ։

64. Խաղաղացո զհս տէր՝ ի
ձփռանաց աշխաց խառնա-

խորհրդոց, և զգաստութեան յորձանս մեզաց իմոց ցաւօ, և կատարելոցս զմիտս իմ ժամանել յանդրտիճ և ի խաղաղ նահանգիսան հոգւոյդ սրբոյ։

65. Ողբօ զիս ահր՝ ի լեռինս քարանձաւս կամ ի ամեզի անապատի, ար և զարմանքն քո առաջնորդեացէ ինձ՝ հանդիպել մեծի փառացդ անուան քո. ար ինձ զմեռս զաղանակերպ հոգւոյդ սրբոյ՝ Թռչիլ և վերանալ խառնիլ յերուսաղէմ սրդարոյ։

66. Ճանապարհ զիս ահր՝ յոթևանս արդարոյդ քոյ, և զհանդիպիս աշխատութիւնն ար հարցըն պարգևեա ինձ. անտես առնս զիս զյանցանս իմ, և դասակցել սրբոցդ ար ոչ ածցես զիս

և ընդ միմեանս սնուցանեն քս։

67. Հասատատեա սէր՝ զխոստովանութիւնն և զպայծառութիւնն լուսոյ կենացդ անձին իմոյ, զի մի խաւարիցիմ յայլ կամ յայլ հաճեալ, և զատասպարեալ յաւուրս պատրաստեան քո՝ պահանջեալ զիեսուին նաւագրակիսն ձինչ յաղաս։

68. Մի մեղջեր զիս ի բաղձանս մարդկան իմ տրտմութեանդ քոյ. զպատասխանեալս ի քէն՝ տպրացոյ և անեղծիւր պահեա յամենայն պղծութենէ տրտմութեանդ աստուածային, զի մի զեղի վարձատրէ տանիցէ զմիտս իմ ի զբաղմունս և ի շար ծառայութիւն։

69. Աւա զիս սէր՝ առնել զպաղատութիւն, խոտել զմեղս ծանգրութիւն, տիրել զարքա-

թիւն և առել զաղտեղութիւն,
խառնել ի չարեաց և դնել ի
ճանապարհս բարեաց ։

70. Ընդունել զնա աէր՝ յորո-
ջայն այնպիսի որք գան ի վե-
րայ իմ ըմբռնել զնա ի մեզս և
ի ծուռս թիւն անժուժկալու-
թեան, մուտացուածս առնել յան-
ցանոյց իմոց , և ոչ առ յիշել
զօր հատուս ցմահն և զառաքելի սպա-
տասխանին՝ որ ասէ , “ Երթայք
յինէն անիծեալք ի հուրն յա-
ւիտենից ” ։

71. Կանգնեա զնա աէր՝ ի գլ-
լուխն անդ, և ի բազմամեղ ան-
դնդային խորութենէս վերացո
և բարձրացո թեւօք հոգւոյդ
սրբոյ ի պատրաստուածն աղօթից
և ի խնդրուածս հաճոյից , ի
ջնջուածն մեղաց , ի նորոգուածն

կենաց, և՛ի ըստաւորութիւն
մտաց, և՛ի կատարումն տուր-
պատուիրանաց քոց։

72. Խնդրեա առէր՝ զեղծեալ
և կիսատեալ քո պատկերս,
որ՛ի մէջ առեր և տղմի վերայ
թաւալեալ կամ. զիւրացեալ
աւելաւ ջնարհի քո, և զիր՛ի
գանձանակն առաքելոցն՝ յոր-
մէ առիւս։

73. Նո՛ւիրեա առէր՝ զի տեսութիւն
հիւանդացեալ հոգւոյ իմոյ.
զիր զձեռն քո՛ի վերայ իմ, և
քո՛ շինեա տաճարիկ՝ զօրացիր տա-
պմահիճս քո, և երթ՛ի տուն քո
արդարութեան։

74. Նո՛ւիրեա առէր՝ զի խնդիր մոլե-
ցեալս, որ յանձեալ չոլիմ ար-
տաքոյ հօտի պատուիրանաց քոց.
և գազանաբեկ եղեալ քարու-

ձեզ մեղք՝ կատարեցէք ի պետս. ըստ
ասացեալ Տեառն, և ասէ ի վատ-
գասան հայրենի, և խաւնեաս ի
պատիս հօտի քո։

75. Խնամեաս ասէր՝ զհետս ձա-
գատելոյս ի քէն. արագապէս
մեռանիցիս, հաս և ըստ ասելոյ
գաղափարապետին ի ձայնէ կոչման
քո, և պիտ ի քաւես կատարեալ
անխոտել սիրոյ քոյ։

76. Ահ ծառայ պիս ասէր՝
հետանալ ի սիրոյ արարածոց
ոչոյ քոյ և ի վերուց առաքե-
լոյս Աստուծոյ. այլ յարատևես ա-
ռաւելեալ յաղթ պատճա առաք-
ելոյս Աստուծոյ առանց մեղաց և ա-
ռանց նրին խոտանելոյ ասէր
ասել զքեզ սրբոյ Աստուածէ և ա-
ստուածային առաքեալ և ա-
ռաքելոյ Աստուծոյ առանց քո զա-
մենայն առաքելոց կենաց իմաց։

77. Ոչ մատներ զիս ակն՝ ի ցանկութիւն մեզաց և ի հեշտութիւն կամաց, ի քուն աչաց և ի ցանկութիւն մտաց. այլ պատրաստ եղիր զիս քո, և ապրեցո յամենահնար չար դեւացն և յաշխարհական ըղձոյնց։

78. Ոչ յապաղէ ակն՝ առնել ինձ փրկութիւն հոգւոյ և ըղձերմութիւն սիրոյ, զարթուցանել կենդանութիւն և զմաքրութիւն մարմնոյ, զբծոտիլն արտասուաց, զանդադար աղօթս, զհնազանդութիւն՝ զիմաստութիւն և զհամբերութիւն յաւուց։

79. Յաղթեա ակն՝ հակառակամարտին իմոյ, և զօրացո զիս ընդդիմակաց լինել պատե-

զաղմոցին ՚ի վերայ իմ. և զբե-
ցո ինձ զգուշն հաւատոյ՝ ապա-
հով և աղօթիւք սրբել զախտա-
ցանութեան և զապարհասրտ-
մարմնական, և առնել զչնարհս
փրկական։

80. Տուր ինձ սէր՝ սեղմ ա-
պաշխարութեան, աշխատու-
թեան հանդիսաւ, խոստովա-
նութեան հոգւով և արդարու-
թեան ձանձ-
ապարհ, ամրու-
թեան զէն և ապա-
հասական փրկու-
թեան, հաստա-
տութեան յոյս և պնդութեան
երկիւղ։

81. Ընդ սէս սէր՝ ընդ ան-
հաւն անցից մեզայ խորհրդակիր
ճանապհելն ցանկական կենցա-
ղոյս. և շնորհեա ինձ զայս ա-
ջոցս և զմուտս տեսութեան,
զհանդիսաւ կենաց, զհանդիսա-

մին ընտիցդ, և զշաւիղս ձա-
նապարհացն արդարութեան։

82. Ընտրեա ինձ տէր՝ լաւ
աչխոյս, արուարուաց հոտումն,
մեղաց սուգ, մտաց սրտի եր-
կիւղ, ակերսաց խմոց սարսա-
փումն և դողումն վասն տան-
ջանաց, կենաց ձանձրարհ, և
անդադար պաղատանս։

83. Ընտրեա զիս տէր՝ ի պա-
տուիրանաց պահպանութիւն,
որով յայտնի ժուժկալութիւն.
ի մարթ պատերազմի քանատա-
կութիւն յաղթութիւն, ի մար-
մնի մեռանիլ, և պոչծառանալ
ի հանդիսի։

84. Լաց զիս տէր՝ երկիւղիւ
և դողմամբ, արտասուօք և հա-
ռաչանօք, սիրով և սրբութիւ,
ընտրօք և ճշմարտութեամբ։

պիտուԹեամբ և ամենայն ա-
ռաքինուԹեամբ ։

85. Ո՛նչեա տէր՝ զբազմու-
Թիւն մեղաց իմոց, և Թափեա
զմրուր դառնուԹեան յանցա-
նացս. և պարարեա զիւրս իմ
արբմամբ սուրբ հոգւոյդ. և
զիշեալեր մարմին իմ լցո շնոր-
հօք, զարդացո և՛ի պտղաբե-
րուԹիւն վոխարկեա ։

86. Նորեւեցո տէր՝ զշնորհս
քո՛ի ծառայս քո, զդուԹ քո՛է
ստեղծուածս քո, և զողորմա-
Թիւն քո՛ի պաշտօնեայս քո.
և տաճարացո զիս բնակարան
լինիլ ամենասուրբ հոգւոյդ՝ մի
և ս ծառայել մեղաց և տպակա-
նուԹեանց ։

87. Ո՛ժշկեա զիս տէր՝ ի հը-
պարտուԹենէ և յամբարտա-

ամանութենէ , ի անախտութենէ և ի փառասիրութենէ , ի մարդահաճութենէ և յոխտակալութենէ , ի բարկութենէ և ի սրտմտութենէ , ի նախանձոէ և ի յատելութենէ և յամենայն չարութենէ ։

88. Փրկեա զիս տէր՝ ի մարդկային դավեստից ի փառաց և ի մեծարանաց , զոր ատեն լայ կարծելով՝ համբաւեն ի վերայ իմ բարի , զերկեալս եղանելն , զաղտմելիս առաքինի , և ես եմ արտաստեալ և անթիւ մեղաց լի ։

89. Ծանկեա զիս ի լուաց առատ դավեստութեանց և երանութեանց , զի ոչ գիտեն զմեզս իմ և ոչ ճանաչեն զնաբէութիւնս իմ , եթէ իմ ոչ գութեամբ , և

լի եմ աղաւեղութեամբ. կեր-
պարանիմ առաքինութեամբ,
և կեամ անառակութեամբ.
փայլիմ երկիւղածութեամբ, և
վարիմ մարդահաճութեամբ.
ձանձրեմ զշմարտութիւն, և
խօսիմ զսուտ. դիտեմ
զարդարութիւն, և գործեմ
զանօրէնութիւն:

90. Գաւեա վիս տէր՝ ի մե-
ղաց և ի բամբասանաց, ի մո-
ւացեալ յանցանաց և յամե-
նայն սխալանաց. և թող ինձ
վմեղս զանժուժկալութեան և
զծուլութեան, զորկորտութե
և զդատարկաբանութեան, զը-
ցանկութեան և զաղաւեղու-
թեան, զհպարտութիւն և զա-
մենայն բիծս չարեաց:

91. Կացո վիս տէր՝ հաստա-

տալն և անշարժ ի տեղի փոր-
ձանաց պատերազմի՝ առանց
երկիւղի քոյ և սիրտ հաւա-
տով և յարդարական սիրով ը-
նդունել ընդդէմ եկելոց
դիւացն ի վերայ իմ. զինեա զիս
առաքինութեամբ զինուս քո՝ առ-
տերազմ և յաղթել թշնամւոյն
հոգևառաւմարտին, որ կամի խո-
տոր զիս որոշ:

92. Ո՛վ քնկզմեալս տէր՝ ի խո-
րս մեղաց հանեցեր և բերեր
ի լոյս պատուհրանաց քոց. և
առ քեզ կոչեցեր զհետացեալս
ի քէն, և ծորեցեր զդարձս իմ
անապաւոխեն. զտապալեալս
ի քեզ ամրացուցեր, և զդա-
տեալս ի քեզ մխիթարեցեր.
զարձակեալս ի կապոյ
պատուհրանաց քոյ՝ ընդունես-

ցեռս, և ընդ լուծ սիրոյ քոյ բե-
ւեռեսցես։

93. Ո՞ւրեմն սիրոյ քո տէր վիրաւորեա յիս, և զարկեալս լաւ՝ ի կապանսդ քոսմէ՝ արձակեա և խրեա զկապանսն մեղաց իմոց. առաքեսցես ինձ՝ ի ձանձրացարհ արբշռութեան, և տեղի յարկից պատրաստեա, և ապաւէն ընդ առդեա քո։

94. Հատրեա արս զիս տէր առատաձեռնեալն սիրոյ քո սիրել զպատուիրանս քո և գնալ՝ ի ճաշակս քո, չարշարել միշտ ցանկալի վասն անուանդ քո, մշտնջենաւորել՝ ի վասս և դատել ընդառդեա քո, և ուրախանալ միշտ ընդ հրամանսդ քո։

95. Վասս՝ ի մեղուցեալ և չեզոքեալ անձն իմ տէր, խոտո-

ներս զանազան ցանկութիւն իմ.
սրբեա զաղտեղութիւն մեղաց, և
քաւեա զանօրէնութիւնս իմ.
բժշկեա զվիրատրեալ հոգիս,
և առողջացո զհիւանդացեալ
մարմին իմ. ցրուեա զչարիս իմ,
և ծագեսցէ յիս զբարիս՝ և լից
զգայակատութիւնս իմ:

96. Ընաջէ զս անկանիմ և
խոնարհեմ զվատութիւն մեղաց
իմոց. զգայականս իմ ընկալ,
և քաւիչ լեր յանցանաց իմոց.
պայծառացո և քաւասրեա զբ-
խորհուրդս և զմիտս իմ. կա-
րողացո զմարմին իմ անդադար
կալ ի փառաբանութիւն ան-
ւանդ քումդ սրբոյ:

97. Ո՛վ անկեալս մեղօք՝ կանգ-
նեա ոտս, և զհոգեալս ի մըշ-
նամէն դեղապատեա. քարշ

զչար մեղաց, և վերայն զկըտ-
կիծ յանցանաց. յաւիտեան
՚ի բառն դահճաց, և ազատեա
յանողորմ առնչեանացն. և ՚ի
մարմնական յղիութեաց հեռա-
ցո, և ՚ի դառն ձգնաւորացն
դասեցո:

98. Լեր վերակացու և պա-
հապան անձին իմոյ ամեն իմ ի-
ւաւս. պահեա զիս ՚ի դիւաց, և
փրկեա զիս ՚ի մարդկային վտա-
ձանաց: Հակառակորդաց յաղ-
թեա և կացո զիս ՚ի միջ պա-
տերազմողաց՝ քաջ և ընտիր լի-
նել. դարձակեա ինձ լինել քա-
ւարան մեղաց՝ և համբերել
վշտաց, առաքինական քաջու-
թեամբ համբերել վշտաց, և
պարծանք հանդիսանել քոյ առ
առաքեալն Տեառնհաւդ:

99. Վայ ինձ տէր՝ վայ ինձ, զի մեղօք կործանեցայ, և մեծաւ խնդիւք ազատեցայ. ՚ի բարեացդ ունայնացայ, և ՚ի սիրոյ ցանկութեացդ. ՚ի լաւոյ խառնեցայ, և ՚ի գնալոյ դադարեցայ: Ոչ առնիմ ուշ լալոյ և ապաշաւոյ, ծփիմ տարակուսեալ՝ զի յոյս և ակն բարեացդ ոչ առնիմ:

100. Կանգնեա տէր՝ զառաքեալդ քոյ առ անձն իմ՝ որ լի եմ մեղօք և անթիւ յանցանօք. և խաւարչեալ և արհեալ եմ ամենայն անդամօքս՝ յորից միանգամ ցգեալս ապականեալ, և չկամ հնար բժշկութեան՝ եթէ ոչ ՚ի քէն տէր իմ Յիսուս. խոնարհեա առ վիրաւորեալս զեղուածոյ, և մի դարշիր ՚ի

Հարսնատու ախտացեալ։

101. Լուեցա ասէր՝ զբերան իմ ի բամբասել, և զլեզու իմ ի չար խօսել. զաչս իմ յարատս հայել, և զականջս իմ ի չար լուր լսել, զձեռս իմ ի յափշտակել, և զոտս իմ ի յանառակ գնացս երթալ. և զամենայն անդամս իմ արբոյտել զպատուոյն՝ միշտ զհաւանչս քո խաստել։

102. Ո՛ երկայ քեզ ասէր՝ մեղայ, զի յանցեայ զպատուհրանաքոմ. ի մեծ կենաց եայ, և մոտ ի խառատ մեղաց ցանկանալով ապտեղութեանց։ Ի սէրդ քոյ հեռացայ, ընկեցեալ ի չարէն՝ և եղէ սրդի կորստեան. տղտմեա ինձ բազմամեղիս բարերար, զի գու մի

այն եւ մարդասէր ։

103. Ի բեզ տէր առաքինիս՝ որ քաւարան ես մեղաւորաց, բարեաց շռեմարան, եւ ժուժաւոր ցեղայս գտարան, զի շնաձին իմ առաս ժուժասարկան ։ Օրհնեալն ասէ զայն որ ոչ առնէ, բայց զբոլ միայն առնէ պատուիրանն անձին իմոյ . ի մատանեաց մրկեաս , ի յարուածոյ առրեցս , և որ ժանեն առաս զեռ ընդ բոլոր ազգ յաւիտենից ։

104. Արդեամբ ինձ տէր կենաց և քաւիչ մեղաց , կամաւոր ի խնդրուածոց և արձակիչ կապանաց , բաշխօղ արդեաց և առատ ողորմութեան շնորհաց ։

105. Ի քեզ տէր զաղաչեմս իմ, և ընկալ զաղաչանաս իմ. քաւեա զիմոյդեամբս իմ, և կամաս

ցեաս զխնդրուածս իմ. արձա-
կեաս զկասկանս իմ, և բժշկեաս
զհոգի իմ. առակացս զմարմինս
իմ, և ասղեաս զպնդացս իմ.
վասն զի ոչ ժամանեալ յօթե-
ասանս սրբոց քոց:

106. Հալածեաս տէր՝ զբա-
զում ախտաժետութիւնս իմ.
զցասս ի մարմնոյս՝ և զայրս ի
հոգւոյս, զբուն ի գլխոյս՝ և
զյուզումն յորկորոյ: Պահեաս
զխորհուրդս իմ անզբաղ, ըզ-
սէրս իմ առ քեզ, և զմիտս իմ
լուսաւոր և պատառ, զյանիս-
ծիանս առ քեզ, և զյօժարու-
թիւնս յաղօթս ի տուէ և՛ ի
գիշերի:

107. Ընկենեաս տէր՝ ի գլուխս
ամբիծ վտակացդ, առատեաս և
զանդս մուտս իմոց. զայր յան-

ցանաց իմոց լուա, և արբեաւ զիաւրեալն վերայ իմոյ. զիսուչ վերայ իմոյ խոնեա, և անկեա ըզքոյս կենաց։ Ածեցո ամէն զաւրութիւն, և նուաւաստացո զանօրէնութիւն. մեռո զմարմնոյ ցանկութիւն, և նորոգեա ըզհոգեսյս կենդանութիւն։

108. Կոչեա ամէն՝ զմեղաւորեալ անձն իմ՝ ի քեզ, զի մեղաձեռնալ առ քեզ ոչ իշխեմ. պատուիրեա յաւիտենից յամօթոյ, և զարհուրիմ՝ ի գործոց իմոց. ոչ առնիմ առ քեզ համարձակութիւն. զի եաս ինձէն եմ կորուսեալ. ի սուրբ պատուհասաց քոց հեռացայ, և մերկացայ ի փառաց քոց. այլ դու ամէն՝ զիա յիս և ողորմեա. զի ստեղծուած եմ անապրեստ ձեռաց քոց։

109. Ոչ իշեմ ոեր՝ անյոյս
լինիլ, ոի ողորմած ես և դթած,
և ինոս անձամ խոստացար
զարձելոյ մեզ սուրոյդ. այլ ես
զարհուրիմ և դողամ, և եր-
կընչիմ՝ ի բաղում և յանթիւ
մեղաց իմոց, ոի արժանի խո-
բեցոյ յոտոցդ եմ. և արդ զինչ
լինիմ եղիեցիս՝ որ տապակու-
սեալ եմ՝ ի կեռոյց:

110. Ընդ զիս ոեր՝ ի սուդ
և յոգոնատուս վասն մեղաց ի-
մոց, ոի ծանրացեալ եմ անօ-
րէնութեան բեռամբ և յա-
դեալ ապաեղի խորհրդով. շատ
նեղեցեր ինձ, ոի ոչ խոստո-
ցեր զիս՝ ի մորմնի. արդ սար-
սեալ դողամ, թէ ոչ ծիսան ինձ
այսպիսի չարիք: Աղաչեմ բա-
րերար ոեր՝ մի կոչեր զիս յա-

ունի, և ամենայն մի մատներ զնա. այլ փրկեա՛ ի հրոյ պահեցին, և՛ ի վտանգից ապրեցո և ողորմեա՛ ինձ, զի զոհ միայն ես մարդասէր:

111. Վայ՛ ինձ ասէր՝ զի ծովիմանք ատրակուսանաց պատեն զիս, և փրկող իմ կառավէն. զարհամբեմ՝ ոչ գիտեմ, ապշմունեմ՝ և ոչ իմանամ. շրմունք իմ բարբառի, և միտք իմ ձագատրեալ յամի այսր և անդր՝ և գիտացումն ոչ ունի, և՛ ի սէտս իմ ոչ գտանի, և կամիմ զի ի ցից անդ՝ բայց ոչ գտարկի. ոչ առեանի արդեօք և ոչ ըմբռնի. զաւր աշխատիմ և ոչ ինչ օգտիմ. որպէս ձայն հնչեալ պղնձի և ծնծղայի՝ ծանօթ և առնայն գտանիմ, և անյուսալ

գաւառին յամենայն բարեաց։

112. Ընկալաւ ասէր զմոլորեալն՝ որ փոխադրեալ կամ ի լերինս, որպէս դառաջ քան ի սեառնէ հարեալ վասն մեղաց։ Եւ ի սա բան եղեալ հրաժարեալ եմ, ի քո պատշաճութենդ հեռացեալ. զի սիրալ էի մեզայ՝ և նախատինք կրօնաւորացդ, այլազգ ի գիտութեանդ՝ և խառնիմանիչ պատուհասացդ։ Անդաւեթ էի ապաշաւոյ, և հանգստական տարաժամուցդ. տարտարոսի հրեշտակացդ, և տանջելոյն պատրաստութեանդ. չէի իսկ արժան կոչել ի մէջ ձեր։

Նաւորդաց։

113. Ընդունայն ասէք՝ զընտրեալս Աստուծոյ արդեօք ի վերայ իմ, որ մխոյն եմ ի պատերազմի սատանայի օգնականին. արդեօ՞ ասէք՝

զաւակաց հոգւոյ իմոյ, և առ նա լեր ընդ երեկոյս. քանզ զաւրս հոգւոյ իմոյ, և լաւատրեա զիս միտս և զխորհուրդս իմ: Տուր ինձ զօրութիւն առ իմ յիւսուս, և ընկալ զօրհնութիւնս բերանոյ իմոյ. ի խոր քնոյդ դիշերոյ զարթիր զիս գտանել և օրհնել զքեզ, որպէս զիս մեղս իմ քաւեցից. շնորհեա ինձ աւուր և արտասուս լալոյ և արտօսրոյ, և անդադար աղօթից առաջի քո:

114. Դառեա առ՝ զգաստութիւնս իմ՝ որ յանդգնի ի վերայ իմ, մարտ եդեալ ընդ իս յանկուցմունս և անժուժկալութեամբ, ծուլութեամբ և սկսուածութեամբ, փառասիրութեամբ և մարդահաճո-

թեամբ, բարկութեամբ և սրտմտութեամբ, տանջութեամբ և չարաչար հոգիացութեամբ, սիրտ նեղութեամբ և անապարհութեամբ, հպարտութեամբ և անբարոյութեամբ, բանիւք և գործովք, մտօք և խորհրդովք զօրաժողով լինի ՚ի վերայ իմ. և ընկղմէ զիս ՚ի խոր չարեաց։

115. Սիրեա տէր՝ զընտրեալսն ՚ի վերայ մատանց անդաստանիդ իմոց. լո՛ տէր՝ զմարմին իմ աղուսութեամբ և ժուժկալութեամբ, և զհոգի իմ երկիւղիւ և գործութեամբ. զսիրտ իմ տիրով և արդարութեամբ քո, և ընձայիս իմ լուսով և իմաստութեամբ քո. զմարհուրդս իմ հանճարովք գիտութեան քո, և զսուս

իմ պնալ ի շահից արդարու-
թեան, զձեռս իմ շրջափել-ով
ի գործ ապաշխարութեան, և
զբերան իմ անդադար սաղմո-
սել քեզ պոհութեամբ և օրհ-
նութեամբ. զաչս իմ յորդո-
րուլիս արտասուօք, և զհոտո-
տելիս իմ հոտոտել զհոտ պի-
տութեան ի կեանս. զլսելիս
իմ լսելով զձայնն աւետաց որ
ասէ, "Թողեալ լիցին քեզ ա-
մենայն մեղք քո"։

116. Այնուհետև յերկրորդ անուանս առիր
շար գործոցին՝ որ ոչ յադի ի-
մով կրօնաւորեամբ, այլ հանապազ
սկիզբն առնէ շարեաց, և ի
բաց կարձեալ խոտանէ զիս ի
բարեաց և յառաքինութեանց.
և հեռացուցանէ զիս ի սրբու-
թենէ, և ի յաւիտենից կե-

Հայց արուսքս հանէ զիս։ Խոստ-
ցեցուցանէ զառաւօտութիւն
աչացս, և ապականեալ զերկ
գիտուս իմ և վարէ զիս ՚ի չար
ծառայութիւն յանցանաց. և ՚ի
ձեռս անօրէնն դահճացն մատ-
նէ զիս, և տանի ՚ի տեղի չար-
չարանաց, և արկանէ ՚ի բանտ
կապանաց մահու. կացուցանէ
՚ի մէջ խաւարտակեր ապատա-
րաց, և ՚ի տուաւնս մերկաց կա-
ռէ զիս։ Եւ արդ ես եղկելս
զինչ լինելիս եմ, եթէ ոչ դու տէր՝
օգնեա ինձ։

117. Տես տէր՝ զաչիս և զոգ-
ւոյս, զպատառելս և զեղ-
կելս. ինձ ողորմեա անօրինե-
լոյս, և չնորհեա ինձ յորդ ար-
տասուս ՚ի գիշերի, և ծագեա
գիտութեամբ զինշոյլ չնորհաց

առաւօտս : Քաց զխաւարել աչս արտի իմոյ, և բժշկեա զհիւանդացեալ հոգիս իմ. ընկալ զպարձ մեղաւորիս, և մի՛ բարկանար բազմամեղիս ոչեր իմ յիտուս. և քանզի անթիւ ոնիմ զչարիս, ջնջեա յինէն և տուր ինձ զչնորհս քոյ :

118. Համարձակիմ ոչեր՝ աղօթել առ քեզ և ոչ գիտեմ զհաճոյն քո. խնդրեմ և ոչ իմանամ զօգտակարն հոգւոյս, յայտնեա ինձ ողորմած ոչեր՝ զկամս քոյ, և առ ինձ ըստ պատուիրանս քո : Զքարիս՝ զոր ոչ խնդրեմ և իմանամ, ոչեր տուր ինձ. և եթէ ոչ գործեմ զբարիս, քարի արա ինձ ոչեր. և եթէ ոչ խնդրեմ զողորմութիւն, ողորմութիւն չնորհեա

ինձ ասէր, և զհետացեալս ետ քեզ կոչեա. և եթէ ոչ կամիմ, բառնասրեա և'ի քեզ կորզեա. և թէ կամիմ և եթէ ոչ կամիմ, զարձո զկս. և եթէ քոմ բառնիմ յոտիցդ, զերծո զկս. եթէ յերկրաւորս զգաղեցայ, 'ի խորհուրդս հոգևորս զգաղեցո զկս. եթէ այդր և անդր դնալ ցնդիմ, մի Թողուր զկս մինչև բմբռնեալ տարցես 'ի տեղի յարկի փառացդ։

119. Տէր իմ և աստուած իմ յիսուս քրիստոս, զոր ես իմ օգնական. 'ի ձեռս քո եմ. զոր պիտես զօրուան իմ, օգնեա ինձ. մի Թողուր զկս մեղանչել քեզ, զի մոլորական եմ 'ի ջաղդիւաց. մի Թողուր զկս հեռևիլ կամացդ ինոց, մի Թողուր զկս կորնչել

'ի մեղս իմ, այլ զԹա յիս 'ի առեղծուածս ձեռաց քոց. մի ընկենուր զիս յերեսաց քոց և զՀոգի տուր մի հաներ յինէն։

120. Ընդ քեզ ապաւինեցայ, բժշկեա զանձն իմ զի մեղայ քեզ. առաջի քո են ամենայն ներկայք իմ, և ոչ պոյ ինձ հանդիման քոց 'ի քէն, ասէր. կեցո զիս վասն բազում ողորմութեանդ քո, քանզի ամենեքեան յարուցեալ են 'ի վերայ իմ, ոչք խընդրեն զանձն իմ կորուսանել ըզնա. և զի դու կարող ես և հզօր յամենայնի, վրկեա զիս։

121. Մի հայիր ասէր՝ 'ի մեղկեալ սիրտս և 'ի զաղտասէր մարմին իմ, զի հազ եմ և մոխիր. սիրեմ զերկիրս և որ 'ի սմա, և ոչ փափաքիմ նայել յերկինս

և որ ՚ի նմա . այլ միշտ հեշտա-
նամ ՚ի չարիս , և ոչ առնանեմ
զանվախճան զիտառան . և ոչ յի-
շեմ զառաջին սուրբ հոգւոյն զե-
րանելիան , այլ ընդ սիրելին աշ-
խարհիս թառամիմ . և ոչ մոռ-
րեալ վերանամ դասիլ ընդ ա-
ռաքինիան ։ Եւ զի մոռանամ
զերկիւղ դատաստանին , և ոչ
դողամ յահագին դառն տան-
ջանացն՝ որ կայ սպասել մեղա-
ւորաց . և ես ծուլանամ անհոգ
լինելով ՚ի փրկութենէ կենաց ,
չնորհեա ինձ տէր՝ սուգ և կսկ
անհանգիստ՝ և առատ արտա-
սուս սպաշաւանաց ։

122. Մի յանդիմաներ զիս
տէր՝ յաւուրն մեծի ահեղին ,
և մի յառնեսի հրապարակին կա-
ցուցաներ զիս ամօթալի , և ՚ի

ոեզի առենի մի խայտառակել զնա, և մի կշտամբեր յառեան դատաստանին. և մի թողուր ինձ զոչ գիտեճն լսել, և զահաւոր բարբառն ահաբեկ՝ որ ասէ, երթայք յինէն ի հուր գեհենին. և մի՝ ի բաց մերժեր ընդ վատ և ընդ չար ծառային, և՝ի ձեռն անօրէն կապուղի մի մատներ զնա, և մի տար կերակուր որդանց թունաւորաց ի մէջ բորբոքեալ բոցոյ, և մի արկաներ զնա ի խաւար առնամանեաց տարտարոսին: Այլ փրկեա զնա ի սատիկ կայծականց հրոյն, ի բոցեղէն գետոց արշաւանացն, ի սատիկ լալոցին և խիստ ոռնջանացն և յողբոց տարտակուսանաց, ի կափկափե-

ցոյց առաքանցն և՛ ի տարեբեր կռիւս անացն, ի տուչտրանէ խաւարային բոցոյն և՛ ի դժնդակ դառն աղէտից խորհելոյն, ի բոցածաւալ և՛ ջրջապատ հրոյն և՛ ի կողկողաձայն և յանդարտ վայոյն:

123. Համբոյրս ահեր՝ անօրէնութեան՛ ի վերայ իմ իբրև զբեռն ծանր աղի համ կապարի. բաղում է ախտ՛ ի հոգիս իմ, և անխոհեմ եմ՛ ի մեղս մարմնոյ, և զանազան չարեօք լեալ եմ: Բայց այլ ինչ ունիմ վատթարագոյն՝ զանզգուշութեան մարմնոյ, որ քան զամենայն չարիս է դառնագոյն. և ղէն յաղօթելն իմում ձանձրանամ, և՛ ի սաղմոսելն ոչ իմանամ. ի խնդրել զերանութիւն պղեր-

զանազան, և յերկիւղէ ընդհատ
զատարկանամ. ակարանամ մար-
մնովս, և արձան առէ սիրտ իմ
լինի. և աչ ծագէ՝ ի ներս լայն
անձկանալ, և յաւուրն չարի
աչ սարսեալ զոզամ:

124. Ընդհեռ ինձ առ՝ եր-
կիւղ սրբութեան և սէր, և
յորդեա առ իս ազբերս ար-
ասուաց. և ծեծեցից ըզ-
ծանրութիւն բեռանց իմոց, և
աձեցս առ իս զսուրբ ոգիս:
Փութացիր առ՝ և ել՝ ի խըն-
դիր ծոցոցեցոյս, որ մերձեալ
եմ՝ ի վախճան կրօտեան. վա-
յեն զի խառարեցայ՝ ի ըստ-
և՝ ի սիրոյ պատուհանացդ քոց
խաւարեցայ. ՝ի չար ընդամ-
ուն յաղթեցայ, և նուաղե-
ցայ յերկիւղէ քոմմէ: Տապա-

լեցայ ի չար խոհրդոց շա-
րին, և յամօքեցայ ի հնարից
պրպտատուց սիրոյ քո. խոսքե-
ցայ յառնայն բանից, և ի լա-
ւատրութենէ մտաց մոլորե-
ցայ. պղտերացայ յանիւս-
թեամբ մեղաց, և զօր վախճա-
նին մօտացայ:

125. Տարակուսեմ անձայս լի-
նելոյ՝ որ ոչ դայ հնար ապաշ-
խարութեան. զի մտաւճռեալ ու-
խտացայ՝ պատասեալ ի զօրու-
թենէ, և ծերացեալ նուաղե-
ցայ. սակայն ի քեզ ապաւի-
նիմ տէր իմ յիսուս՝ հասիր
յօդնութիւն ծանրաբեռնեալ
ընկղմելոյս. և ապաստա զիս ի
չարեաց, որ ապաւինէ ես ի
յանցանաց:

126. Ընկալ տէր՝ զդոյդն և

զաւակին քո դատապարտեալ։
այլ և ծոյլ ի գործս Աստուծեն՝
մոլորեալ եմ ի մոտաց, և յերե-
կիւղէ անհնազանդեալ եմ։ Բե-
րան իմ այլ ընդ այլոց բարբան-
չէ. աչք իմ պչնու, և միտք իմ
զբաղին. ոչ անզգօս աղօթեմ,
և ոչ սրտի մօտք խնդրեմ. ոչ
հաւատով աւ քեզ գոչեմ, և ոչ
երկիւղիւ կարդամ. ոչ արտաս-
ուօք հայցեմ, և ոչ դողմամ և
սրտիմ վանն աւուրն պատաս-
խանատուութեանց։ Եւ արդ՝
տէր իմ, մի անտար պղերգու-
թեանս իմոյ, այլ փութապէս
արկ յապաշխարութիւն և՛ ի
բուռն մաքրութեան հրոյ սըր-
բեալ և զգաստեալ ի մեզայ։
Պեծառ ջերմանդ եռացս և՛ ի

յորդոր արուաստս և՛ ի պատրաստանս և՛ ի խնդրուածս. և առաւելութեա յիս զառաջինս ըստ տրութեան կերպարանին ։

127. Աղօթեա տէր՝ մեղաւոքիս և բացատրիմի յանցաւորիս անթիւ բազմութէ, և դարձ յապաշխարութիւն զդերիս վերստրանդեալ, և մնջ զիս յարքունական փառան, առաջնորդեա ինձ զվերին ճանապարհն գալ առքեզ. զի եթէ դու ոչ առաջնորդեացես ինձ, ես ոչ կարացից գալ առքեզ, զի դու իսկ հրամայեցեր՝ եթէ "ոչ ոք գայ առ իս, եթէ ոչ հայր իմ ձգեացէ զնա" ։ Եւ արդ տէր իմ դթած՝ մի յիշեր զմեղս իմ յաձախ լերութեանս, և զանց առնես՝ ի ծառայէ քումմէ. մի

Թողուր զնա մնալ ի նոյն չարիս, և ի կեանս աշխարհիս ապաւիլ. այլ արարէս ընծայեալ զինի ծառայի փախուցեալ՝ այսպէս դարձուցանելով զնա թողեալ զյանցանս իմ, և արասցես հաղորդս սրբոց կամարարաց քոց։

128. Ոչ արձակ ակն՝ զգաստութեան քո յինէն, որ մեղաց բազմաց իմոց ցուցի զքեզ. ողորմեա ապաշաւամբեալս ի քէն, և զանհնարինն դիզեալ կոյտս մեղաց իմոց ցրուեա, ընդ քաղցր լծոյ ծառայութեան քո բեւեռեա ընդ միտս իմ։

129. Պարզևեա ինձ ակն յիւսուս՝ զլանալն ի դատի և զաղբութիւն երեմիայի, զհատաչութիւն պետրոսի և զյորդորանս վասն

կաս արտաստաց կնոջն պատնէ-
լի. զի նաեւել լացից անդա-
դար ի տունջեան և ի դիշերի,
զի Թերևս ազմանի եղէց սըր-
բիլ ի յալտոց և ի Թարախոյ,
և յորդնալից հոտարձակ վերոյ
մեզայ զերծանիլ, և ի բազմա-
բեռն չարեացս ԹեԹևանալ և
դասիլ ընդ առըբս քո։

130. Աղաչել ինձ ասէր՝ մի
յամենար, զի առանց վատա-
կելոյ քո չիս՝ ոչ երբէք պարծի
բարի, և ոչ սերմանեալն յանդս
հոգւոց իմոց բուսանի. զի սերմն
բանի քո՝ որ չիս սերմանեցաւ,
ի չար Թշնամւոյն քաղեցաւ.
և բուսեալն՝ ունի ի տապոյ չեր-
մուԹեանն չորացաւ, և ունի ի
մէջ փշոյն անկեալ հեղձեալ
ցամաքեցաւ. մշակելով քո չիս

ոէր՝ լծեա ղերկուս սչս ե-
զանց՝ որ յիս, արտաստաձոչ
ձայնիւ պաղատիլ առ քեզ յա-
րաժամ, զի արժանի գասցէ
ողորմութեան քումմ։

131. Ընդհեա ոէր՝ զկա-
ղաղութիւն եկեղեցւոյ քումմ
արբոյ, և ամենայն հաւատացե-
լոց՝ թագաւորաց և իշխանաց,
զօրաց և զօրավարաց, ի ձակա-
տու պատերազմաց յաղթել ա-
նօրէն բռնաւորաց։

132. Ողորմեա ոէր՝ առաջ-
նորդաց եկեղեցւոյ, հոգևորակե-
ցաց և վարդապետաց, երէ-
ցանց՝ սարկաւագաց՝ դպրաց՝
և ամենայն ուխտի մանկանց ե-
կեղեցւոյ առնել զկրաւունս և
զարդարութիւն յամենայն ժամ,
հովուել զժողովուրդս քո, և

տքնել վասն հոգւոց նոցա, ա-
սելով՝ ահաւասիկ ես և մանկունք իմ զոր ետուր ցիս։

133. Ողորմեա տէր յիսուս քրիստոս՝ կարօտելոց և տարակուսելոց, որբոց և այրեաց, տնանկաց և ամուց հաւատացելոց, կենդանեաց և ննջեցելոց, և որք ընծայաբերք են եկեղեցւոյ. աղքատաց, կերակրոցդ, ողորմածդ, երկիրս և ջուրս և հիւանդաց, նաւորդաց և ճանապարհորդաց, խոստովանողաց և սպասաւորաց. և անդադար մեզաւորաց ողորմեա տէր, և դարձո զնոսա յապաշխարութիւն։

134. Ողորմեա տէր՝ եղբարց մերոց, ծնողաց և ամենայն ազգեան մերձաւորաց հոգւոց, կրօ-

նաւուց և միանձանց ճգնաւորաց, և որք ողորմութիւն պարտևեցին մեզ, և որք յանձն առին զինքեանս յաղօթս մեզ ունել: Ողորմեա մեր բարերար բարեաց, և լսո խնդրուածից պիտոյից բաշխեա առատութեամբ զհնարս հոգւոյդ սրբոյ ի վերայ ամենեցուն տալ պարեա և միայն ի սէր առաքելութեան քո:

135. Ընդհեմ սէր յիսուս՝ և անկանիմ առաջի քո ոք խոչին, բարեխոսութեամբ սուրբ զաքարիան իմ ընկալ, և զինդրուածս իմ կատարեա. և զօրութեամբ սուրբ զօրացո զիս ի կոչման յոր կոչեցայ, և ի պատուիրան քո զոր ուսայ: Տուր ինձ սէր՝ զաս ի զօրութիւն և ի

ժառանգութիւն, ի զգաստութիւն և յառողջութիւն՝ լինիլ պահապան անձին իմոյ ի տլաբունեան և ի գիշերի և յամենայն ժամու, ի ննջել և ի յառնել, ի գնալ և ի դադարիլ, ի գործել և ի վաստակել, յաղօթել և ի պահել, և զհաճոյս կամացդ քոց կատարել։ Սա եղիցի ինձ բերդ ամուր, և աշտարակ հզօր երեսաց թշնամեացն. զարդարեա զիս տալաբ ի զարդ հոգեղինաց և ի լոյս իմանալի։ Եւ յառաւօտն ահեղի բարբառոյ գաբրիէլի յերևիլ արբոյ խաչիդ՝ լուսաւորեա ընդ խաւարեալ հոգիս, վերանալ լուսով ընդ առաջ անմահ վեսասիդ, խառնիլ յերամս հայրապետաց և ի դաս մարտիր-

զոտացն և՛ ի գանդս հրեշտա-
կացն :

136. Խոստովանել արդա-
րոյ առատածածնիլ և անա-
ցուստ միշտ կուսիլ և յամէն-
նեւ կարապետին և արբոյն զա-
ստեփանոսի առաջին մարտիր-
ոսին, և արբոյն գրիգորի լուսա-
ւորչին և ամենայն սրբոց վա-
կայից քոց՝ որք միացեալ՛ ի սէր
առատածուլմեանդ քո, լուր
ինձ եղկելոյս՝ և մեղուցելոյս
ողորմեա. խնդիր արա ինձ կո-
րուսելոյս, և գտրեալս ձեռն-
առ լեր, և մոլորեալս առաջ-
նորդեա, և՛ ի խաւարէ հան-
ցեա զիս՛ ի լոյս, և հոգւոյ իմոյ
աղաւաւթիւն ընդհեա: Հա-
ստատեա՛ ի սէր քո, և բեւեռեա
յերկիւղ քո. զառաքար հոգւոյ

իմոյ մարթեա, և առ իս օմեն-
անեա: Փակեա զդուռն ան-
ձայ իմոյ, և աղաչեա զհայ-
նական յոտսի իմմէ. և՝ի մար-
դոյ չարէ և յանիրաւէ փրկեա,
և զարդարեա զիս զդրծովք ա-
ռաքինութեամբ, և զարդևեա
ինձ զանձաւ երանութիւն քո:
Կենդանեաց մերոց ողորմեա, և
զհոգիս նոցին ամենայն յար-
քայութեանդ երկինից:

137. Խոստովան առ քեզ ու-
նիմք զառաքելական և զմարգա-
րէական, և զամենայն առաք-
ելոցդ, զհայրապետական և ըն-
ծայարդ ատենոյն. քոյ ազգիս նոյ
նոցա, և աղաւնեա զիս՝ի մեղաց
իմոց. ունիմ յիս հոգի շնոր-
հաց, և յորդորեա զիս բարիս

պարծել ։ Ի ծուլանալն իմում
գոնասուրեա , և ողորմութիւդ
՝ի քեզ կոչեա . խափանեա զիս
՝ի չար գործոց , և սերմանեա
յիս պատուղ բարեաց . քայլա-
լերեա զիս ՝ի նեղութեան ի-
մում, մխիթարեա ՝ի վշտի ։ Ա-
ժանիկ ասա զիս տէր իմ և աս-
տուած իմ Յիսուս քրիստոս՝ լի-
նիլ քեզ խաչակից մինչև ցը-
մահ . որպէս զի ՝ի հեշտութեց
աշխարհիս հրաժարեցից , և ե-
ղէց երանելեացն դասակից , և
աւազակին եղէց հաղորդ , և
՝ի դրախտին վայելեցից զկեանս
անմահս ։

138. Յաւուրն իմոյ վախճա-
նի հրեշտակ բարի լինձ առա-
քեա՝ քաղցրութեամբ աւան-
դել զհոգի իմ. ընդ ուղիղ ճա-

նապարհ առաջնորդեա, և ըզդաղանն դարմանակալ կրծանեա. անցս զիս անխռով ընդօդս խաւարային, և զերծս ի չարաժանի դաղանէն. ապրեցո և անեղկիւղ պահեա, և ի կայանն սրբոյն հանդո՝ սպասել և անկն ունել դալստեան քո:

139. Յորժամ դաս ունի՝ յերկինից ահեղ փառօք և անթիւ դասուք հրեշտակօք, և զարհուրեալ դողան առհասարակ տարերք ամենայն՝ երկնային և երկրային. յանդիմարիլ քո զօրութենէդ՝ սրսին յահեղ փառացդ անմահ Թագաւորիդ և անձառ դառաքինիդ և անճառելի պատուհասիդ: Զայնմ աւուր և զիս ընկալ սէր՝ ընդ արդարս և ընդ կատարեալս քո,

և կարգաւորեա ընդ աչմէ դա-
առն , և պահեա ընդ առաքա
քո . և չնորհեա ինձ զկեանս
յաւխտենից , և զանձառ բա-
րիս քո պարգևեա ինձ . և քեզ
փառք արտաքին՝ և պարգեւո-
ղին իմոյ բարեաց ։

140. Ցնչեա սէր՝ զհոգիս
ննջեցեալոյ մերոյ յաւուր մեծի
քում դալստեանդ՝ յորժամ դա
յերկինից անձառ փառօք, ահեղ
և սակաւիկ ջրոջք , հրանիւթ և
հոգեղէն զաւրութեամբ ։ Ահա-
ւոր հոգառաւչի քո ընթացեալ
առաջանի , կիզէ զերինա՝ և
հալէ զբլուրս , և զարարածս
ամենայն առհասարակ տապա-
լէ . յայնմ առուր ահեղին ո-
ղորմեա ինձ մարդասէր , զի գին
առաքս արեան քո եմ ։ Յորժամ

զաղբևուբս ցամաքեցուցանես, և
զնացս գետոց դադարեցու-
ցանես, զծովս ջրոյն զանբա-
ւութիւն սպառեցուցանես, ըզ-
ըստաւորս խաւարեցուցանես,
վտղն ահագին ընդ տիեզերս
ամենայն հնչի և զմեռեալսն
զամենայն զարթուցանէ և զաշ-
խարհս ամենայն դողացու-
նէ, և արարածք ամենայն յա-
րուցեալ կան առաջի աստու-
ծութեան քո։ Ցայնժամ դնես
զդատաստան ամօթ քո, և ընդ-
քեղ բազմեցուցանես զերկո-
տասան առաքեալսն. անաչառ
դատաստանաւ դատիս և յամե-
նեցունց զարդարութիւն պա-
հանջես, զկամարարս քո պա-
տուես, և զապստամբեալսն՝ ի
ձայնէ կոչման քո պատժես, և

զարդարան ժառանգութեան. զմարմնոյն և զարբ վկայն պատակեա. զիմաստուն առաքեա զարդարեա, և չիմար կուռանոցն զառապարանին դատն փակեա, և՛ ի փառացն և յերանութեանցն հալածեա. զօրհնութիւն ընծայեա, և զայծիան՝ ի քէն՝ ի քոց մերժեա և՛ ի պեհեանն առաքեա՝ ուր լալումն է աշոյ, և գառնադոյն կսկիծ ահել առանջանաց, և հրեղինաց չարչարանացն Յովհաննու կատարեալն գառնութիւն կրծումն առնելոյ:

Ընդ՝ գնա և չիս ցայնժամ մարդասէր տէր և բարերար վկայիդ իմ չիտաս քրիստոս. և պղտութեամբ քով գնացեալ՝ ի հոգիս ննջեցելոց մերոց՝ որք

հաւատալ ի քեզ ընկերացեալ, զբարս յաղագս կատարելոյ սուրբ մեծի պահոցդ՝ յայն սքանչելագործեալ ահեղ հրաշափառութեանդ։ Յորմէ յոյժ ամօթ կրեալ դևն չարն սքանչելի՛ ի մէջ առնելն, յայնմ առաւ ահեղն Պաւղոս զքեզ՝ ընդ ձեռն ընտրեալ յաւազանէդ, որպէս ասէ. ըստ յայտնի երկրի, զբարս գնեցեր առաւելական արեամբդ քո։ Ընկեալ զձեռագիրն սրբասքիզբ քո ի քեզ, և ծածուկ զպատրուհս յանցանացն սքանչելի հաւատացեալ ցանկալի և փափաքելի. ընդ այնմ քոմմէ գտաւ, և զերծանելոյն գձայնն ի ներքս սքանչելի հաւատացեալդ առաքեալ ասելով, եկայք օգն

նեալք հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք
պատրաստեալ թագաւորութիւնն։

141. Եղէ՝ տէր իմ և աստուած իմ յիւրում քրիստոնէութեան՝ բերեալ ապրմանձ և մարգասէր՝ անխոնարհել և անյիշաչար՝ ընկալ զաղօթս և զխնդրուածս իմ, որպէս պատշաճի և հայցեմ՝ ի քէն վասն իմ և վասն ամենայն հաւատացելոց։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո՝ ի ժլատութիւնէս, այլ խոնարհեա յայցեանս իմ, և լսեր ինձ մարդասէր տէր տէր. և ցոյց յիս զառատութիւն քո մարդասիրութեդ զորմութիւն, և խնայեա՝ ի մեղուցեալ ծառայս քո. և կարդեա զիս ընդ աջմէ դասուն, և մի՛ կացուցաներ՝ ի ձախմէ ընդ աւեան՝ որք զայրացուցին զքեզ։

եւ մի պահանջեր լինէն զանհամար պարտիս յանցանաց լմնոյ, եւ մի դատապարտեր զմեղաւորս յայնժամ. եւ մի յայտնեսցին ծածուկ գործք ամբարչութեան իմոյ յանցանաց յանապատ քո առնելին՝ առաջի հրեշտակացն եւ հրեշտակապետացն եւ ամենայն արդոյ քոյ պիտոյից : Ա յլ յաղթեալ ի քումմէ մարդասիրութենէդ՝ արասցես այցելութիւն մեզս. ցեալ ծառայիս քո, եւ մի լասչար գործոց իմոց հատուսցես ինձ, եւ մի հրամայեր կատեալ ումեք եւ ձեռօք հանել ի լաւսն արուաքին, ուր լալ աչաց է եւ կրճտել ատամանց. այլ քաւեսցես զմեղանդ եւ բարերարութեանդ եւ անչիջա-

րութեանդ՝ ողորմեա ինձ քաղ
մամեղիս : Յայնմ աւուր զերծո
ւիս յամօթոյն յաւիտենից , և
փրկեա զիս յանվախճան տան
ջանացն , և ապրեցո զիս յան
ներեւել պատուհասին . և քայ
ինձ զդուռն ողորմութեան քո ,
և մի փակեր զդուռն արքայու
թեան :

Տէր իմ ահ՝ աստուած իմ
աստուած՝ յիսուս քրիստոս, ար
ժանի արա զիս զանարժանս յա
ւուրն յայնմիկ երանութեանդ
և անապականութեան պարգե
ւայ լուսոյ , և անապատ յաւի
տենից ուրախութեանց , և քա
ղցեալ հաստուցմանց սրբոցն և
արդարոցն , և զիստս երանե
լեացն վայելել միշտ . զի մինչ
արժանապէս յաստղատատ ան

մահ վնասից, և ժառանգե-
ցից զանապատ բարիսն ընդ ա-
մենայն աստըս քո՝ մաքուր և
յատակ և աստը սրտիս՝ հա-
մարձակ երեսօք։ Անհատ ա-
սից ղքեզ ընդ հրեշտակս, և
ընդ աստը սիրտս քո վայելեցից
զանհատ զանճառելիդ և զանե-
ղեր լոյս երկրպագութեանդ՝ զա-
հանալով, և զուգահատատ
տրտմեա ընդ աստըս քո յօրհ-
նաբանութիւն միշտ արժանա-
պես, հանապատ աստուածային
անբասութեր լուսով քո պայծա-
ռացո։ Եւ անդադար երգով
փառաւորեցից և բարեբանե-
ցից և վերօրհնեցից զամենա-
աստըդ երկրպագութիւնդ, այ-
ժըմ և յաւիտեան յաւիտե-
նից, ամէն։

Աղօթք

Դարձեալ նորին սրբոյն Եփրեմի։

Տէր երկնի և երկրի, իշխան մահու և կենաց, պատուիրող կենդանեաց և մեռելոց, քրիստոս աստուած, յոյս և ապաւէն հուսոյս իմոյ. քեզ խոնարհեցուցանեմ զերկրպագութիւն և մատուցանեմ փառաբանութեամբ մաղթանս։ Լուր պարգեւիչ՝ հայցուածոց իմոց, որ միայնդ ես առանց մեղաց. որ միայնդ ես սուրբ և՛ի սուրբս հանգուցեալ. որ միայնդ ես դթած և ողորմած։ Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումմ, և ըստ բազում դթութեան քոյոց ջնջեսցես զանօրէնութիւնս իմ։ Սակայն

իմ՝ ողորմեա ինձ և օրհնեա զիս, երևեցո զերեսս քո առ իս և հաշտեա ընդ իս: Ապրեցուցիչ իմ՝ դարձ առ իս, երևեցո զերեսս քո և յիշեա զիս յարքայութեան քումմէ: Դարձ առ իս աստուած փրկիչ իմ, և դարձո զպատմութիւնս քո յինէն. մի յաւիտեան բարկանար ինձ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. մի բարկութեամբ խրատեր զիս, և մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. մի յաւիտեան բարկանար ինձ, և մի յիշեր զչարիս իմ, և մի պատուաստեր զիս ըստ իմոմ անօրէնութեան. մի յաւիտեան պահեր ոխս, և մի՛ ի տպատ բարկանար ինձ: Մի ըստ մեղաց իմոց առներ, և մի ըստ անօրէ-

ետ Թեան իմոմ հատուցանեք
ինձ : Մի ընկենուր զիս յերե-
սաց քոց , և մի խնդրեր զՓիլ
յանցանաց իմոց . մի դատապար-
տեր զիս , զի ես ինձէն գիտեմ
զի անօրէնս եմ և յանցաւոր
՝ի մանկութենէ իմմէ , և անպա-
տասխանի յամենայնի :

Այլ դու դատաւոր հզօր և
անոխակալ , որ գյանցանս մե-
ղացն Թողեր զանառակ որդ-
ւոյն , Թող և ինձ զպարտիս մե-
ղաց գործել և անարժան քո ծա-
ռայիս . քանզի քո առատ բա-
րերարութիւնդ յորժամ ինչ
ցուցցես , յայնժամ երեւեսցի
բարերարութիւն քո , որ ար-
ժանի եմ բնաւ ոչնչանաց . զի
զամենայն զկեանս իմ անատա-
կութեամբ անցուցի , և ոչ կացի

’ի հրամանի քումէ : Այլ քաղցրացայր ինձ քաղցրութեամբ՝ քաղցր և բարի Թագաւոր , և հաշտեաց ընդ բազմամեղս : Մի հայիր յիմ անհնազանդութիւնս և ’ի ծուլութիւնս . մի անարգեր զիս և մի Թողուր զիս և մի ընդ վայր հարկաներ զիս : Զի Թէպէտ ես զառաջ հոգեւոյդ սրբոյ ապականեցի իմով ծուլութեամբս և անառակ ընթացիւքս , այլ դու զԹա յիս առեղծիլ իմ ողորմած և անյիշաչար : Մի ապականեր զՀոգի իմ զեհեռաժառանգ այրմանքն յաւիտենականս . այլ զԹացեալ մարդասիրապէս՝ երկայնամիտ լեր առ իս , և ներեա յանցանաց իմոց , և շնորհեա ինձ ժամանակ ղիջմամբ արտա-

տուայ և ապաչխարութեան ։
Եւ տուր զօրութիւն և իմաս-
տութիւն խարհել զօրինս քո ՝ ի
տուէ և ՝ ի պիշերի , գործել զա-
ջարին և առնել զարդարութիւն
առաջի երեսաց քոց ։

Ւամբառնամ առ քեզ աչր՝
զաչս իմ բոլորով սրտիւ իմով ։
կարդամ առ քեզ , քրիստոս աս-
տուած միածին որդի աստու-
ծոյ ։ Ող կամեաւ խոնարհեցար
յանձառ փառաց , առեր զկեր-
պարանս ծառայի . և անպատ-
մականդ յաղագս գառապար-
տութեան մերոյ համբերեցեր
մինչև զչարչարանս խաչին և մա-
հու յանձն առեր վասն փրկ-
կութեան առեղծուածոց քոց ։
Աչդ՝ ող այսպիսի սէր ունիս
առ ազգս մարդկան , և կամիս

զի առնայն մարդ կեցցէ և՛ զիտութիւն ճշմարտութեան եկեսցէ, զձա՛ւ ի բազմաձեզ զձաճ և մարդասէր տէր, և կամեաց ընդ իմ վրկութիւնն, և արա ողորմութիւն ինձ եղկելոյս և թշուառականիս, որ առաւել վիրաւորեալ եմ և ողորմելի քան զամենայն մարդիկ: Զի ոչ մի օր սիրեցի զքեզ ՚ի բաղդ արաւ իմմէ, և ոչ մի ժամ յաւ զօրութենէ իմմէ պահեցի զպատուիրանս քո. այլ պղերգութեամբ և զբօսանօք անցուցի զամենայն ժամանակս իմ, և առաքելի խորհրդովք անցուցի զկեանս իմ: Աւուրք իմ պակասեցան, և անօրէնութիւնք իմ բազմացան, և ոչ գոյ ինձ յոյս վրկութեան և առձի ապաւինի.

քայց միայն յուսացեալ եմ և
ապաւինեալ յառաջ ողորմու-
թիւն քո՝ քրիստոս աստուած։
Եւ արդ՝ անկեալ բնամբ
արտասուաց աղաչեմ զքեզ,
և հառաչմամբ սրտի առ քեզ
պաղատիմ. մինչեւ եմ կորո-
ւեալ և մինչեւ ե ժամանակ
դարձի իմոյ հասեալ՝ ընդհեա
ինձ ժամանակ ապաշխարու-
թեան, և յառաջ քան զվախ-
ճանն արձակեա զիս ՚ի կապա-
նաց մեղաց իմոց, և անտես ա-
րա զանթիւ անօրէնութիւնս իմ։
Որ ամենայն բարութեանց ես
տէր, և իշխանդ ես թողուլ
զմեզս, ծածկեա և արա ան-
տեսութիւն անօրէնութե իմոյ
յամենայն մեծութենէ քումմէ։
Մխիթարեա զվշտացեալ և ըզ-

տառապեալ հոգիս իմ. և աղաժանի արա զիս յայսմ հետէ ըստ կամաց քոց քաղաքավարել զայլ և ապանդխտութեան իմոյ ժամանակս: Եթէ կամիմ և եթէ ոչ կամիմ՝ բռնադատեա զիս, և մի թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ, մինչև տարեալ հաստատեսցես յօթևանս արքայութեանդ երկնից:

Լուր տէր՝ աղօթից անաժան ծառայիս քո, և պատասանաց իմոց ունկնդիր. որ ասացեր՝ թէ հայցեցէք և գտանջիք, բախեցէք և բացցի ձեզ, և այժմ բաց ինձ տէր զդուռն ողորմութեան՝ որ ողբալով կարգաւ առ քեզ: Եւ մի անտես առներ զաղաչանս մեղուցեալ անձին իմոյ. որ ոչ եկիր կոչել

զարդարս, այլ զմեզաւորս յա-
պաշխարութիւն: Արդ՝ խո-
նարհեալ անձամբ և բեկեալ
սրտիւ և ամօթալից երեսօք ան-
կանիմ առաջի քո և աղաղակեմ
առ քեզ. Հայր, մեղայ յերկին-
նս և առաջի քո. Թէպէտ և
ոչ եմ արժանի կոչել որդի քո
յաղագս ապականեալ վարուց
իմոց, և ոչ անուանել զանուն քո
պարշելի բերանով իմով, այլ
համարձակիմ՝ ի գթութիւն քո,
զի դիտեմ զքեզ քաղցր և անո-
խակալ, բազմանանամ և երկայ-
նամիտ առ արարածս քո: Եւ
յաղագս այնորիկ ժառելով պա-
զատիմ առ քեզ. և յառաջ քան
զդնել առեննին աղաչեմ, և նախ
քան զվախել դրանն ապաշխա-
րութեան և հատանել անդարձ

վճռին՝ զարուսուս իմ արկա-
նեմ առաջի անխափել դիտու-
թեանդ քո, ողորմած տէր եր-
կայնամիտ, քաղցր և անիշա-
չար. մի ընդ քանքարամթաբոյցն
դատապարտեր զիս, և մի ընդ
յիմար կուսանացն փակեր ըզ-
դուռն արքայութեան քո. մի
ընդ չար և ընդ վատ ծառայիցն
զմակեր զիս, և մի ընդ անհա-
ւատսն և ընդ հերձուածողն
դներ զբաժին իմ. մի ընդ պոռ-
նիկսն և ընդ չարագործսն կո-
րուսաներ զիս, և մի ընդ ան-
տառաւորսն և ընդ շաղախեալսն
հոգեւոյ հաներ զիս 'ի կենացն:
Այլ զերծո զիս յանեզրական
տանջանացն, և ապրեցո յան-
հանդիստ ալէկոծութենէդ, և
վրկեա յանմահ մահուանէն,

և աղաւեա յաւիտենական ա-
մօթոյն . զերծո՛ւ ի միշտ լալոյն
և հառաչագարդ ողբալոյն : Մի
տարապիր առներ և մի մերժեր
զիս ի քո դասուցն և յերանա-
ւէտ կենացն . մի անբաժին հա-
ներ զիս ի հայրենի ժառան-
գութենէն , և մի զրկեր զիս
յերկնաւոր հարսանեացն , և մի
կարօտ ապահեր զիս ի քո ան-
ձառելի տեսլենէդ : Ա՛յլ ընտ-
հեա ինձ ընդ պատուական և
ընդ կատարեալ պիտոն վերա-
նալ լուսեղէն ամպովք ընդ ա-
ւազակ քո յօդս , և ապրիլ երեսօք
և աչալուսութեամբ կալ առաջի
քո ահեղ : Եւ վասն քո փառա-
ւորեալ և հզօր և ահեղ Թա-
գաւորութեանդ մի մոռաներ ի
գաւառաւոյն ընդ ծառայիս քո ։

և մի հաւատացաներ ինձ զատ առ-
նելոյն Թեանս , և մի ամաչե-
ցուցաներ զիս առաջի անթիւ
և ահեղ բանակաց քոց . այլ
պարծեա ինձ , զի ոչ ուք է հա-
կառակ քեզ , և պարծեա ինձ
զքո արքայութիւդ ։ ընդ առաքա
քո դասեա , և ընդ արդարան
պատկեա . ընդ սիրելիան քո օրհ-
նեա , և ընդ կամարարս կամացդ
քոյ յարատեան ուրախու-
թիւնն ուրախացո . և առա-
տասպարդև փառաւք փառաւո-
րեա զիս աէր , ՚ի լուսեղէն
երամս արդարոց՝ ընդ նոսին
հանդչել ՚ի վերինդ երուսա-
ղէմ յանլռտուեր և յաւա-
ուածականաց ուրախութիւնդ .
զի ընդ նոսին համաձայնեալ
փառաւորեցից զամենասուրբդ

զերծուցիցես յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Աղօթք նորին դարձեալ :

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս՝ մի մոռանար ի դատաստան ընդ ծառայիս քո , և մի տար այլոմ ղդատաստանս իմ , այլ ի փառաւոր քեմին մերձենալ զիս արժանաւորեա . քանզի զոր առաւած դատի , ողորմութեան արժանի լինի : Լսեալ զայս ի հանճարեղացդ և յիմաստունց և ի սրբոց առաքելոցն զայսոսիկ ասեմ . զի ամենայն ոք որ ըզթագաւոր տեսանէ , թէպէտ և մեղուցեալ է՝ ոչ մեռանի :

Ազատեմ զքեզ՝ ասեցին իմ և
փրկին իմ, մի զկս ի նեղելն ի-
մում թշուառացուցաներ. մի
խորտակելով չարչարեր զկս։
Քանզի եթէ արժանապէս ըստ
գործոց այց արասցես ինձ,
յերկոցունց կողմանց կազմի ինձ
պատգի կորստեան. զի յոր-
ժամ յիշեմ զգործս իմ զան-
ընդերելն, դողումն ի վերայ
իմ անկանելով խորտակեն զկս,
և առաւել զժնեայ ունի զկս
յորժամ վաստհանամ հաւատ-
յումն ընդունել ի հանգըս-
տեանն՝ որ առաջի կայ, և ոչ
կարեմ համբերել։ Եւ յառա-
ջագոյն յայտ առնէ առաքելոյ
իմոյ կրճատումն, որ անդ առաջի
կայ ինձ գաւաքն և առաւաքն։
Ցես առ՝ զանառիսուքիւնս իմ

և զԹա յիս : Աղաչեմ զքեզ՝ միածին որդի աստուծոյ, արժանի արա զիս Թողութեան մեղաց, և մի հաւատայաներ ինձ ըստ վարձուց վաստակոց իմոց. քանզի եթէ զանօրէնութիւնս իմ պահեացես, ոչ ունեսցէ քեզ. և եթէ ըստ մեծութեան քումմ հաւատայանես մեզ ողորմութիւն, արժանի գտանիմք ՚ի դատաստանի քումմ. քանզի սա բերան լացի և դատապարտեցի ամենայն աշխարհ առաջի աստուծոյ: Արդ ոչ եթէ զքո շնորհատարհամարհելով յառաջ բերեմ զայսոսիկ, այլ զպրեալն խօսիմ՝ երկայնամիտ քրիստոս : Զինչ օգուտ ինչ քեզ ՚ի մարմնոյ ի մոյ, եթէ ՚ի բորբոքեալ հուրն առաքեցայց. արա ընդ իս ըստ

ողորմութեան քում զգթութիւն քո, և ծանիցի ամենեցուն ընտիք քո և երկայնմտութիւն քո : Եթէ զդատաստան ամենայն երկրի առնես, որպէս պատուիրանք քո յայտնեցին, ոչ ապրեսցի մի՛ ի հազարաց, և՛ ի բիւրոց ոչ փրկեսցին : Այլ զինչ հոգալով խօսիմ զայս ես առաւել, աղաչեմ փրկիչ ոչ զի զուգեսցես զմեզ աւուրն ընդ արդարան, քեզ մաղթեմ՝ բարերարութեան արդի, զի արժանի արասցես զգթութիւն քո սիրել՛ի մեզ, յիս և՛ ի մերձաւորս իմ : Դարձեալ աղաչեմ և ոչ դադարեցից երբէք յայցանել, զի թէ ոչ զգուշութիւն քո ձգեսցես՛ ի մեզ, ոչ ոք կարող է ապրել զկեանս :

Աստուած՝ զԹուլթեամբդ քո
աղաչեմ զքեզ, մի կացուցաներ
զիս ընդ ուրան՝ ի ձախմէ քումմէ՝
որք զայրացուցին զքեզ, և
մի ասիցես թէ ոչ գիտեմ ըզ-
քեզ. այլ տուր ինձ յաղագս
զԹուլթեան քո մշանջենաւոր
ողջուն և զղջումն. նուաստա-
ցո զսիրտ իմ և սրբեա զաս, զի
լինի տաճար հնարհաց քոց: Զի
թէպէտ մեղաւոր եմ և ամ-
բարիշտ, սակայն հանապազ
զղջանամ քո բանիւ. զի թէ
դանդաղիտ եմ և պղերգ, տա-
կայն զձանապարհս քո կամիմ
գնալ: Տէր իմ և փրկիչ, ընդէր
զիս լքանես. գԹա յիս, վասն
զի դու միայն ես առանց մե-
ղաց. հան զիս ի տղմոյ անօրէ-
նութեան իմոյ, զի մի ընկլայց

յաւիտեան: Փրկեա զիս ՚ի քեզ-
ռանոյ Թշնամւոյն իմոյ, զի ահա
իբրև զառիւծ մռնչէ կամելով
կլանել զիս. զարթո զղօրութի-
քո, և եկեսցէ կեցուցանել զիս.
փայլատակեա զփայլատակու-
քո, և քայքայեա զղօրութիւն
նորա. երկնից և զարհուրեսցի
յերեսաց քոց, քանզի սակաւ է
և ոչ ունի զօրութիւն կալ ա-
ռաջի քո: Եւ արժանաւորեա
զիս ընդ փրկեալսն խաչիւ և
արեամբ քով պահանալով և
վառաւորել զքեզ ընդ հօր և
ընդ սուրբ հոգւոյն, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ամէն:

Աղօթք նորին դարձեալ։

Տէր ամենակալ զօրութեանդ՝ ապաչեմք զքեզ, որ մեծդ ես և ահաւոր, ահեղ և սքանչելի, անեղ և անանցանելի, անբաւ և անբովանդակելի և ամենևին անքննելի և անիմանալի և անհաս, ի վեր քան զամենայն և ամենեցուն օրհնեալ գովեալ և փառաւորեալ, անիշխանալ գթած և մարդասէր։ Քանզի դու միայն ես հայր ամենակալ և արարիչ ամենայն լինելութեանդ, զորս ի չգոյէ գոյացուցեր, և ունիս ի հաստատութեանդ. և դու տէր՝ որ տէր ես ամենայնի, և ամենայն արարածք քոյով հրամանաւդ կառավարին։ Դու ես ամենեցուն

օգնական և պահապան. զոր
քժշկեա զվիրաւորեալսն ի բան-
տարկութենէն, և առողջացուցանեա
զհիւանդացեալս մեղօք. ընդու-
նիս զխոստովանողսն և զապաշ-
խարողս, և քաւես և սրբես ըզ-
յանցանսն մեղուցելոց: Վասն
որոյ ես կարի լի եմ մեղօք, առ
քեզ անկանիմ յարտաժամ, ա-
ղաչեմ և մաղթեմ և խնդրեմ
ի քէն զթողութիւն. զոր նայեա
յիս փրկիչ՝ մարդասիրութեամբ
քով, և ընկալ զթողութիւն քով
զդերեալս ի չար թշնամւոյն:
Խոնարհեա ունկր՝ ի մաղթանա
իմ, և քժշկեա զհոգւոյ իմոյ
զխոցոտուածն յաներեւոյթ նե-
տից սատանայի:

Տես ունկր՝ զտառապանս քո
ծառայիս, և հնարհեա զթողու-

թիւն անձին յանցանաց իմոց
զոր ունիմ : Եւ որ տէր՝ ձայնէ
տղայոյն և ցաւագին պատա-
ասխանեցաւ , զի կարօտ եմ հնտհ
քո և սրտմտել ես : Ցոյ
տէր՝ գիտեմ իմ բազմամբ
թեր և պէտք իմ զանհամար
վիրաց հատեալ ինչ գաւառ-
ական քո . վասնորոյ ինձ
զանդրդուելն եաւն խաւարն՝ որ
ատրուճեալ կայ ի սիրտս , և
զերկչիւղ հասանելոյս . յորդորեա
զիս յապրումանս և ի զերկչիւղ ա-
պաշխարութեան հանապազ :
Ընտրեա ինձ փրկիչ զղջումն
արտասուաց մաղթեմ , որով
զմահիճս լանայր , զի և ես ըզ-
վէր հոգւոյս իմոյ լուացից հե-
ծեծանօք և արտասուօք և ող-
բութիւն արտասուօք : Գիտեմ

տէր՝ ըմբռնելի յայտնութիւնք իմ անմիջական եւ առաջին քո մարդասիրութիւն, այլ և անքակտ եւ անդրմնալի միութիւնք քո՝ ի վերոյ ասացեալսդ. ընդ որս և ինձ արժանաւոր, ինձ որ առաւել եմ անօրինեալ քան զամենայն մարդ: Եւ չեմ արժանի առնել զայդ ի վեր հայել բարերարի՝ ի բանսիւ ծանել առաւել յայտնութեան զոր պարծեցայ. այլ դուն տէր՝ հայեաց ի վարձատուին առատութեանդ քոյ յերկրել պահեցին, և մի՛ անդրէն և անապաշաւ հաներ զիս յաշխատութենէս ի յայտնութիւնդ: Այլ ի վայրս առաջանալի վասնզոյ և ի չան կատարեալ առաքինութեան ասացեալ ինչ ոչ իմ լինել, և խառնեա ի միմեանս զշնորհս ասացեալսդ ա-

պատուհասին՝ որ ի վատս քո
վայելեն: Ոչ վասն իմ ինչ վա-
տաց եմ արժանի ողորմութե
քո՝ մարդասէր, այլ վասն զը-
մուխեան քոյոյ՝ հնարհեաս լինիմ
ողորմութիւն յանցանաց իմոց,
և օգնեա՛ ի մարտի Քրիստոնէ
ծուխացեալ ծառայիս քո՝ բարե-
րար. քանզի բազում անգամ
խոստովանեցայ և ապաշխարեմ,
և անօրէն Քրիստին ժամ՛ ի
ժամ ձգեալ կոպոյս զկարողու-
թեան ժամանակն ապաշխա-
րելոյ:

Ն՛ արդ եթէ ոչ դու տէր՝
օգնեացես և հնարհիս քո զօրա-
ցուսցես, չէք ինձ՛ ի գործոյ
իմոյ՛ ի վրկութիւն. զի թէ-
պէտ և բանամ զբերան իմ յա-
ղօթել, և զձեռս իմ առ քեզ՛ ի

վեր համբառնամ յաղաչանս, անդրէն զիւրս իմ առաքեալ պատրաւակէ, և զմիտս մերժէ յառաւածային յերկեղէ, զանդաստան և զամէն խորհրդովք զբաղեցուցանէ և ընդառնայն հանէ յաղօթիցն : Վասն որոյ զիարկիչդ իմ աղաչեմ, զիրեա զիս՝ ի պատերազմէս յայսմանէ. քանզի կարի նեղեալ եմ՝ ի նեն դառնէն թշնամւոյն՝ որ երբեմն՝ ի հաւատս յորդորէ յօժարամիտ սրտիւ խնդալ, և երբեմն՝ ի մեզս ընկենուլ ոչ յիշեալ զբոց դեհենոյն. զոր ոչ պատայ, և ոչ լսալ կամայ ընդվերոց յանցանաց իմոց միտս թիւնա : Ո՛ր չարախոցս եմ վիրաւորեալ յանթիւ մեղացս բազմութենէ, և ոչ բաւեմ

տալ ծուլացեալ անձամբս.
այլ յորմէ թիւն քո յաւա-
լակ համարձակիմ առ քեզ յա-
ղօթել բարեխոսիդ և մարդա-
սիրիդ առաջի : Ընկալ զա-
ղաչանս մեր ցաւագինս և ա-
զատառնա իմ աղերսութեամբս . և
շնորհեա ինձ զղջումն արտաս-
ուաց ապաշխարութեան , որով
զմեղս իմ քաւեցից , և զարթ-
ուիչէ իմ հաշտեցուցից մար-
մանօք : Ահա ասէր՝ սիրտ իմ
պեղս յանթիւ մեղացս վարա-
նաց , և որովայն իմ հեծէ առ
քեզ ողբալով . անձն իմ հեծէ
և աչք իմ բաղձայ արտասուաց
հիշելով զմեղաց իմոց զբաղ-
մութիւնն : Զի լի եմ անթիւ
յանցանօք և անհամար պար-
ծանօք անօրէնութեամբ . և առ

քահէդ իմ խոստանիմ ողբալ, քանզի ստուած եմ դիմաքեանց և սէր ողբմանքեանց, զիա յամենամեղս որ՛ի քեզ եմ ապաւինեալ, բազմադառն : Ջի կարելէր եմ մեղաց, և տադնապել ախտից յանցանաց, և խնդրեմ՛ի քէն բժշկել որ բժիշկ ես հոգւոց և քահէ յանցանաց : Եւ արդ բժշկեա սէր, զի լեզուս իմ վկայասցի գստարկաբանութեամբ և՛ ի գրախօսս բամբասանաց :

Լուսաւորեա սէր՝ զաչս իմ յանծոյլ՛ի չարաչար նայելոյ և յանդէպ սեռանելոյ : Արեա սէր՝ զմիտս իմ՛ի խաւարային խորհրդոց ստամանայի և յամենայն չար գործոց թշնամոյն,

և լցո չնորհօք և ողորմութ
քո ։ Լուա ոէր՝ զոխո հոգւոյ
իմոյ զոր ժանտահոս մեղաց
նեխութեամբ զաղտուցի ։ և
չնորհեա ինձ խոհել միշտ ըզ-
սիրոյդ քո՝ բաղձալ յորժամ։
Հօրդ մարգոսին և բարերա-
րի կարօտիմ հանապազ, ընկալ
զիս զմաքրութեամբ սրտիս զոր-
դին անուանակ ։ լցո զբոյդ իմ՛
և զծարաւ յուսառատութիւն շը-
նորհիդ՝ բարերար ։ եւ խընդ-
րեմ առ քեզ մերձենալ, և միշտ
չնորհայ քոյ վտիտիմ, յորա-
ժամ բերկրանօք ժամիմ հոյակ
մաղթանօք ։ և դու ոէր՝ ըն-
կալ զիմաստնութեանդ առաւելոյն,
և ներեա քոյով մեծաւ ներո-
ղութեամբ յանցաւոր ծառայ-
իդ՝ բարերար ։ Զի քեզ առաւել

ներքոյ գլուխդ իմ դառեա, ապա երանեաւ էիցէն յորովայնի, զի հաւր պահեսցէ ժառանգութիւն հանապազ. քանզի ոչ ծնայեալ Հանապազհ մերձ ընդ որս ոչ գնայի, եւ՝ ի հնարհաց առաքս հոգւոյդ մերկացայ։

Ընդ անկեալ առ քեզ պատգամիմ, զթա՛ ի ժառանգեալ թախանձանաց ճողճոցիս, և մի՛ մերժեր զիս յաղօթս քումմէ՝ տղայեալ սէր։ Զի զքեզ խնդրեցի և զքեզ տղաչեմ, լեց զփափաք իմ որում մխոյ հոգի իմ կաթսի՝ մերձ լծորդութիւն։ Զի ոչ թէ իբրև պատուիրանաւ ոք հայցեմ՝ի քէն հանդարձակ, այլ իբրև զմեծաւոր յանդգնաւոր աղերսիւ ժառանգեմ գարշաժամ։ Ոչ գոգի իմ

մաքուր ունելով ինչ մերձենամ
առ քեզ՝ մարդասէր, այլ՝ի մաք-
րութենէդ քումմէ ջժահահո-
ւութիւն վերայ մեղաց իմոց
մաքրել աղաչեմ. զի դու մի-
այն ես հայր իմ և տէր քարե-
րար, արարիչ իմ և վրկիչ իմ
և կեցուցիչ իմ:

Ո՛ւռ ի երթայց՝ մարդասէր,
կամ յումմէ խնդրեցից օգնու-
թիւն և վերայ իմոց քաշկու-
թիւն. այլ քեզ մաղթեմ ողո-
մածիդ աստուծոյ և բազմա-
գութ իմոյ արարչիդ: Մի քար-
կուէք խրատեր, և մի տրտմե-
ցուէք քո յանդիմաներ՝
քարերար. մի ընդ պատժեալն
պատժեր զիս, և մի ընդ դա-
տապարտեալն դատեր զիս՝ գը-
լուած. մի անտեղիս պահան-

Ջանօք պահանջեր, և մի առ-
կալն դեհենիւդ դպացու-
ներ՝ մարդասէր։ Մի յաւե-
նական ամօթոյն ամաչեցու-
ներ զիս, և մի՛ ի մեծ յաւե-
րըն արբոյն պակելոյ՝ զիս պա-
տուհասեր անարգրամ և անեն-
թելի։ Այլ ապրեցո զիս տէր՝
ի հրահատան հալոցացն և հը-
րաբորբոք դեհենոյն, յանլոյծ
կապանացն և յանընդոյլ խաւա-
րէն, յանաչառ դատաստանա-
ցըն և յանհանգրուանական
ցաւոց։

Այո՛ տէր՝ յայտնեա առ իս
զիթաւթիւնդ քո, զի տալոր եմ
ցուցանել զողորմութիւն քո,
որ չարաչարս եմ վիրաւորեալ
առաւել քան զամենայն, և
միշտ երկիւղիւ դողամ հանա-

պատ՝ եթէ կենդանւոյն հրակի-
զեացես իբրև զնոսա: Վասն ո-
րոյ ասացեմ զքեզ թուել քեզ՝
մարդասէր, հնարհեա ինձ նման
նինուէացւոցն՝ զղջմանութիւն
քո յաղթմանութիւն գործացա-
նել, կանդնել՛ի յանցանաց կոր-
ծանմանէ. զի ահա ծով մեզաց
յանդունդս ընկղմէ զիս վասն
անօրէնութեան իմոյ առաւել
քան զքրհեղէնն: Այլ հրա-
մայեա ինձ տէր՝ զղջմանութիւն
քո առատ ամբարձութեան իբրև
զնոյն առնել ապաշխարութիւ-
՛ն հրեղէն ծովէն անդնդոց:
Զանգի դու այն բարերար տէ-
րըն ես, որ վասն մարդասիրա-
թեան քո՛ ի ծառայական կերպ
իջեր՝ թաղաւորդ. ազատեա և
զիս՛ ի չար ծառայութենէ մե-

զայց իմոյ և յանօրէնութեանց։

Որ վասն իմ Թուք ՚ի դէմս և ապտակ ՚ի ծնօտս և փուշ ՚ի գլուխս ընկալար մարդասէր՝ հան զիմս յանցանաց իմոց, որ չարաչար վիրաւորիմ հանապազ։ Որ վասն իմ փայտի խաչի և խոցման դեղապղեանն և ձեռաց կապանաց և բեւեռացն համբերեցեր բարերար՝ լայ և զիս ՚ի դառն կապանաց սատանայի, և բժշկեա զվնասուածն անեծուածի դեղապղեան թշնամւոյն։ Եւ արդ որ այսպէս ամենայնի համբերեցեր ողորմած աէր՝ վասն իմ, և այժմ ապաշխարեմ՝ վասն մեղաց Թողութիւն։ Թէպէտ վասն անբաւ ծուլութեան իմոյ չեմ արժանի ողորմութեան քո, սակայն

ցնան ժառանգել իմոյ աստ տէր՝ եւ
եղեր այսուհետեւ Թախանձանաց
առ անիրաւ դատաւորին : Եւ
առ իս կատարեա զբան քո տէր
իմ՝ թէ ոչ եկի կոչել զարդա-
րեա , այլ զմեղաւորս : Եւ դի-
տեմ՝ եթէ արդարքն եղեւ
զարուս ընդունին ՚ի քէն զար-
դարութեան պարգեւն , քայց
ինձ պղծութիւն չնորհեա եղե-
ւ զմեծամեղն և բիւրապատիկ
մեղապարտի :

Որ առ ամենեսեան ես գթա-
ցած , աստ և իմ ողբալոյս առ
քեզ՝ բարեբար , և ունկն դիր
դիմութեամբ պաղատանաց ծա-
ռայիս՝ պղծման . դարձո զիս
յաւղիղ ճանապարհն եղեւ ըզ-
հայհոյինէն , և արդարացո որպէս
զմաքսաւորն . պղծեա ինձ որ-

պէս քանանացւոյն. ընկալ զիս
որպէս զանառակ որդին, և մի՛ա-
նար զարձս յիս զչնորհն ա-
ւազանին արդարեան զոր զա-
նազան մեղօք հալածեցի: եւ
մի՛ ընդունայն առներ զաղա-
չանս ծառայիս քո՝ բարերար,
այլ բաց զդուռն ողորմիդ խնդ
առ քեզ՝ ծնողատէր. և մի՛ թո-
զուցաներ զգուռն ողորմու[թե]
քո յամենամեղ ծառայէս՝ ո-
զորմած: Զի դու ասէր՝ աա-
ցեր, թէ չինք ինչ զոր խնդրի-
ցէք յաստուծոյ՝ և ոչ առնու-
ցուք: Վասն որոյ ամենամեղս
ժառանգ հայցել՝ ի քէն Քրիս-
թիւն, զոր անուամբ խոստացար
լինել վրկիչ. զի դու ասէր քաղցր
և երկայնամիտ ես, վասն մեղա-
ւորաց կոչեցար ողորմած. ՚ի

պատնաւ անօրինին ոչ յիշես զա-
մենայն անօրէնութիւնն զոր ա-
րար։ Արդ խնդրեմ՝ ի քէն ո-
ղորմեա ինձ, քանզի դու միայն
ես քաւիչ՝ որ զանթիւ յանցանս
յանցելոյն քաւեցեր բարերար.
զմեռեալս մեղօք կենդանացու-
ցեր. զմոլորեալս՝ ի ջուր ճշմա-
րիտն դարձուցեր. զխաւարե-
ալսն՝ ի ճշմարտութենէ լու-
սաւորեցեր, և բազմամեղիս
պարձին ներեցեր միանգ ցայժմ։
Զի քո եմ և՝ ի քո պատկեր
հաստատեցեր զիս. ձեռօք ա-
ւազծեր և շնչով կենդանացու-
ցեր և ամենայն իշխանութիւ
վաստատեցեր զիս. և եղեալ
ինձ պատուիրան, և ոչ պահե-
ցի զնա՝ ի վատացայ։ Եւ
պարձեալ՝ ի պատուան քո նո-

ցոլեցեր զիս՝ ողորմած. լուա-
ցեր և որբեցեր զիս առատին
սրբոց Թեոմբ, և գարձեալ վե-
րստին վիրաւորեցոյ և բժըշ-
կեցեր ապաշխարու Թեամբ: Եւ
արդ՝ որ զայս ամենայն բարու-
Թիւնս չնորհեցեր ինձ ողորմու-
Թեամբ քով, քաւեա այժմ ՚ի
մեղաց և պահեա յայսմ հետէ
սրբոց Թեամբ՝ ոեր. փրկեա ՚ի
Թշնամւոյն և ՚ի ձեռաց դժո-
խոց, ՚ի միջոց լալոյն և յանդա-
գար ողբոլոյն՝ յորում ոչ ոք կա-
լէ և ներել ՚ի գառն սղեսից
տանջանացն: Բայց միայն եա
մարդասէր, քաղցր և երկայնա-
միտ, բարերար և բազում ողոր-
մած, ընկալ զաղաչանիս: Քեզ
մեղայ և քեզ խոստովանիմ և
առ քեզ պաղատիմ. զմեր հա-

զոյ իմոյ ցառապին հառաչ-
մամբ ողբամ, և զանօրէնութիւն
իմ առաջի քո : Աղաչեմ հայր-
ասեաց սէր՝ ընդ ապաշխարս իմ
տպրծութեամբ քով. ներեա և
մաղթասիրեա ՚ի վերայ մեղա-
ցելոցս, և ընկալ զիաւթեամբ
քո զապաշխարս իմ :

Ընկալ սէր՝ զպղծութիւն խոս-
տովանութեան իմոյ, զհառա-
ջութիւն ապաշխարութեան . և
զնչեա զանիծս զանօրէնութիւն
ամօթոյ իմոյ . զի տա-
կաւրացայ երբեք զմարդ, մեղայ
և անկայ ՚ի խորս չարեաց : Զը-
մեռա և քաւեա, և յարո երբեք
զաւուրս և ժեմեացո, և
կանդնեա յաներկիւղ գլորմա-
նէ, և ընկալ զաւոյ ապաշխա-
րութիւն ապաշխարութեան ի-

մոյ՝ մարդասէր. և Թեմեւացւոց
ընտրութիւն մեղայ լսոյդ ըստ
մեղայ քեզ՝ գործարար: Զի եմ
պարծ ձեռայդ, մի անտես առ-
ներ զիս՝ ողորմած. որ առ քեզ
գայց՝ ի վեր եմ ամբարձեալ՝ ի
մարմնել զձեռս մտացս աստա-
ծեալ աչացս, և ծունր կրեալ
պատառանօք զիեր իմ խոտո-
ւանիմ առ քեզ և աղաչեմ ողբ
բառիլ. Հայր՝ մեղայ յերկինս
և առաջի քո, քաւեա զանօրէ-
նութիւն իմ՝ ողորմած: Եւ մի
այլ ևս Թագաւոր կիս՝ ի պատ-
ուհասիս քո մեղանչել քարե-
կաւր. այլ ընդհեռս ինձ առ քեզ
պատառատել ապաշխարութեամբ՝
պատառանօք և կանխե ողոմիդ,
անդադար հառաչմամբ և գո-
գալիպատ ողբիւ ողբալով առ

քեզ հանապազ արտասուել, աղաչել և խնդրել մեզաց թո-
ղութիւն. զի կարող ես յամենայնի
մարդասիրութեամբդ քո:

Պահեա զիս զմարմնեամբդ քով. զօրացո զիս շնորհօք քո. օգնեա միտքս և բժշկեա զվէրս մեզաց. նորոգեա զիս և հաստատեա և ապրեցո՛ ի չար մշնամտէն. ներեա քաւեա և արդարացո և լո՛ս հոգեւոր քով: եւ շնորհեա ինձ պահել հանապազ զկարս ուղիս և հաւատս ճշմարիտս խոնարհութեամբդ և հեզութեամբդ, երկայնմտութեամբդ, պատուիրանատուութեամբդ. և սէր կատարեալ, արդութիւն սրտի, ճշմարտութիւն լեզուի, ցընծութիւն աչաց, պարկեշտու-

թիւն մարմնոյ, պնդութի պա-
հոյ, յօժարութիւն աղօթից,
յարդասութի պարմանէ, ըղ-
ջումն և արտասուս ապաշխա-
րութեան, համբերութիւն և
առաւել գոհութիւն ամենայն
նեղութեանց: Զի այսու ա-
մենայնիւ քաւեալ զիս և արդ-
եօք՝ արժանի սրա մարմնոյ և
արեան քո սրբոյ և անբիծո-
թեանդ երկնից, մարդասէր ա-
մենայնի: Գոհացայց զքէն հա-
նապատ. երկիր պատից միանգա-
մայն երկրպագութեանդ յարա-
ժամ. օրհնեցից գովեցից և փա-
ռաւորեցից գոհութիւ անդա-
դար զհայրդ պարմած և զարդիդ
բարերար և զհոգիդ սուրբ կեն-
դանատար, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեան յաւիտենից. ամէն:

Աղօթք նախն դարձեալ։

Փառք քեզ աստուած, փառք քեզ արարիչ յաւիտենից աստուած, փառք քեզ։ Որ հնարհեցեր հանդիսս տեարութեան մերում. որ զայլմուացեր զանարատ զքեզ փառաւորել. որ՝ի յերկնից խոնարհեցար մարմնանալ վասն մեր, և՝ի սուրբ աստուածածնէն ած յայտնեցար։ Որ՝ի մէջ դիշերի վասն մեր յանցանաց ծնար՝ի կուսէն և՝ի սուրբ յայրին բազմեցար, զանարժան ծառայս քո որ յաղքատացս եմ ծնեալ՝ արբեացես՝ի մեղաց։ Որ՝ի մէջ դիշերի գալ՝ի տաճարն արձակեցեր ըզծերունին, զանարժան զքո ծառայս արձակեա՝ի մեղաց կա-

պանաց և՛ ի բանտից : Որ՛ ի մէջ պիշերի ճանապարհ հարկեցեր յեպիսկոպոս եւանել, զանարժան քո ծառայիս զեւանեցին յաշխարհէս առաքնորդեացես՛ ի կեանս : Որ՛ ի մէջ պիշերի զընայիր՛ ի վերայ ծովուն եբր՛ ի վերայ ցամաքի, անարժան քո ծառայիս ձեռնտու լեր ոտիւք քովք՝ որպէս պետրոսի : Որ՛ ի մէջ պիշերի լուացեր զոտս աշակերտացն զպատուական մարմնին և զարիւնդ քո բաշխեցուել՛ ի նոսա, զանարժան զքո ծառայիս լուացես զմեղս, և ընկալեալ հաղորդս մարդասիրատպէս ընդ մեռանիսն բազմեալ՛ ի սեղան խորհրդոյ : Որ՛ ի մէջ պիշերի վասն մեր յաղօթս կայեր առ հայր յառաջ քան զչարչ-

չարտանս, զանարժան քո ծառայիս
ընկալցիս զաղօթս՝ ի ժամ գիշե-
րիս: Որ՝ ի մէջ գիշերի բժշկել
կամեցար՝ ի պետրոսէ հատուա-
ցեր զանդին մարքոսի, զանարժան
զքո ծառայս բժշկեա՝ զվիրա-
ւորեալս յանօրէն ձեռնամայն:
Որ՝ ի մէջ գիշերի կոչել առա-
քեալքդ կամեցար՝ զառաքելոյդ
և ապաւակեցար, զանարժան ըզ-
քո ծառայս յանհաւատից քո զա-
ռաքեալսդ մի զառաքելոյդ:
Որ՝ ի մէջ գիշերի վասն մեր հայ-
եցար՝ ի պետրոս՝ յիշեցուցեալ
նեղիլ նմա զյանցանս իւր, ա-
նարժան քո ծառայիս չնորհեա
զղջումն և արտասուս՝ ի քոյ-
ցուածն մեղաց իմոց: Որ՝ ի մէջ
գիշերի կամաւոր խաչի և մա-
հու ընդ մեռելսն համարեալ

և՝ ի զինուորութեան սպասեցար, առնարժան քո ծառայիս զքաջութիւն հրեշտակացդ չնորհեցեր սպասաւորութեան: Որ՝ ի մէջ գիշերի յարեար՝ ի մեռելոց կենդանւոյ հօր և առաքելոյն, զանարժան զքո ծառայ՝ որ մեղօքս եմ մեռեալ կենդանացուցեր տէր իմ: Որ՝ ի մէջ գիշերի վասն մեր պատճառ եղեր միանդամ նորոգել զարարածդ, զանարժան զքո ծառայս յանաւանէ կոչեցեր առնապատկան նորոգմամբ և նորահրաշ փառօք: Որ՝ ի մէջ գիշերի վասն քո մարգարէական ընկալեալ զիմաստութեան կանոնն ընկալեալ յատարագաւորն, անարժան քո ծառայիս քաղց ըզգառն զրախտային զատարագաւորն լուսոյ. ղի զոր առաքեր, առաքեր առաքեր եւս, տէր զօրութեանց:

Փրկեա զիս Յիսուս քրիս-
տոս որդի աստուծոյ՝ ի բա-
կուրձենէն որ գալոցն է ։ Ա-
պէս փրկեցեր զադամ ի դժո-
խոյն . որպէս փրկեցեր զնոյ ի
ջրհեղեղէն . որպէս փրկեցեր
զաբրահամ ի հալածչոյն . որ-
պէս փրկեցեր զղովտ ի տղո-
մայեցւոցն . որպէս փրկեցեր
զիսահակ յանհաւատիցն . որ-
պէս փրկեցեր զյակովբ ի ձե-
ռացն եսաւայ . որպէս փրկե-
ցեր զյովսէփ ի գբին . որպէս
փրկեցեր զմովսէս և զժողո-
վուրդն ի փարաւոնէ . որպէս
փրկեցեր զդաւիթ ի գողիա-
թոս . որպէս փրկեցեր զեղիա
յեզաբէլայ . որպէս փրկեցեր

զելևսէէ ՚ի նախատանեացն. որ-
պէս վրկեցեր զյովնան ՚ի վո-
ւոյ կիտին. որպէս վրկեցեր
զեզեկիա ՚ի հիւանդութենէն.
որպէս վրկեցեր զերեմիա ՚ի
գբոյ տղմին. որպէս վրկեցեր
զշուշան ՚ի ծերոցն. որպէս վըր-
կեցեր զդանիէլ ՚ի բերանոյ ա-
ւիւծուցն. որպէս վրկեցեր զե-
րիս մանկունան ՚ի հնոցին. որ-
պէս վրկեցեր աւերբ զաւա-
քեանն պօղոս ՚ի բազում վըշ-
ւատցն. որպէս վրկեցեր զմեկալ
՚ի հրոյն և ՚ի գազանացն: Որպէս
վրկեցեր զնոսա՝ վրկեա և զիս
ասէր. ողորմեա ինձ աստուած
խաղաղութեամբ և լոյս աչխարհի՝

վրկիչ արարածոց:

Վ-Թա ասէր՝ և ողորմեա ինձ.
կանխեա աւ իս և ողորմեա.

լաւ ձայնի աղօթից իմոյ յա-
ւիտեան ժամ: Ճապաւ ղայս գի-
տութեան քո ՚ի յիմարեալ մի-
տաս իմ և ՚ի մահկանացու մար-
մինս իմ: Բարձ յինէն զամօթ
նախատանաց թշնամւոյն: Տուր
զօդնականութիւն խաչի քո, և
կանդնեա յիս զնշան յաղթու-
թեան բանկի քո. զի գոհասցին
զքէն աւրհք քո, և փառա-
աւորեսցի անուն մեծութեան
քո: Ճապաւ յիս զաղօթս մա-
քիւն քո ՚ի յաղէ աւրհնու-
հաց քոց. և բարձ յինէն զդա-
տաստանութիւն անիծից պար-
տեաց իմոց ՚ի ձեռն քաղցրու-
թեան փրկութեան քո: Խոնար-
հեցո ակն՝ զսանկն քո և լաւ
աղօթից իմոց: Ողորմեա ինձ
աէր՝ զի նեղեալ եմ ես. զխո-

թարեա զիս ՚ի զօրութիւն անուանդ քո. բժշկեա զիս ողորմութեամբ քո, զի դողայ միտս իմ և ոսկերք իմ ՚ի բազմութենէ յանցանաց իմոց: Զի ումի՞ է իմ փրկիչ, եթէ ոչ դու տէր՝ որ ամենեցուն գաղանիք յայտնի են քեզ, հիւր ինչ առաջի զօրութեանդ քո ՚ի ծածուկ:

Տէր ամենակա՛լ՝ ունկն դիր խնդրուածոց իմոց, և լեր իմ այցելու. զի պակասեցաւ ՚ի վշտաց կեանք իմ, և տկարացաւ զօրութիւն իմ, և նուաղեաց լոյս աչաց իմոց. Ջեռաւ փոր իմ, և ոսկերք իմ ցամաքեցաւ ՚ի բազում հոգոց մեղաց իմոց: Մի տար զիս տէր՝ նախատինս դրացեաց իմոց, և առելիք իմ մի այպանեսցեն զիս:

Մի թողուր զիս տէր՝ վասն ո-
ղորմութեան քո, և մի մոռա-
նար զիս, զի քեզ ապաստ անձն
իմ. զի դու ես յոյս ժառան-
գութեան իմոյ: Ձեռս դարձ-
ցին հալածիչք իմ ընդունայն, և
առելիք իմ՝ ի տրտապարտուց:
Լուսաւորեա զիս տէր՝ և դար-
ձո զերեսս քո յիս: Սերկայց
յինէն զխաւարն մոլորութեան,
և հաստատեա զիս՝ ի լենդա-
նութիւն քանի քո: Բեկ զկնճ-
պարտութիւն թշնամւոյն՝ տէր
ամենակալ. խորտակեա զյա-
մառութիւն նորա, զի մի կա-
րասցէ փակել զդուռն լուսոյ
քո՝ ելանել ինձ՝ ի ճանապարհս
արդարութեան:

Բազում են քաղցրութիւնք
քո՝ տէր, ցօղեա յիս վկանութեան

և պանապանն : Հայեա զսուն անհնազանդութեան մտաց ի մոյ , և բարձ զմէդ թերահաւատութիւն ի խորհրդոց իմոց : Ցաճս էինէն զուխս մոլեկանս հարուածոց ցանկութեան , և ցամաքեցս էինէն զաղբիւրն սուրբ թեան : Հեռի արա էինէն զձեռն առելութեան , որ անբոյս առնէ զսերմն արդարութեան : Շնորհեա զարև քոյդ ցրուել թեան հոգւոյդ սրբոյ՝ ըզքաւիչդ իմ և զարտիչդ , և ցօղով շնորհաց քոց լուա էինէն զամենայն թոյնս վնասակարս : Մշակեա յիս՝ տէր , մշակ բարեբար՝ զսերմ արդարութեանդ , և պահեա ի նենգութենէ թշնամւոյն , զի մի սերմանեսցէ յիս զսերմն չար : Ընդ յար-

կաւ ատա զնա՝ ապաւէն իմ եւ
վրկիչ իմ, ի հակառակութենէ
թշնամւոյն ։

Օ՜ապեա զինչ ճառագայ-
թից ճշմարտութեան քո յիս,
և առաջնորդեա ինձ մինչև ի
քաղաքն սրբոց։ Արժանաւորեա
զիս ասծ իմ՝ հաւատարել ընդ
առըս քո, փառաւորել զա-
նուն քո, որ աղբիւրդ ես կե-
նաց և փրկութեան ։ Բան քո
կենդանի լի ե ամենայն երա-
նութեամբ, առ ինձ և լցո
զիս, զի կատարեալ եմ. օգնեա
ինձ, զի ակարացեալ եմ ։ Արա
զմեզ արժանի սրբութիւն ճաշա-
կել ի տուեալ օրինացդ, զի ե-
նիցի մեզ պարկապ յամենայնի
րութենէ թշնամւոյն ։ Մի տար
պնդել զոհատ միտս մեր ապստամբ

խարդախութեամբք իւրովք։ Արդ մեզ տէր յոյս մեր՝ ի քաղցրութենէ զօրութեդ ճշմարտութեան քո, ղի տպեսցուք ի սաստկապոյն ալեաց փորձութեց աշխարհիս։ Տնկեա զմեզ տէր տէր՝ ի վերայ անսխալ հաստատութեանդ քոյ։ Յաջողեա մեզ տէր՝ ի բարի խորհուրդս ի տուէ և ի գիշերի, ղի առանց զբաղման կացցուք ի զուարթութիւն լուսոյ քո՝ բարեբար։ Եւ բացցեա մեզ զդուռն կենդանութեան լուսոյ քո արժանի լինել մեզ սիրոյդ քումմ։

Ընդունեմք տէր՝ զքաղցր և ըզպճաճ տէրութիւնդ քո, տուր մեզ՝ ի սիրոյդ քումմէ, և յաւել

ի ձեզ ի հնարհաց քոց, զի ար-
ժանի եղիցեաք լինել պաշտօն-
եայք կամաց քոց : Խոստացեն
չլինաւնք մեր պահել խոստմն զա-
զօմս մեր յամենայն ժամ ա-
ռաջի մեծութեանդ քո : Հաշ-
տեա ընդ մեզ տէր՝ զի բարի է.
և խնդալուրեցս ի մեզ դյուղ-
մունիւնս քո, և տուր մեզ
զնահատակութիւն քաջութեան
խաչիդ քո : Յորդորեա զմեզ
տէր՝ ի սէր քաղցրութեանդ քոյ
քո . և հոգեա զձանապարհս
առաջի ոտից մերոց : Կարողա
արա զմեզ տէր՝ առ կոչումիդ
երկնաւոր կատարել ոտիք :
Քոյ մեզ տէր՝ զդուռն հարա-
նեաց քոց . և զորդորեա ի
զարդ սրբութեանդ հոգեւոր պատ-
մուճանիդ՝ և վայելուչ պայ-

ծառայեան կենդանի զերծել
պատուիրանաց քոց :

Օ՜, քեզ պատճէնք տէր առ-
ատած մեր՝ յայս վրկութեան
մերոյ . զքէն գոհանալով գե-
րանալ մերովք՝ առ քոյս և
խոստովանութիւն և երկրպա-
գութիւն առաւածութեանդ
քում : Առաւօտ մեծ ամենայն
առաւօտուց և լուսոյ ամե-
նայն լուսատուաց՝ ծագեա՛ ի
մեզ զլոյս ճշմարտութեան քո .
ի քաց սրտս՝ ի միտս զմեզ և
զհաւատոն առաքելական պահե-
ցոյ , զի մի կուրացուսցէ զառե-
ալս խորհրդոց մերոց . կանխեա
առ մեզ զլոյս քո պատուէրն,
զի գնացուք ի ճանապարհս
քո ուղիս : Յայս մեր և վրկիչ
քաց մեզ զգառն լուսոյ քո , և

արժանի արա վարաւորել զըքեզ ՚ի ձայն ցնծութեան։

Ամեն աղօթք իմ առաջի քո տէր՝ մի դարձուցաներ ՚ի միջ զերեսս քո վասն մեղաց մերոց, փրկիչ հոգւոց մերոց և դարձուցիչ մոլորութեանց մերոց։ Ընկալ զմեզ տէր բարերար՝ և խնայ զհոգիս չարին առաջի ոտից մերոց, և բարձ զպատճառըզթիւն նորա ՚ի գնացից մերոց։ Թաղաւոր մեր և տուռած՝ թող մեզ զմեղս մեր և զյանցանս, զի դու ես քաւիչ մեր։ Լից զմեզ փրկիչ՝ արբութեամբ հոգւոյդ սրբոյ բարերարի, զի դա է հաշտեցուցիչ մեր ընդ կամս քո. և վարաւորեցի առնուն քո սուրբ։ Տուր մեզ տէր՝ միտս նոր և հոգի նորոգ, և լից

սիրով քով սրբով : Բայց տէր՝ զհոտանս քաղցր անձրևաց քոց, և յորդեացես ընդ ակօս ականջաց մերոց, զի զուարթասցին բոյսք սերման քո սրբոյ ի մեզ, որ արժանի արարեր զանարժանս նուիրեանս մեր կարդալ զանուն քո սուրբ :

Յանդեա տէր՝ և ամրացո զամենայն խրամատս նուիրեանց մերոց, զի մի ճոտքաղ արասցէ զգառուղ կենդանութեան մատաց մերոց, և զկիսիմք յօրհնութեանդ քումմէ : Զի էիք որ նմանն քեզ տէր՝ ի սուրբս, և բարերար և պարգեւատու կարօտեալց և իրաւարար զրկելոց : Արծարծեա ի նուաղեալ յանձինս մեր զլոյս ածութեանդ քո, և օդն չարութեան մի շնչեսցէ

ի լոյս հաւատոյ մերոյ, այլ ա-
մաչեցեալ դարձցի յետս : Մի
կարօտ առներ զմեզ ի քո շնոր-
հացդ՝ աստուած մեր. զի չիք ոք
որ մխիթարէ զմեզ, և ոչ ոք ե
որ օգնէ, բայց ալ քո տէր՝
որ բացիւղ ես վաճելոց, ար-
ձակիչդ ես կապելոց, անդոր-
րիչ նեղելոց, տուիչ կարօտե-
լոց, մխիթարիչ սգաւորաց, բե-
ժիշկ ախտացեալոց, դուիչ կարու-
սեալոց, քաւիչ յանցաւորելոց և
թողուիչ մեզաց : Դու ես շուե-
մարան բարութեան ի յերկինս
և ի յերկրի :

Աղաչեմ զքաղցրութիւնդ քո
տէր՝ մի արկեր ի մէնջ զո-
զորմութիւն քո վասն բազում
յանցանաց մերոց . այլ բաց
մեզ տէր՝ զի մտցուք, և տուր

մեղ՝ զի առցուք: Զայն քո՛ որ
անուանդ մի՛ յամօթ առներ զմեզ
մեզ, և մի՛ բարկանար մեզ ոչ.
և մի՛ յիշեր զանօրէնութիւն մեր
և զչարիս զոր գործեցաք: Կա-
մեաց ոչ, զի կեցցուք. և ո-
զորմեաց, զի ապրեցուք: Ընդ-
դեմ մեզ ոչ՝ զի եկեսցուք ՚ի
գիտութիւն ճշմարտութեան,
և մի՛ պահանջեր զմեզ զոտ մե-
ղուամ չարութեանն. այլ տուր
ձեռն օգնականութեան, զի մի՛
ոտնահար լինիմ թշնամւոք մեր
՚ի վերուստ զմեզ ՚ի փրկութենէ
քումմէ: Կանդնեա ոչ՝ զդը-
լորութիւն մեր, և մի՛ տար զմեզ
՚ի նախատինս դրացեաց մերոց:
Զի թէպէտ և մեղաք, սակայն
գու բարերար փրկիչ աստուած՝
մի՛ անտես առներ. այլ գթա ՚ի

մեզ և առաջնորդեա մեզ ի նա-
ւահանդիստ խաղաղութեանդ,
և հաստատեա ի մեզ ի վերայ
չինութեան ի կարգս արդա-
րութեան: խոհանոցս տէր՝ ըղ-
ծշուառացուցիչս մեր, և հա-
լածիչք մեր գարձցին յետս
իւրեանց. և մեք հաղուք ի
քաղցրութիւն օրհնեալ աստ-
ուածութեանդ քոյ յամենայն ժամ
գոհանալ զքէն, և փառս տալ
անուանդ քում սրբոյ:

Տէր փրկիչ և աստուած քո.
զութիւնդ, որպէս ասէր՝ և
մի թողուր զիս վասն անուանդ
քում սրբոյ: Տէր գիտութեան
և աստուած ամենայն իմա-
ստութեան, աստ մեզ տէր՝ զքո
գիտութիւնդ և զքո կատար-
եալ իմաստութիւնդ, զի ըղ-

պատասխանութիւն ի ցնորից մոլորութեանց, այնմ՝ որ ետուն ընդ մեզ ի դրախտին վայելութիւն, և մերժեաց զմեզ ի գիտութենէ սիրոյ քո կենդանութեան: Հայեաց յոյժ տէր՝ ակն ողորմութեան քո ի ցաւագին վիշտս մեր առ ի բժշկել զմեզ յանհնարին տրտմութենէս, որ խառնեալ ունի բաղում խառնութիւնս:

Հայեաց տէր՝ ընդ մեզ վայն մեծատոհմ անուանդ քո, և ողորմեա մերոյ տկարութեան: խառնեա ի վէրս՝ զվիրաւորական խորհուրդս և զձայնս՝ որ հեռի են ի քաղցրութենէդ քումմէ: Տէր դիմած՝ մի թո՛ղուր զմեզ ի տպատ, զի քո ենք ստեղծուածք. և մի բարկանար մեզ, զի դու դիմած ես և մատ-

դատէր : Յիշեա ասէ՝ զուխտն
որ ընդ սիրելեան քո , և բարձ
՚ի մէնջ զխաւարն ախտութեան
թանձրացեալ աստուերին կորու-
ստեան , որ ընկղմէն զմիտս ըզ-
դաստութեան մերոց , և վարա-
ստէն ՚ի քո խնամոյդ : Տուր մեզ
ասէ՝ զայս քո կենդանարար ըզ-
աւրէն և զխաղաղարար ՚ի պահ-
պանութիւն և ՚ի արդարութիւն
մտաց մերոց : Վասն բարեխո-
սութեան հրեշտակաց քոց ընդ-
հակ զարձչանս մեր , և արժա-
նաւորեա զմեզ ընդ նոսին՝
օրհնել և փառաւորել զքեզ
անդադար ձայնիւ : Յիշեա և
զիմ՝ նուաստութիս , և նայեա
՚ի խնդրուածս իմ . և լուր ձայ-
նի պաղատանաց մերոց , որպէս
աւուցեր՝ եթէ յաղօթս կայ-

ցեք և մի՛ ձանձրանայք ։ Եւ դարձեալ՝ թէ յաղօթս կացջիք, ոչ մի՛ մոլիք ՚ի փորձութիւն ։ Դարձեալ հրամայեցեր՝ եթէ չիք կոչ զոր խնդրիցէք յաւուրս ծոց, եթէ ոչ տացէ ձեզ ։

Ընդ այժմ մեք տէր՝ ոչ վասն հաճութեան զոհոց մերոց կամ յարդարութեան մերոյ ապաստան ունել աղաչեմք զքեզ. այլ վասն ողորմութեան և մարդասիրութեան քո. զի քաղցր ես և բարերար, և մեք իբրև զպարտաւանս և զմեծամեղս կամք առնել քո ։ Դու իբրև զհայր զբաժ, իբրև զտէր քաղցր՝ լուր աղօթից մերոց, զի զարթիցեն զգայութիւնք մեր խնդրել հաճարձակ ։ Բայց զակունկս մեր լեր զձայն պատգամաց քոց.

և բացցին աչք սրտից մերոց
հայել առ քեզ ՚ի բարձունս ։
Լուր աղօթից մերոց և ընկալ
զինդրուածս մեր և արա զկամս
մեր. լուր ձայնի աղօթից հոգոց,
խնայեա ՚ի ժողովրդոց քո ՚ի
ժամանակի նեղութեանց, և փու-
թա առնել զթութիւն քո ։
Մի բարկութեամբ քով խրա-
տեր զմեզ, և մի սրտմտութ-
քո ակն յանդիման առներ ըզ-
մեզ. զի ժողովուրդ քոյ եմք,
և ձեռակերտք ձեռաց քոց, և
առեղծուած մատանց քոց ։ Ի քո
պատկեր հաստատեցեր զմեզ,
և հոգի առ ՚ի քէն փչեցեր ՚ի
մեզ. մի յաւիտեան բարկանար
մեզ, և մի ՚ի բաց առնիր ՚ի
ծառայից քոց ։ Մինչ մոլորեալք
եաք՝ դարձուցեր զմեզ, չարչա-

ռեալք՝ և վրկեցեր, ցրուեալք՝ և ժողովեցեր, խաւարեալք՝ և լուսաւորեցեր, արկեալք՝ և հաներ յանդորր, կապեալք՝ և արձակեցեր ՚ի կապանաց. անյոյսք էաք, և կոչեցեր զմեզ ՚ի յոյս քո. մեղաւոր էաք, և կամեցար ՚ի արդարութեանդ. ոչ խնդրեցեալք՝ և եկիր առ մեզ և արեամբ քո վրկեցեր զմեզ, և ՚ի ձեռն քո ծանեաք մեք զմեզ. ոչ ձանձրացուցեալք մեք զքեզ խնդրուածովք, և լքեր ՚ի դեժաման. մեք հանապազ բարկացուցանեմք զքեզ, և դու երկիր վասն մեր յանդրպանս. անչափ էին անօրէնութիւնք մեր առաջի քո, և վրկեցեր զմեզ չարչարանօք քովք։ Եւ այժմ ազաչեմք զքեզ՝ տէր և ած մեր,

երկիր պատանեմք և գոհանամք
ղքէն, և փառաւորեմք զողոր-
ժութիւն քո։ Ձեռն սիրելի որ-
դոյ քո լար աղօթից մերոց, և
ընկալ զխնդրուածս մեր. առ
զնախատինս մեր. նայեա՛ ի տա-
ռապանս մեր, և զթացի սիրտ
քո՛ ի ժողովուրդ քո՝ որ մատ-
նեցաւ յառաջ և յաւիտեան։

Թիւն։

Նայեա և՛ ի տուրբ տաճարս
քո՝ որ աւերեցաւ, և՛ ի սեղանս
քո՝ որ կործանեցաւ, և՛ ի քա-
հանայքս քո՝ որ կոտրեցան,
և յուխտս քո՝ որ ցրուեցան,
և՛ ի կտակարանքս քո՝ որ հնձե-
ցան՛ ի ցրուումն և՛ ի յափ-
րումն։ Ցաճախեաց ամօթ մեր,
ցրուեցաւ ժողովուրդ քո, հե-
ղաւ իբրև ջուր ուխտ քո սէր։

խնայեա՛ ի մեզ տէր՝ զի միտ-
նեցուք ի նախատինս և ի ծա-
ծաղանս և յամօթ։ Առ սիլ ա-
զաղակեացուք, զի լուիցէ աղօ-
թից մերոց. առ սիլ երկիցուք,
զի ահա ծառայ քոյ եմք։ Խրա-
տեցեր զմեզ բարկութեամբ,
արա առ մեզ զողորմութիւն քո։
Կեղեցան կեանք մեր, մի յապա-
ղեր՝ զի մի վհատիցիմք։ Մի եր-
կայնամիտ լինիր ի նեղութիւնս
մեր և՛ ի տառապանս. որպէս
ազաչեաց զքեզ մարգարէն քո՝
որ ներեաւն էր իբրև զմեզ և
ասէր, մի խրատեր զմեզ եր-
կայնամտութեամբ։ Լուր աղօ-
թից մերոց, որպէս լուար մոլ-
սէի սիրելւոյ քո. և մի առ-
ցեն վրէժս թշնամիք մեր իբ-
րև զխաբաւսն, որ ներեաց ըզ-

ժողովուրդ քո : Ընկալ զխընդրուածս մեր , որպէս ընկալար զխնդրուածս յեսուայ որդւոյ նաւեայ , և առաքեցաւ առ ղեկ և բարձաւ յիշատակ նորա :

Ելս ես առուած առաջնոյն , և տէր և Թագաւոր վերջնոցս : Լուար մովսէսի , և ընկերեցեր զխարտաւան . լուար ահարոնի , և արբեցաւ մահ բարկութեան : Դարձուցեր զյառաւումն բարկութեան քո ի ձեռն նախամարտկին քո վեհեհէտի . օգնեցեր յեսուայ , և յամօթ եղեն թշնամիք նորա : Լուար սամփսոնի ի ժամանակի նեղութեան , և խնդրեցեր ըզվրէժ յայլազգեացն՝ որք բարկացուցին զքեզ : Առեր և զվրէժն դաւթի ի սաւուղայ՝ որ

հալածէր զնա, և հաներ նմա խ-
գաւառաց յարեւմտից՝ որ կո-
ւոմեցոյն զնա: Քաւեաց զժո-
զովուրդն քո տուժել տա՛ջի
քո, և ցուցեր զմեծութիւն
քո, վոխանակ զի տուրդեցին
զծառայութիւն քո: Ա՛ր-
ցեր իգաւաց եղիցի հալա-
ծանքն, և տառապեր յաղագս
նորա զմարդասիրեան քոհոգոց:
Պահեցաւ մինչ բազում ա-
զգութեամբ քո, և անկաւ
կործանեցաւ տառապեցաւ հա-
լածիչն իւր՝ ի պատերազմի:
Ցուցեր զքաջութիւնս քո՝ ի հա-
լածչեան եղեկէ՝ ի ժամանակի
իւրում մտին՝ ի շրջմին՝ տեսին
զմեծութիւն քո: Լուար եղե-
կիայի՝ ի ժամանակի իւրում ա-
զեղեալ պաշարեալ կայր՝ ի նե-

ղաւթեան, և ցուցեր զզօրու-
թիւն քո ՚ի սենեքարիմ և ՚ի
զօրս նորա : Լսաբ եասեայ
և օգնեցեր յոխմափաթա, և
խնդրեցեր զվէժս ներչաց նո-
ցա : Լսաբ յոշիանա ՚ի խո-
րոց անդնդոց ծովուն ՚ի փորձ
ձկանն և ալեացն, որ պաշարե-
ցին զնա : Լսաբ գանիէլ ՚ի
ժամանակի իրրև ընկեցին զնա
՚ի գուբն, և ապրեցուցեր զնա
՚ի բերանոյ առիւծուցն : Օգ-
նեցեր անանիայի և ընկերաց
նորա ՚ի հնոցի հրոյն, և եկեր
բոցն բորբոքեալ զչարախօս
նոցա : Լսաբ մուրթքէի և ես-
թեր այ ՚ի նեղութենէ իւրեանց.
փրկեցեր զժողովուրդ քո, և
յաղթ եղև համան հալածիչն :
Հաներ զերեմիա ՚ի գուբ ապա-

մոյն, և եւոտ գնա ՚ի ջուրհա
և յաղթութիւն առացի ար-
քային բաբելացւոց։

Խնայեա տէր ՚ի ժողովուրդս
քո՝ որ չարչարեցաւ. խնայեա
տէր՝ և մեր պղծից իմոց, զի
ոտձառ սրբութեանդ առարեցաւ,
և տեղին քաւութեան պատա-
րադաց կործանեցաւ։ Քահա-
նայք մեր կոտրեցան. և ձորձ
՚ի գլուխ եղեն կուսանք մեր։
Խնայեա ՚ի մեզ՝ տէր մեր. խղ-
նայեա յաղքատս և ՚ի տնանկս
և ՚ի տառապեալս, զի չիք տե-
զի հանգստեան, ու գիցեն լը-
գլուխ իւրեանց։ Ջանապարհք
մեր լռեալ եղեն, և շաւիղք
մեր անհետք. աչք մեր խաւա-
րեցան, և սիրտք մեր մաշեցան։
Եւ պղծից մերոց և ընկալ

զիանդրուածս մեր: եւ թէ մեք
անօրինեցաք եւ դառնացուցաք
զքեզ, դու ոչ ըստ մեծի ան-
ուանդ քո խնայեա՛ ի մեզ: Զի՛ք
մեր այլ յոյս եւ ոչ ոուն ապա-
հինի եւ հանդաստեան տեղի քան
զքեզ արարչդ. զի քո են եր-
կինք եւ քոյ է երկիր. քոյ է տիե-
զ եւ քոյ է պիշեր. զարեգականն եւ
զլուսինն դու հաստատեցեր:
Զքեզ վառաւորեն ծովք ա-
լեօք իւրեանց, եւ եդեր նոցա
սահման, եւ ոչ ելանեն ընդ հր-
ամանս քո: Կապեալ կայ ծով
աւազով եւ կաւսարէ զհրամանս
քո: Զքեզ հայեցեալ սպասեն
ամենայն բնութիւնք, եւ ձեռն
քո բաւական է ամենայն արա-
րածոց քոց. եւ չի՛ք ինչ՝ որ կարէ
հակառակ կալ կամաց քոց: Զո

են լուսաւորք երկնից, և հոգիք
և մրրիկ զանուն քո փառաւո-
րեն: Ջեզ հայեցեալ սպասեն
պաղանք անապատի, թռչունք
երկնից և ձկունք ծովուն: Արի
օգնել մեզ մեծապօր ողորմիք
քո. զի ծանիցեն ամենայն ազգք
երկրի, զի չիք իբրև զքեզ, և
չիք այլ աստուած բաց ՚ի քէն:
Ասաց փարաւոն՝ ոչխ աստուած.
և ընկղմեցեր ընդ իբրև զպա-
տերազմել ՚ի ծովն ահագին:
Ձամարեցաւ զքեզ սենեքարիմ
իբրև զդիան հեթանոսաց. և
արարեր ընդ առակ նշաւակի,
զի ցուցեր նմա զմեծութիւն քո:
Օգնեցեր մատաթիայի՝ որ եղև
քինանախանձու օրինաց քոց:
Լուար յուդայի և շմաւոնի և
եղբարց նորա, և օգնեցեր նոցա

աքանչելեօք ի մարտս պատե-
րազմաց զոր արարեր ի ձեռն
նոցա ։

Օ՜ արքից արքայ թագաւոր քա-
ւեր . Թող զմեզ ողորմած ժո-
ղովեան քո՝ որ մատնեցաւ յա-
ւար . արա նորոգութիւն տաճարի
քո յաւուրս մեր . բարձրացո
զբեւեռս մեր՝ որ կորացան յա-
ւուրս մեր ի մեղս մեր . ընկալ
զաղաւորդս ժողովեան քո ,
և քաղցրացին քեզ ազօթք
մեր ։ Բացցին դրունք փակեալք ,
և կանգնեցին դրունք կործան-
եալք ։ Ժողովեցի ժողովուրդք
ցրուեալք , և ուրախ եղիցուք
ի նորոգութիւն տաճարի քո
յաւուրս մեր ։ Գոչեցէք առա-
ջի քո արիւն արդարոյն , և ե-
ղիցի քեզ ի հաճութիւն երկր

զբաղեալս խնկոց հնայեաւոքը
ի ժողովուրդս քո և ի տուբ
ուխտ քո՝ որ անկաւ ի ձեռս
անօրինաց, և ոսն հարին ի վե-
րայ բեկմանս մերոյ: Սուրբ իսկ
ես՝ Թագաւոր մեր, ցուցանել
զիմաստութիւն քո ի մեզ. և ա-
ւուր իսկ են ծառայք քո խնդրել
հանապազ յողորմութենէ քոյ:
Ի քաղցրութիւն մարդասիրու-
թեանդ ապաւինեալ աղաչեմք
զքեզ, զի և ի չարաց ոչ արկե-
լուս զբարերարութիւն քո: Ծա-
գեաս զարեգական ի վերոյ չարաց
և բարեաց, և ածես անձրեւ ի
վերոյ արդարոց և մեղաւորաց:
Զանզի հանապազ գիտեմք, ե-
թէ սուրբ իսկ ես լսել նեղելոց.
օգնեցեր հալածականաց, զօրա-
ցուցեր զուկաս, բարձրացու-

ցեր վիճարհս, ապերջուցեր զմարգարեսն, փրկեցեր զյաւիշամեսն, լուսաւորեցեր լուսաւորեսն, լցուցեր զքաղցեսն, մեծացուցեր զաղքատս, կանգնեցեր զանանկս: Զայս ամենայն արարեր յամենայն դարս ծառայից քոց՝ որք յուսացան ի քեզ: Դու ես որ ցուցեր մեզ թէ ես եմ առաջին և ես եմ յետին, դու ես աւուրն և գիշերն և ժապաւէն վերջնացեալ. քոյ է աշխարհս, և քոյ է աշխարհն երկինք և ամ որ ինչ երևին և որ լինելոցն է առ յաւարտ: Ընդ սէր երկիւղիւք, զի լուիցէ մեզ. սէր համբոյրիւք, զի եւ կեացէ օգնականութիւն. սէր առնկալութիւք, զի փրկեսցէ զմեզ. առ սէր աղաղակեցուք, զի ընկալցի

զաղօթս մեր : Քոյ եմք , և զոս
ես ստուգած մեր , և քեզ վայել
է փառք իշխանութիւն և պա-
տիւ , այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն :

Աղօթք նորին դպրեւոյ :

Ո՛ զարեմ զքեզ՝ քրիստոս փրկի-
չ աշխարհի , նայեա յիս և ո-
ղորմեա ինձ . փրկեա զիս ի քաւ-
մունէն անօրէնութեանց իմ-
ոց , քանզի անարժանին զամե-
նայն գործիս զոր արարեր յիս՝ ի
մանկութենէ իմմէ : Զիս ըղ-
ձումար և զանմիտ՝ արարեր ա-
նօթ լի գիտութեամբ և իմաստու-
թեամբ : Ցաճախեա յիս շնոր-
հըս քո . լո զիտղց իմ , և զծա-
քաւ իմ զսխացո , և լուսաւորեա

զնաւ արեալ միտս իմ, և ժողովեա՛ի մոլորեալ թենէ զնորհուրդս իմ։ Եւ այժմ երկիր պատրաստեմ և աղաչեմ, անկանիմ և հայցեմ խոստովանեալ քումմ բարերարութեանդ, դարձցես յիս զհատանել չնարհի քո, և պահեսցես ինձ զնա՛ի պանձի քումմ, զի դարձեալ տացես ինձ զնա յաւուր յայնմիկ։ Մի բարկանար ինձ՝ մարդասէր, զի ոչ հանդուրժեմ սպառնալեաց քոց։ Յաղաղս այսորիկ աղաչեմ ժողովել, զի առաւել քան զչարի յաճախեա յիս. վասն զի լեզու իմ ոտիւրացաւ՝ ոչ կարեալ խօսել զչնորհեդ քումմէ։ Հիացան և միտք իմ՝ ոչ բերելով զբազմութիւն ալեաց նորա։ Կերպարան և ձառագայթ օրհնելոյ հօր՝

պաղատեցա աստ՝ ի յիս՝ ի հատա-
նայ նորա, զի իբրև զհուր քա-
ցահիզեսցէ զերիկամունս և ըզ-
սիրտ իմ. արդ դարձեալ պար-
զևեա ինձ զնա, և կեցո զիս յար-
քայութեան քումմ: Մի յիշեր
զանօրէնութիւնս իմ. յանդգնիմ
հայցեմ, տուր ինձ զնդրուա-
ծըս իմ. ծածկեա զանօրէնու՛ս
իմ յամ պիտութենէդ քումմէ.
ընկալ զարտասուս. մերձեսցի
առ քեզ ողբումն իմ. յիշեա
զարտասուս իմ զոր արտասու-
ցի առաջի սրբոց վկայից քոց,
զի զթասցիս յիս յաւուր յայն-
միկ, և ծածկեսցես ընդ հովա-
նեաւ թևոց ընդհի քո: Քանզի
թէ արտացես ինձ ըստ անօրէ-
նութե իմոյ, եղուկ ես թշուա-
ռականս՝ զինչ ինձ լինիցի: Իակ

ես լալով և արտասուօք պաղա-
ւիմ քոմ մարդասիրութեդ ,
փրկեա զիս ի բազմութենէ ա-
նօրէնութեանց իմոց , և պար-
գեւեա ինձ զարքայութիւնդ քո.
յիս ի մեղաւոր ցոյց զանձաւ
քո մարդասիրութիւնդ . արա
զիս հաղորդ աւազակին , այնմ՝
որ միով բանիւ ժառանգորդ ե-
ղեւ դրախտին . զոր կատարելոց է
խոստացեալն , անդր զիս մուծ-
ցես : Փառք հօր արարչին մե-
րոմ , և որդւոյ փրկչին մերոյ ,
և հոգւոյն սրբոյ նորոգողին մե-
րոմ յաւիտեան և յաւիտենից
նեղի յաւիտեան :

Աղօթք նախն դարձեալ։

Տէր ամենակալ զօրութեանդ՝ աղաչեմ/զքո բարերարութիւդ, ժառեմ և հայցեմ ՚ի քէն, տուր ինձ տապան ապերջանկիս որպէս նախին՝ ապրել ինձ ՚ի հրեղէն ծովէն և յանդնդային հրոյ հատանացն, յանշէջ արգելանէն և յանհնարին վտանգէ։ Զի զոր ես տէր ամենակալ՝ որ զբանդ ամենակծային ծանկեցեր և ՚ի ծառայական կերպս իջեր վասն մեր, և զլեզն ՚ի քիմս առեր, և ապտակ ՚ի ծնօտս ընկալար։ Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ ազատեա զիս ՚ի դառն ծառայութենէ սատանայի. զի յորժամ զձեռս իմ ՚ի վեր ունելով աղօթեմ, անօրէն սատանայ խարէ և ունայն

հանէ զնա յաղօթից նմա։ Էր ինձ առաւած՝ բերդ ամուր և աշտարակ հզօր, և կորզեա զնա՛ի բերանոյ առիւծուն՝ որ հանապազ կամի կլանել զնա։ զի ընդպիտանին՛ի բարձունս փառաւորեցից զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից։ ամէն։

Աղօթք զօրաւոր՝ որպէս գրի պարեկացոյ։

ԲԱՆ 28.

Ա՛ստուած և տէր. կեանք և արարիչ. ողորմած. գթած. լոյս. երկայնամիտ. անհատակալ. մարդասէր. ամենապուծ. պարգեւատու. փրկիչ. օրհնեալ. գովեալ. բարեբանեալ։ Դարան ամրութե. պատսպարան վըս-

տահութեան. առանց նենգութեան բարի. առանց խաբարի ճառագայթ. քաւիչ մեղաց. սրբացուցիչ վիրաց. անհատանելեաց հնարք. անմատչելեաց հպատակ. անյուսութեան ելք. անուն քո խոստովանեալ՝ առատաձոյ տուիր. և հօր քո ընդ քեզ հզօրի և ահաւորի. և հոգեւոյդ ամենակալի՝ և ընդ քեզ երկրպագելոյ՝ փառք և պաշտօն պահպանութեան յաւիտեանս. ամէն:

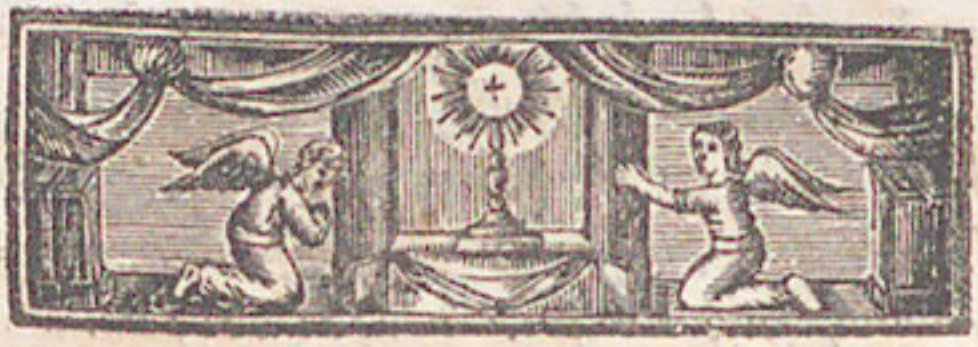

ԸՂՕԹՔ

Ի ՎԵՐԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ

ԱՒՈՒՐՑ ՀԱՒԱՏՈՒ

ԵՒ ՆԱԽ

ԿԻՐԱԿԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր մի պատճառեմբ քոյ յանդիմանեսցես զիս , և մի բարկութեամբ քոյ խրատեր զիս :

Ողորմեա ինձ տէր , զի հիւանդ եմ ես , բժշկեա զանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ : Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու տէր մինչև յե՞րբ :

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան քումմ:

Զի ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ի դժոխս խոստովանի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ աչն իմ. և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց:

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն:

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ տէր աղօթից իմոց. և տէր զինդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին:

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Այր բազումողորմ, խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին. Թող ինձ զբազմեղս իմ և ողորմեա:

Տէր՝ որ դիմայար ի կինն քա-
նանացի, դիմա և յիս ի մեղա-
ւորս և ողորմեա։

Տէր՝ որ դարձուցեր զմարքսաւո-
րըն ի դիտութիւն ճշմարտու-
թեան, դարձո և զիս զմոլորեալս
և ողորմեա։

Ընտուած բանդումողդմ՝ խը-
նայեա յարտասուս քո՝ հայր ա-
մենակալ և ողորմեա։

Արեգական արդարութեան՝ ծա-
գեա ի հոգիս մեր զլոյս ճշմար-
տութեան և ողորմեա։

Տուր մեզ աչեր զգաստութեան,
և մտիկս ի նեզմայ մերոյ հո-
գիդ ճշմարտութեան և ողոր-
մեա։

Ի նեղութեան իմում օգնեա
ինձ տէր՝ որպէս երբեմն յոխ-
նանու, և ողորմեա։

Ի յանցանաց իմոց մաքրեա զիս
ամէն՝ որպէս երբեմն զմաքառո-
ղըն, և ազատեա :
Ի նենգաւոր շրթանց փրկեա զիս
ամէն, և յարենէ ապրեցո և ո-
ղորմեա :
Օ՜ղջման իմոց պատուասու ար-
կանեմ առաջի քո Քրիստոս,
ծով լինձ զմեզս իմ որպէս երբ-
եմն զպատնիչն, որ մխայեղ եւ
բացեպատում :
Անկանիմ առաջի քո Քրիստոս,
որ հալեցեր եւ բանաւոր հօսի
խնդրեա և զիս զմարդեացդ, որ
մխայեղ եւ բացեպատում :
Զմեզս իմ ցուցից քեզ Քրիստոս,
որ բժիշկ եւ հոգւոց և ամէն ին-
նոյ՝ բժշկեա և զիմ պհիւաւո-
ղամիտութիւնս, որ մխայեղ եւ բաց-
եպատում :

Վ՚ստանալիմ ՚ի բաղմութենէ
վերայ լմոց . ասուած խա-
ղաղութեան օգնեա ինձ :
Ակնկոծիմ հաղմով անօրէնու-
թեան լմոյ . թագաւոր խաղա-
ղութեան օգնեա ինձ :
Ի խորս վերայ ծովու տարաբե-
րեալ ծփիմ . նաւապետ բարի
վրկեա զիս :
Ծփեցայ լիմ . Ողորմեա ինձ աս-
ուած :
Ի լսել զձայն վտակին յահագին
աւուրն՝ յորժամ հարկանէ հր-
եշտակապետն և կոչէ ՚ի դա-
տաստան , ողորմեա ինձ աՅ :
Ի նետիլ քո յաւերն դատաս-
ահել՝ յորժամ առնես հրաժար-
ձութեամբ զքննութիւն որ-
դոց մարդկան , ողորմեա ինձ
աստուած :

Որ առ՝ի քէն երկրորդ պատ-
ւական առաջնոյն յանցանաց բա-
նաւթեամբ մերոյ պահելոյ ըզ-
մահարբեր պտղոյն լուծեալ ըզ-
պատրանս, առ նա միշտ բարե-
խոսեա լեցուցանել զմեզ։

Փառ հօր և որդւոյ։

Արդ պատչեա մայր առաւծոյ
գծնեալն՝ի քէն վասն մեր, զի
ընդ նմին պահելով առաքս յա-
նաւթեամբ նորա նորոգեացուք.
առ նա միշտ բարեխոսեա լե-
ցուցանել զմեզ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Ի միաւանդամ պատուհասն առա-
ւածորդւոյն տուաք խոչն երե-
ւի և լուսաւորչէ, զի նա է յոյս
հաւատացելոց։

Ի խորոց պատից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ԾԲ.

Ա. Ի՛մ Տէր աստուած ա-
նուն ահաւոր . մեծութեան
առեալ . անքնին բարձրութեան
պատկեր . անսահման զօրութի.
կերպարան փրկութեան լուսոյ .
պաշտպան կենաց . գուն ար-
քայութեան՝ վերնամ հանդըս-
տեանն . ճանապարհ հանդար-
տութեան.տպաւինութիւն նո-
րոգ և անտխրական երանութե.
ամենակալ ինքնիշխանութիւն
բոլոր էականութեան . օրհնու-
թեան կոչումն.աւետեաց ձայն.
քերկրութեան բարբառ . ան-
մահութեան դեղ . արդի ան-
ձառ աստուծոյ միոյ ։ Որ ինձ

անհնարին է, քեզ դիւրին է. որ ինձ անհանդ է, քեզ սահմանեալ է. որ ինձ անանցն է, քեզ հպատոր է. որ եղիեզայս ինձ ծածկեցեալն է, քումդ երեւնութեան վերծաւոր է. որ ինձ անկարելին է, քեզ կատարեալ է. որ ինձ անկշռելին է, քումդ անձառութեան չափեալ է. որ ինձ յուսահատութենն է, քեզ սփոփանաց է. որ ինձ անբժշկականն է, քեզ անվտանգելի է. որ ինձ հեծութեան է, քեզ խնդութեան է. որ ինձ ծանուցք են, քեզ թեթեւապոյնք են. որ ինձ եղծեալն է, քումդ զօրեղութեան պրեցեալ է. որ ինձ կորուսեալն է, քեզ ըմբռնեալ է. որ ինձ անճառն է, քեզ համարեալ է. որ ինձ մեռեալն է,

քեզ ճառագայթէ. որ ինձ անթիւն է, օրհնեալդ քում ձեռին բոլորակեալ է. որ ինձ առկայելին է, քեզ հեշտալի է. որ ինձ փախչելին է, քեզ վանելի է. որ ինձ անմատոյցն է, քեզ դիւրահերքելի է. որ ինձ մահաբերն է, քումդ Հակառակութեան զօրութեան՝ ընդ ոչիցդ հատմարելի է:

Ե. Ելանդ աղբման առաւաւտ բոլորից տէր Յիսուս քրիստոս, և այժմ զօրեա առ ելոյն հնար՝ եթէ դիմացիս. վայնասուան փառաց մեծութեան հօր քոյ օրհնելոյ, վասն կամացդ դիմութեան ոգւոյդ քոյ սրբոյ, առ՝ ի առաքեալսդ կրկնոց յանդիմանական յայտնութիւն, և՝ ի խորոց սրտի ինքնամատոյց դա-

ատիտրութիւն. նայեա՛ի բա-
նութեանն ամենատուտ խա-
կութիւն, և արդեւեա քժըշ-
կութիւն վիրացս, և հնարուս-
թեան կրատեանս, զերծանիլ
բռնութեանդ մահուս, և շա-
հիլ կենաց ապականելոյս, նորո-
գութիւն եղծմանս, և մուտք
յուսոյ ամբարշտելոյս: Եթէ ես
զանձնական ինձ կամս ցուցի, ա-
չեսի առաել զս զինուորս
կանոն քո զքնութեան բարեպա-
ութիւնդ. եթէ՛ի վերոյ պա-
տուլ ընծայեցաւ քաղցրութիւնդ,
սրչափ առաել՛ի ծառայդ կե-
նայ՝ ձաշակ անմահութիւնդ. եթէ
ես իմոյ առելեացդ զրկութիւնդ
մաղթեցի, զս քոյոյս վիպրդ
ոչ կրկին մատուցեա հոգւ՝ յան-
հաւատից առաքեալդ:

գ. Ընդ՝ տես ի քոյդ մեծու-
թիւն՝ բարձրեալ, նայեցեալ ի
յիմս փոքրութիւն. ընկալ ըզ-
սակաւ խոտանութիւնս ան-
համար մեղացս, որ զբնաւն հա-
մայն տեսանես. և որպէս վայե-
լին պէտ ոչ գրեցեր, և զա-
ւազոյս փոքու սասանել մի հա-
մարեսցես. և իբրև զդաւթին
ընդ մեղսն ասել իսկոյն ան-
յուսացեր զպատիժ պարտուցն,
և առ իմ ձայնիս հեծութիւն՝
զնոյն գործեսցես երկայնմտու-
թիւն. որ սաս ամենեցուն ա-
ռատապէս անաչառութեամբ՝
որպէս յաղթող բարի բազմի-
մաստ. և ոչ նախատես գյեա-
նեալ սորուկ՝ որպէս ողորմած
և ամենատեղջ. սասցիր վե-
րսին, և մի կորուսաներ ըզ-

բուժեալս արեամբ քո, և ըմբ-
բուծեալս սուրբ ամբ քո՝ դիմաց։
Զի քո է փրկութիւն, և՛ քէն է
քաւութիւն, և քեզ վայել է
փառք յաւիտենից յաւիտեան.
ամէն։

Աղօթք առ Հայր երկնաւոր, Յովհաննու
դառնեցւոյ ասացեալ։

Յաւիտենից աստուած և ա-
րարիչ բոլորից, որ ամենակա-
րող զօրութեամբ քով՝ ի սկզբ-
բանէ արարեր զերկինս և զեր-
կիր յայսմ աւուր գոյացուցեր
զլոյս հրամանաւ քով, և որոշե-
ցեր զլոյսն՝ ի խաւարէն։
Նոյնպէս ազդի ազգի

անօրէնութեամբ, ապաչեմ ըզքեզ տէր իմ և աստուած իմ՝ բարեբար և բազումողորմ, ծածկեա առ ի զողմունութեան ըզլայս քո, և մերժեա յինէն վասն ապականի խորհուրդս չարին, ոչ զոք անկեալ կործանեցեալ յանդունդս կորստեան, և կամ՝ ի տարակուսի:

Որ յամենայնի կարող ես և հզօր, լոյս անստուեր, ազբիւր անապատ բարեաց, վերնդանութեան պարգեւատու, յոլացո յիս զփափաքումն արբատար հնոյ հաց հոգւոյդ քո արբոյ, և մնքեա զիս պիտակ իմ և զհոգի՝ ի մըթանալ մեղաց իմոց և յամենայն պղտորութենէ, որպէս չէացեալ ոչ կարեմ հայիլ՝ ի լոյս աստուածային պատուիրանացդ

քոյ, և դնալ ի ճանապարհս
արդարութեան:

Ամենայնեցայ ակն և աննկուն
հեղի պահապան նորոյս խոստ-
ելի, որ նախ ի քոմէն և
հայիս յանդուգն, նայեաց ա-
ջօք քաղցրութեան յաղիւսակ
ծառայ քո, որ խորհուրդ
յանդուգն մեզայ՝ չունիմ կար
և զօրութիւն ելանել ինքնին,
և չիք իմ ձեռնտու և օգնական
ապատել զիս յանհնարին տա-
րակուսանացս, այլ դու անար-
գամեծար տէր՝ ետ ինձ այցե-
լու և պաշտպան, և զերծո զիս
ի խորոց ատի չարեացս ամ-
բաւից աննահանջելի հրամա-
նաւ քով. զի չիք ինչ որ ար-
գելուլ կարիցէ զամենակարող
զօրութիւն քո:

Աղաչեմ զքեզ ողորմած՝ առաքեա առ իս զհոգի աստուածութիւն քո, որ շրջեալ ի վերայ ջուրց կենդանապարծէր զարարածս քո, զի ծննդաբեր արասցէ զամբութիւն մաց իմոց ի հաճոյական բանից մաղթանս յընդունելութիւն կամաց բարձրելոյդ. զի ես ինձէն առանց նպաստից նորին՝ զոր ինչ արժան է հայցել՝ ոչ գիտեմ։

Ո՛վ նա որ քննէ զամենայն և զխորս աստուծոյ, գիտէ նա և զպէտս մեր և զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք, և դթացեալ ի տիրութիւնս մեր ուսուցանէ մեզ ընդունին հայցել հաւատով, և բառնալ առ ի քէն հանդերձ թմբզութեամբ մեղաց մերոց։

Մի ընկեներ զիս յերեսաց քոց բարեբանեալ, որ ոչ կացի յուխտին իմում՝ զոր ուխտեցի քեզ յաւուրն փրկութեան, և ոչ զգուշացայ կալ ի ճանապարհս օրինաց քոց. այլ իշխանին մոլորութեան անսացեալ խրատուս՝ զառածեցայ յերկնադնաց պողոսայէդ ի փշալեզ մացառս մեղաց և մահու. այլ զոհ խնամակալ՝ որ ոչ ձանձրանաս ի բարերարելոյ, և ոչ յադիս յուզմանդութենէ, հոգեսէր պետութեան քո հաստատեա զիս ի պատուիրանս քո անդրդուելի՝ ուղղել վերատին զգնացս ուսից իմոց առ տուիչդ կենաց։

Ընդ՝ զոհ կարող և մարդասէր, որ յառաջ քան զլինելութիւն երկնի և երկրի պատ-

բաժանեցեր զարքայութիւնդ ի
ժառանգութիւն արդ քոյ,
արեա և զիս յամենայն անօ-
րէնութենէ իմմէ, և արժանա-
ւորեա ընդ նոսին յարքայու-
քում յերկինս, զոհանալեամբ
փառաւորել զամենաշքոր ա-
րութիւնդ յաւիտեան յաւի-
տենից. ամէն։

ԵՐԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵՒՆ

Ես եղայ առ Թագաւորին եղև ժեղայ ,
և ծածկեցան ամ յանցանք նորա ;
Երանի առն որուամ ոչ համարի տէր զմեղս
նորա , և ոչ գոյ նենգութի՛ ի բերանոյ նորա :
Լռեցի ես և մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ ,
առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհնանապատ
՛ի տուէ և ՛ի գիշերի :
Ձանրացաւ ձեռն քո ՛ի վերայ իմ , դարձոյ
՛ի թշուառութիւն զի հարան յիս փուշք :
Զմեղս իմ ցուցից քեզ , և զանօրէնութիւնս
իմ ոչ ծածկեցից ՛ի քէն :
Ասացի թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ , և
դու Թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս
մեղաց իմոց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ա-
մենայն առաքեալ , ի ժամ գնդանելի :
Բայց միայն ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց ,
ոչք առ նոսա լինիլ ոչ մերձենալին :
Դուն ես ապաւէն իմ ի նեղութենէ յայս-
մանէ , որ շուրջ զիս գինես :
Ցնծութիւն իմ փրկեսա զիս յայնցանէ՝ որ
պատճառեցին զիս :
Խնամասուն արարից զքեզ և խելամուտ ի
ճանապարհն յոր դնասցես , և հաստատե-
ցից ի վերայ քո զաչս իմ :
Մի լինիք արպէս զձիս և զջորիս՝ զի ոչ գոյ
ի նոսա խնամասութիւն , ի սանձս և ի դան-
գաղանդս ձմլեսցես զկզակս նոցա՝ որք առ-
քեզ լինիլ ոչ մերձենալին :
Բազում ասնչանք են մեղաւորաց , բայց
զոմ յուսայն ի տէր՝ ողորմութիւն սեսանի
շուրջ զնոսին զնորօք :
Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք
ի տէր , պարծեցարուք ամենեքեան՝ որք ուղիղ
սիրտ :

ՀԱՐԱՒԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ա՛խ. Ո՛ւմ կենցաղոյս հաւանատալ զիս ալեկոծէ։

Մերկեալ ալիք թշնամին ինձ յարուցանէ։

Հաւատալեա քարի՝ եր անձին խոմոյ ապաւէն։

Ներձ եմ յընկղմիլ՝ օգնեա ինձ հաւատալեա քարի. քանզի ծանրացան ի վերայ իմ բեռնքդ մեղայ։

Աւուրս՝ յօգնել ինձ փութա, քանզի խորք չարութեան ընկղմեն զիս յանդունդս. այլ դու հաւատալեա՝ եր և ինձ ձեռնտու։

Փրկեա ի վտանգէ զհաւատացեալս ի յաղեաց ծովէ. քանզի կորըն-

չիմ՝ ի մեզայ անօրէնութեան
իմոյ։

Աղաչեմ զքեզ տէր՝ պարզևեա ինձ ապաշխարութեամբ
լուանալ զմեղս իմ, և ողորմեա։
Ջարտասուս իմ և վհատաչանս
արտի իմոյ մարգասիրութեամբդ
քո ընկալ տէր, և ողորմեա։
Սրբեցային խնդրուածք իմ ա-
ռանձին քո տէր. քարեխարութեամբդ քո կենայեա յիս, և
ողորմեա։

Աղաչեմ զքեզ հայր երկնա-
ւոր, մի դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն. զի նեղեալ եմ ես,
վաղվաղակի լուր ինձ տէր։
Մոլորեալ անձն իմ անօրէնութեամբ, մի կորուսաներ զիս
տէր ըստ անօրէնութեանց իմոյ, որ
խնդրողդ ես մոլորեալ ոչխարիս։

ծանրացեալ մեղօք ընկղմի անձն
իմ. ընկալ զիս որպէս երբեմն
զգեւտրոս, որ ծփիմա ալէկոծեալ
յանցանօք։

Աղաչ տէր՝ բազում մոլորմ
ասուաձ, մեղայ՝ ողորմեա։

Մեղայ տէր՝ և անկանիմ առա-
ջի քո, մեղայ՝ ողորմեա։

Մեղայ տէր՝ խոտոռանիմ զյան-
ցանս իմ, մեղայ՝ ողորմեա։

Ծիւնս իմ. Մեղայ քեզ տէր,
քաւեա զիս։

Մեղաք անօրինեցաք ամե-
քեան, ոչ պահեցաք զպատու-
իրանս քո. մեղայ քեզ տէր, քա-
ւեա զիս։

Դարձիր տէր ՚ի բարկութենէդ
քումմէ. անցո ՚ի մէնջ զցա-
սումն քո. մեղայ քեզ տէր,
քաւեա զիս։

Որ զբանն անեղական զհաւին
ես գոյացութեանդ անճառա-
բար ծնաւ մարմին եղեալ ՚ի
փրկութիւն եղականացս , առ
նա միշտ բարեխօսեա վասն ան-
ձանց մերոց :

Փառք հօր և որդւոյ :

Որ զպատուին ՚ի քէն կենդանի ըն-
ծայեցեր մեռեալն ադամայ . զո-
րոյ պահօք քառասնօրեայ քա-
ւեաց զպատուին ձաշակումն , և
յանվախճան վերածեաց
՚ի կեանս , առ նա միշտ բարե՛՛ :

Այժմ և ընդ և յաւիտեան :

Ի մխիթարեմ քո զպատեանն
յերեւիլ առ ըզնշանին՝ արժա-
նի արա զծառայս քո վերատին
նորոգման . զի զոր միայն ես
Թագաւոր վաստաց օրհնեալ
յաւիտեան :

Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր՝ և կեցո զմեզ, որ յամենայն կարօղ ես։

Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր. յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ ՚ի ծով հեռի։

Ո՛ պատրաստէ ջերմինս զօրութեամբ իւրով, և զգեցեալ է զօրութիւն. և կեցո զմեզ, որ յամենայնի կարօղ ես։

Լուր աղաչանաց մերոց ուր մարդասէր, և գթա ՚ի մեզ։

Ա՛ի զիս անտես առներ. այլ օգնեա ինձ մարդասէր։

Ա՛ի ընկենուր զիս աւր յերեսաց քոց, և զՀոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։

Ելլ առ ինձ զգնդաւթիւն
վրկութեան. և հոգւով պե-
ատեթեան քո հաստատեա զիս.
այլ օգնեա ինձ մարդասէր:
Մի անտես առներ զիս՝ ուր աս-
տուած վրկիչ իմ. այլ շնորհեա
ինձ Թոզութիւն բազմապատ
մարդասէր, և կեցո:
Երկինք և երկիր գոհանան
զքէն ուր. արարածք ամենայն
քեզ երկիր տոպանեն. և հր-
բեշտակք ի բարձունս տղա-
ղակեն և ասեն, զորմեա՝ դու
ստեղծեր, մի կորուսաներ:
Երկինք երկնից, Ջուրք որ ի
վերոյ քան զերկինս օրհնեցեք
զանուն տեառն:
Զի նա ասաց և եղեն, հրա-
մայեաց և հաստատեցան. և
հրեշտակք ի բարձունս տղա-

զանել և առնել, ողորմեա՝ զուռ
առեզծեր, մի կորուսանել։
Երկինք և երկիր հանապատ ըզ-
քեզ զովեն՝ Թագաւոր վտառաց,
սերսեքէք և քերսեքէք ՚ի խու-
նարհ առնելոյ զդէմս իւրեանց.
և վիճակայն բարեաւոյժ ողոզո-
խեն և առնեն՝ աւերբ, աւերբ, ընդ,
ամէն զօրս Թեառնոյ։

Ի խորոց սրտից խոսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ՁԱ.

Ա. Ընդ ամօաձնին մարդեա-
նաց՝ ահա և զվերնոցն անմահ
հրեշտակութեան լուսակերպից զա-
զբա հայցուածոց, որ վասն իմ
պղծեն առանց լռելոյ հանապազ
զարդեան արդահատուս Թեառնէ

մաքուր բերանոց՝ ընկալ քա-
րեպաշտութ։ Ոչք են քարիք քա-
րեպարծեալք ի քարերարէն՝
անկիրթք չարեաց, հաւատեալք
յամէնիշխան հրամանատոյ կիտ.
պարտիմբք հզօրք՝ ակնարկու-
թեան քարձրելոյդ. սուրբք,
մաքուրք, անարատք, օրհնեալք,
վայելչականք, յաղթողք և ան-
պարտելիք. և ըստ ընթացից
առաքինեան մատոյ՝ արդարունք։

Ե. Ոչք և պաղատիցոյս անկից
Քրիստոսեան եռամեանն դասուր-
կութեամբ, որ զբնաւ յաւի-
տեան պարտեռնակէ ժամանա-
կըն՝ զանցեալն ընդ ներկայիս և
ընդ ապառնեացն, յամայր յամ-
քառնեամբն յերկարաձգելոյ՝
յայգի աշխարհիս արմատացե-
ալ, սին սաղարթիւն պաճա-

ձեզ՝ զկնի ՚ի պատից, որ
ի ճշմարիտ պատկեր Քրիս-
մարդկութեանն, որպ բարե-
խօսք՝ հանդերձիչք՝ այլ և իբ-
նամակալք. որ դեպերին հա-
նապազ առ մեզ՝ ընդ մերոմ
կրից կարեկցելով, բարեմաս-
նութեանն մեր սպասեն. և յա-
խտեանական կենդանութեամբ
սիրով Քրիստոսի մեր աղօթեն՝ զայս
բան ասելով, զպարծս ձեռաց
քոց մի անտես առներ: Քանզի
արդարև մեր են այս աղաչանք
՚ի բարեբարեկ աստուծոյ վասն
մեր կարգեալ առ նոսա. զի նո-
քա բանիւ են առեղծեալ, և
մեք ձեռօք ներպարծեալ: Որք
և գալոց են ընդ միածնիւդ՝ վե-
ւոյք սակալի դատաստանին հա-
տուցման, ճշմարտաբան դատա-

խոչք յանցաւորութեան երկրայնոց, յահաւորին առնել՝ յայտնիչք իրաւամբք զմատակարարութիւնն՝ որ առ մեզ. որ և անտանօր կարեկցեն ազգեալ հառաչմամբ զմշտանուէրն նբաւոյ ձայնի, ողորմեա՝ դու ըստեղծեր, մի կորուսաներ:

գ. Արդ՝ ընդ գոհաբանութեան ձայնին խնդրուածոյ՝ անմահականացն վերից՝ և ի մեր հեծութիւնս հոտոտեցիր՝ բնաւից արարիչ, որ յաղթեա զթուլութեամբդ քո վերնոցն և առնայնոցս. քանզի քո է բարերարել առ մեզ և առնոսին: Արդ՝ վասն բարերարդութեան անախտականացն, հրաշատեսիլ հրակերպիցն, անշարժախ մաքրոցն, անմեղիցն, բոցանիւթիւ

ցըն, հոգեկինացն, և անվանե-
լեացն. ամէնամձեցուն առա-
ւելութեամբ ի բարձրն ընա-
րանութիւն պերճախօսեալ յա-
ճախ պիտութեամբ՝ անցուրտ
ջերմութեամբ ջեռուցանողք՝
ինքնութեան տպաւիչ առաջա-
դիրութեան ըստ ինքեանց ըն-
ծերս առնուսեր տրտից ան-
բորբոք չինչուին, այրիլ անա-
զօտ ի մեծախորհուրդ սրբուհ
աղանիս՝ որ ի խորանիս, ա-
ռանց նիրհելոյ և դանդաղանաց
սպասել հրամանաց երանակա-
նաց կեցուցիչ կամաց ամենա-
առեղծիդ. քրոջեօրէն առա-
քինութեամբ յաւուրս վիա-
ցեալք անբաժանելի: Ոյք երկ-
նաւոր պետութիւնք են մեծք,
և վինուորութիւնք անբիծք ա-

հաւատք, երկնաւորիւդ առաջ-
նորդ՝ ազատականեայ պաշտօնեայք,
՚ի յամենայդ լուսոյ՝ ցոլք նշու-
ղից։

Դ. Ասելք և ինձ մեղաւորիս
հոգեղինի մարդասիրեացդ ա-
ղաչել յիւրաց աղաչանաց իմոյն
հրեշտակի, դարձուցանելոյ
զիս ակր՝ ՚ի բարիդ քո հետս
լուսոյ. զի զաւանդ հոգւոյս
իմ պաշտպանութեան, զոր հա-
ւատացեր նմին տեսչութեան,
զննականեան ՚ի քէն ՚ի կենցաղ
աստեացս՝ ուրախութիւն սրտիս
յիս բերկրեալ, անմեղադրելի
առ ՚ի քէն օրհնեալ՝ խնդալից
դիմօք զուարճութեամբ՝ քեզ
ասքայ բարձրութիւն վարագայն-
հասից՝ ՚ի խրախճանս կենդանա-
լուսոյն բերկրեցելոցն պարտուց

մատուցեալ ընծայեցուսցի՝ զո-
վեալ ողորմած : եւ քեզ անքըն-
նին ընդ հօր անհասի՝ Թուակ-
ցութեամբ հոգւոյդ անճառի՝
վայել է փառք պատիւ և երկ-
կրպագութիւն , յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Աղօթք առ ամենասուրբ Երրորդութիւնն ,
Յամենից գառնեցեալ տացեալ :

Բարեբար և ամենակալ՝ յոյս
ապաւինի ամենայն տարակու-
սանաց՝ ահ իմ և սոսկումն իմ ,
սպարիչ ինձ յանէից և նախա-
նամօղ բոլորից . որ յայսմ ա-
ւուր հրամայեսցես քոյ բաժա-
նեցեր զբաղմութիւն կուրց ,
զքաղցեանն ամբարեր ՚ի վեր

յամենից տեղւոյ ի վերայ երկրի
ի ելանել զաղբիւրս և խաղա-
ցուցանել զդեռս, և զաղտաղ-
տինս Թողեր յերկիր ստորին
անսահման իմաստութեամբ. և
արկեր անջատեաւ ի մէջ նոցա
լայն և հոսանուտ ջհատաւտու-
թիւնն օդոյ, զի վոխադարձ
տարաւտութիւք ջուրց մշանչե-
նապէս հաղորդել կարասցեն
ընդ միմեանս վերինքն և տո-
րինք յօդուտ համօրէն տիեզե-
րաց, և ի սէտս ապրի մարդ-
կան՝ զոր հանդերձեալ էր ա-
րարչապարծել ի վայելուչն ե-
րանեւէտ վառաց տուտա-

ծուԹեանդ քո։

Ընդ՝ ես որ կամ իբրև զջուր
տուրին աղաեղեալ ի ձահիճս
զանազան մեղաց գարշուԹք, և

ապականեալ բազմօրինակ անօ-
րէնութեամբ, առ քեզ պատա-
սխի տալիս իմ և ցոյս, զարե-
գութիւդ վերստուեալ ըզ-
միտս իմ՝ ի սուրբ՝ մաքրատո-
ձեա սրտիս ղկրօնեան ամպոյ յա-
ռնայն աղտեղութեանց քոյոլոր
սրբութեամբ. և զդառնութիւն
նեխութեան իմոյ՝ ի քոյ սուրբ
յինէն քոյոլոր քաղցրութեամբ,
լինել հաճոյ աստուածութեան
քո կամաց՝ ի գոլեաս փառաց
անբաւ շնորհաց քոց:

Ամի հայիր ի բազմութիւն ա-
նօրէնութեան իմոյ՝ որ անար-
ժանեմ գթոյ, և մի գարշելի յի-
նէն վասն զազրութեան յան-
ցանաց իմոց՝ յորում կամ շա-
զախեալ. այլ մատիր առ իս ան-
ճառելի գթութեամբդ, և ո-

պղտոր ինձ լսոյ բառս ի մոռացմանէ քումմէ, զի քաղցր եւ առ աներեսին՝ որք կարդան առքեղ, եւ ապա ինձ ի քո մարդապահութիւնդ։

Զոր ասէր՝ զանձրեւ գիմաստութեան կամաց քոց եւ զառատութիւնդ պղտմութեան քո պղծոյ անձրեւեա ի սիրտս իմ, որ ի սատակ ցանկութենէ չարեաց եւ ի տարոյ անօրէնութեան ետարշաւեալ՝ չունի ինչ բերա զարուեստ բարութեան. եւ առաջեալ զարտասուացս շնորհօք մարդասիրութեան քո՝ բերել զարդիւնս անեղծանելիս ի պատշար մշակելոյս եւ անեղծանելիս կենաց։

Լոր ինձ բարեբար, քաեա անդիշաչար, եւ տուր զծառայ

քո արժանի վերին օմեգիտաց
յետ ընդ սիրելիս առաքեալդ քո
պրեպ, և ընդ կամարարս հաս-
ցույց առաքածոս Թեառնդ քո
որ յերկինս և որ յերկրի. զի
ընդ նոսին փառաւորեցյիր առ-
յաւել օրհնարանութեամբ ըզ-
հայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

ԵՒՈՒՐԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՒՈՒՏ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր մի պատմուխեամբ քոյ յանդիմանես զիս եւ մի բարկութեամբ քով խրատես զիս։

Ողորմեա քո հարան յիս եւ յիս հասոյ առեալ ձեռն քո։

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ, յերեսաց բարկութեան քոյ։

Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց՝ յերեսաց մեղաց իմոց։

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զիս գլուխ իմ, որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ։

Նեխեցան եւ փտեցան վէրք իմ՝ յերեսաց անզգամութեան իմոյ։

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ, զօրհանապարտ տրտում գնայի, զի անձն իմ լի եղև չարչարանօք, և ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ։

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ, մռնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ։

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ, և հեծութիւն իմ՝ ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և լքոյ զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց, և. այս ոչ եղև ընդ իս։

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն։

Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ՝ զոր խորհէին չար ՚ի վերայ իմ, խոսեցան զանօրէնութիւն և զնենդութիւն զօրհանապարտ խորհեցան։

Այլ ես որպէս խուլ ոչ լսէ, որպէս համր որ ոչ բանայ զբերան իւր։

Եղէ ես որպէս մարդ որ ոչ լսէ, և ոչ գան խօսք ՚ի բերան նորա։

Ես ՚ի քէզ տէր յուսացայ, և դու լուիցես ինձ տէր աստուած իմ։

Ասացի զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ, ՚ի սասանիլ ոտից իմոց՝ ՚ի վերայ իմ

մեծամեծս խօսելոյն։

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Զանօրէնութիւնս իմ պատմելոյ, և հոգայ զոյզ վասն մեղաց իմոց։

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են, և զօրացեալք են քան զիս. և բազումք եմն զոր ատէին զիս ի սուտս։

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ բարւոյ. չարախօսէին զինէն, զի ես հետամուտ էի բարւոյ։

Մի թողուր զիս տէր աստուած իմ. և մի ի բացէ առնիր յինէն, հայեաց յօգնել ինձ տէր փրկութեան իմոյ։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԲՅ. Պարձս զքեզ ի մէնջ՝ յաղաղակել հոգեզինեալս. բարեպաշտութիւն՝ խնայեա և մի կորուսաներ։

կանգնեա զանկեալս ի գերեզմանէ՝ զկիրաւորեալս ի թշնամանսն. որ բժիշկդ ես հիւանդացդ բժշկեա զիմ զհիւանդութիւնս։ Ի յանցանաց իմոց թախծեալ անձն իմ՝ դողեմ որպէս զմաքառաւորն, աւտարն, աւտուաձ՝ քաւեա զիս զմեղաւորս։

Ընդերեւութիւնդ քինոյ գալոնեայ՝ բժշկեա զհոգւոյ իմոյ ընդհիւանդութիւնն և կեցո, միայն մարդասէր։

Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան՝ ողորմեա անձին իմոյ բազմամեղի և կեցո, միայն մարդասէր։

Ամենաբաւական ողորմութեանդ հնարն՝ պարգեւեա ինձ յահագին աւուրն զիմաստութիւն և կեցո, միայն մարդասէր։

Բազում են քո գթութիւնքդ
քաղցրութեանդ անճին իմոյ, որ-
պէս առատ քաւիչ իմ։
Զի քեզ անկուշտապէս` պատ-
ճառն խորհրդոյդ, որպէս առա-
տաձեռն քաւիչ իմ։
Եւ ի միտս առնուցուս զարհուրե-
լին՝ յորժամ գան գառնալոցդ
ինձ, որպէս ես քաւիչ իմ։
Աղաչեմ մինչև յերկինս, և
զարդարդ պատուականութեանդ չորեքեան
ի վեր. որ քան զերկնից բարձր
որպէս ես քաւիչ իմ։
Ինչ մինչ ի ոտս ընկղմեալք
յանօրէնս ի վեր քան զերկնից. որ
միշտ պինդ արեան որդոյ քո,
և որպէս ես։
Հաստեա ի միջի որ՝ նշանա-
խարկի քո պընդիսիմատու և զա-
ներեւոյթ գաղտն. և մի տար

յաղագս ամենայն ինչ ի ժառանգ
գալոցն :

Ցանկալի լուծ անբաժանելին
և առաքեալս անձամբ ընտրելն .
որ զնոսանց ոչ ոք ետուն իշխել բա-
ձեր զանձնդան արժանալն . հայ-
ցեալ յորդոյ . զի միաձնիկ հօր
հաշտութեան միջնորդիկ . զառա-
նալ ի մէնջ պիտանութեան և
առ լուծ լուծանելոցն :

Փառք հօր և որդւոյ :

Առաքեալք ասացին անհաղորդեալ
յերկրէ երկնից հարսն ընծայ-
եալ . յորժամ բառնայիս լուսոյ
նմանն . զի միաձնիկ յայնմանա-
կան . յայնժամ մատնեցաւ ընտ-
ձեր զնոյն վրկել զմեզ յաւհել
բոցոյն . հաճեցուսանել ընդ ար-
քայութեան երկնից զեզ վաստա ընդ
երկնայնոցն :

Այծի և ջրի և յաւիտենից։

Երեւեալ աշխատանքն ակն ապաստանի՝ ի ձեւ խաչին. հերձանել զծուխն կարծիր, առնչեալ ձեռամբ ժողովրդեանն սեամբ ամպոյ լոյս անմեկնելի. որ ձեռացոյց մեզ տալոյ մնանել ընդ դառն անեղութիւն դրախտին տեառն։

Թադեւոսէ Ապաշխարութեան,

Երկայնամիտ եմ տէր առ ամենեսեան. և զիա տէր՝ ի վերոյ մեր՝ որպէս և յաւարտիւն փրկիչ և կեցո։

Երկայնամիտ քաղցրամոլորմ և ճշմարիտ՝ նայեա առ իս և ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո։

կեցո զորդի ապականոյ քո. և ա-
րա առ իս նշան բարութեան:
ել զձա առէր ի վերոյ մեր սուր
և յաւազակին փրկիչ և կեցո:
Տէր՝ որ զձայդար յաւազակին
խոչակից լինել քեզ. և մոռ-
բեցեր զաղտեղութիւն յանցա-
նաց նորա յաղերկ կոչի քո.
զձա և իս ի մեղաւորս, որ
ծարաւիս եմ առ քեզ. և փա-
փաքիմ ի գաւխմս քո՝ սուղ զմի ի
յեղբերուաց ի յաղերս Ջուրց:

Աստուած ընդ իս թշնամին,
հանապազ զիս կամի կորուա-
նել. այլ դու առէր իմ՝ այդ արա
մորերեալ ոչնարիս, և կեցո:
Փարուեան ընդ իս ի տարտարո-
սոյ, և փոխանակ սիրոյ իմոյ
յանդիմին զիս, այլ ես յաղօթս
կայի:

Հաստոցին ինձ ջոր փոխանակ
բարւոյ, առեալ ինձ փոխանակ
սիրոյ իմոյ. այլ դու ասէր իմ՝ այդ
արա մնալոցս աչխարհիս, և կեցո։
Որ հասիցէ ես հասից բանսարկեանդ
կենդանեաց, տուր ինձ յոյս
կենաց յաւիտենից. և
դարձա զմնալոցս՝ ի հօտ քո
քրիստոս, և կեցո։

Անդայ և ասացեմ զքեզ, Թո-
ղութիւն ընդունեա մեղաց իմոց.
քաւիչ իմ լեր քո գթութեդ՝
որ միայնդ ես փրկիչ, և կեցո։
Մեղայ ասէր մեղայ, և զանօրէ-
նութիս իմ ես ինձէն գիտեմ։
Ագաչեմ և խնդրեմ՝ ի քէն՝ Թող
ինձ ասէր Թող ինձ, և մի կորու-
սանիր զիս ըստ անօրէնութեանց իմոց.
քաւիչ իմ լեր քո գթութեդ՝
որ միայնդ ես փրկիչ, և կեցո։

Մեղայ քեզ տէր, մեղայ քեզ տէր, մեղայ. և քան զաւազս ծովու բազում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս. և եղէ անպատուական ի կենաց յաւուրդ. այլ դու անխափակալ և անիշխատար վրիվիչ խնայեա՛ ի մեղուցեալ ծառայս և կեցո՛։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ Ե.

Ա. Ընդ քանզի համբարձեալ զընթացս բանիս՝ ի վերուստ առաքեալ երկրայնոց՝ չհամարելոց ընդ պօղոս եղելոց՝ ի մեծապատնէշն տեառնէ, սասցից զծովնեցի հանդերձ իրաւանց ահաւորին առաքելութեան։ Որ զի թէ մեր

ձառապայթք լցեն առուծոյ՝ եթէ ընախառնութեամբ հայրապետութեան, և կամ մաքրապայթք պղծութ մղապարհեան, կամ անբծապայթք՝ եթէ զառաքեալն, կամ ընտրեալապայթք՝ պղծութ մղապարհութեան, եթէ ոչ դու մարդապետեցուցես անուանդ բարիդ՝ և անխոտոր խնամակալութեամբդ՝ և անպակաս ողորմութեամբդ, ընդունայն է ինձ վրիտութիւնն առ ի նոցանէ։

Ե. Ո՛վ եթէ առնոյն ինձն աջոյդ ձայն արձակիցեմ, եթէ ողորմածին առակ ընչեղին ինձ վարդապետեսէ, ՚ի տալոյ անան պատրաստել, կամ ի մոյ ջոյ ոչ բառականութեան։ քանզի և նա վախեալ է ընդ կարեօք հասարակաց անհնարութեան։

իսկ եթէ առ մովսէս, և նա ըն-
դառնալ ի տիրութենեամբ, որ
ոչ զօրեաց առնն փրկութեան,
որ ի հայթայթանոց կրկուան՝ ի
սահմանութեանն առուր ժո-
ղովէր: Իսկ եթէ առ ահարոն,
և նա ինքնին իսկ կարօտացաւ
մաղթանաւի: Իսկ եթէ առ դա-
ւիթ, ի մէջ բարեացն առա-
ջելութեան՝ առգուեալ է և նա:
Իսկ եթէ առ նոյ և յոբ՝ և դա-
նիէլ, զայս եղէկիէլ մարգարէ
ևկինեաց՝ յանուանէ իսկ յիշա-
տակեալ գնաա, և զայն ընդ
նոսին նոյն ի դիմաց առաւծոյ
ապրեալ, կենդանի եմ ես՝ ա-
սէ տէր, թէ ոչ ապրեցուսցեն
զուստերս և զդստերս իւրեանց
ի բարկութենէն՝ որ հասանելոյ է,
քայց եթէ ինքեանք միայն ապ-

թեցին։ Իսկ երբ աւետա-
ւին հաւատաց, ի քումդ խոս-
նանց խոսն ի խիթացեալ՝ և
նա ընդ կուռք ինն դրաեցաւ։
Ծառայ առել զաւազանն դա-
ւիթա կոչել՝ խոնարհեալ առ կո-
տ հարիւր, թէ և յաւէտ եր-
չանիկ էին։ Ընդ որս և յովհա-
աւ ոմն մարգարէի ի մէջ առա-
ւածատուին ապատատրաթեան
մարդիօրէնն գայթակղութիւն՝
ինդ յոլովից անթարգմանելի,
թէ և ի դէմս ինն մեկնութեան
ձեռակերտացի։

Գ. Ի քանի չափեալ առ-
մանեցաւ զօրութիւն փրկու-
թեան մարդկան, և ցուցան նո-
ք ողորմեալ ձեռնարկիդ՝ և
զօրացեալ ամենակալիդ. հոչե-
ցեալ ապաշխարողիդ՝ և քա-

ա֊ելեալ հնարաւորիւ. զնո֊
հեալ աղաւեցուցչիւ՝ և բե֊
ժշկեալ անախտականիւ. կե֊
նդանդեալ անապականիւ՝ և
քաւարարեալ նորոգելով, այ֊
սուհետև գիտացեալ զաւկն որ֊
քանութեանց հոգւոյն բնու֊
թեանս, զոր վիճակեալ են օրհ֊
նական ընծայարար հարազա֊
տապէս վկայութեան յաւա֊
հաւելոյ, ահա առ քեզ գիմե֊
ցից՝ որդի աստուծոյ կենդանւոյ
քրիստոս օրհնեալ յաւիտեանի։
Պանաւանդ զաւակն ազգակից
այսմ մարմնոյ աստուծոյ ի֊
շեալ, զիերատրելոցդ քան զե֊
րասին արդարացուցանէ. քարի
է, քան իմաստնոյ ուժեղն եւ
քանկի, անկանել՝ի ձեռս տեա֊
ւըն, և մի՝ի ձեռս մարդկան.

ջի որպէս մեծութիւն նորա,
և ողորմութիւն նորին: Եւ այս
բան՝ թէ և զգաւթին իմն զը-
ծապրէը , որ զերեքմանեան
հարուածն ածեան առաջի ե-
զեալ ընտրեաց ինքնին կամա-
ւորաբար զպատակինիք մահուն
սատակման՝ իբր զկենդանի քը-
րիստոի հաւատոյն յաճախու-
թեամբ , քան զերկուան և ս այլ
փոքրկուանա՝ որք տանջեանն և ոչ
ողորմին. սակայն և իմ օրինա-
կութիւն բանիս պատկերի ձա-
րտակեցելոյ հնարս կենաց կո-
չուածեալս անձին՝ ոչ է այլոյ-
լեալ յարմարութենէ . զի ոչ
եթէ զփրկեալսն նուաստացու-
ցանեմ՝ ի մատենի այսր ողբե-
լոյ թութեան , առանց որոց ոչ է
մատչել առ տէր , այլ զփրկելին

անուն ասացեմ, և զքնարհ նո-
ցին՝ առ ամենեսին քարեհոգա-
կեմ. և զբնաւին բարձանա-
՛ի Թուիչս վարուց՝ խոտանելիս
զանխս պայմանս յաւէտ կարօ-
տեալ ողորմութեան դերոյ։

Դ. Ո՜հա դա կեանք, դա
փրկութիւն, դա քաջկութիւն,
դա անմահութիւն, դա երա-
նութիւն, դա լուսաւորութի-
ւնս ինձ անդորր՝ ի մեղացս աշ
խատութենէ, զի և քեզ լեցի
հանդիսոյ՝ ի մշտադասս հեծու-
թեանց՝ ձանձրացուցիչդ Թա-
լանձանոյ. որ ոչ այլ ինչ,
քան թէ փրկութեամբ մարդ-
կան ազգիս, օրհնեալ յաւէ-
տեանս. ամէն։

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, յորմէ ամենայն պատուական պարգեւք։

Վ՚ատրէպատի առաքեալ և ամենախնամ, որ յայսմ աւուր պիտութեամբ կամեցար քոյ ժողովեցեալ զՔուրա որ ի վերայ երկրի՝ ի կոտոր ծովու, և պատուեցեր զքաջամարտն ի Լուդդ. և զարդարեցեր զայն զանազան բանջարօք և ծաղկապեղ վայելչութեամբ, և ապրի ապրի պարգեւեր ծառովք։ Իսկ արդ երկիրս անձնաւոր՝ փոխանակ բազում սերմանց առաքինագործ պատասեաց՝ բառաչի փուշ եղեայց խոցոտիչս հոգւոյ իմոյ, և փոխանակ բերոյն քաղցրութեան պտուղս անօրէնութեան

դառինս և մահաբերս ինձ պա-
յացուցի ։

Այլ դու անոխակալ տէր՝ հայեաց քաղցրութեամբ առ իս յարատածս քո, և մի՛ անտես առներ զպարծս ձեռաց քոց. խնեա յինէն զիւրաշ չարեաց և զարդասիս անօրէնութեան՝ զոր ես ինձէն պատաբերեցի. և սերմանեա վերատին՝ ի միտս և ի կամս իմ զբարին և զօգտակարն հոգւոյ իմոյ՝ յօժարիլ և ընտրել զայն, և առնել կամա-
կար սիրով ։

Ընօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխս իմ, և որպէս մաշտալիս ջուրք մեզայ ծածկեցին զանձն իմ. և ահա առ քեզ առ բարեգութ տէրդ իմ պաղատիմ, երեւեցո զիս իբրև

երկիր ցամաք, և նորոգեա զը-
սիրտ իմ բերել պտուղս բարիս
վկանուլն և զանապան լսո հա-
ճոյից քոց՝ մարգարէր:

Երկիրս բանաւոր՝ զոր զար-
դարեցեր բնաբոյս առաքինու-
թեամբ, ցամաքեցայ՝ ի հրա-
տարակ հրապուրանաց իշխանին
օդոյս այսորիկ՝ որպէս դալարի
՝ի սաստիկ ոսկոյ, և թօթափե-
ցան ծաղիկք հոգւոյս. զօսա-
ցան ոստք առաքինութեան, և
խամրացան բողբոջք բարեաց:

Եւ ահա կորացեալ անձամբ
առ քեզ ապաղաչեմ պարգևիչ
կենաց, ցօղեա յիս զցօղ լնա-
մոց մարգարիտութեան քո, զի
ջրացաւ որպէս խեցի զօրու-
թիւն իմ, և որպէս խոտ տա-
նեաց ցամաքեցայ. և նորոգեա

զիս նորոգութեամբ հնարհաց
քոց քան առաջնումն պայծա-
ռութեան :

Աչերդ զիս այգի վայելուչ
ցանկով օրինաց պատապարեալ
առ ի բերել ողկոյզ քաղցրու-
թեան ի հաճոյս անկատարծողիդ
իմոյ աստուծոյ . իսկ ես ապըշ-
ասամբ կամօք արհամարհեալ զօ
րէնս քո , խոպանացայ չարաչար
գնացիւք , և պտղաբերութեցի խա-
ղող դառնութեան բազմօրինակ
անօրէնութեան :

Եւ արդ մարգասէր՝ խնայեա
յիս զԹաւթէ , և զարման տար
այգւոյս այսմիկ զոր անկեաց աջ
քո . ամրացո զիս վերատին օրի-
նօքդ կենաց . և ի քոյ արա
յինէն զբաղձանս չարեաց՝ ոչք
առեղծին ի կամս իմ :

Պատճառ էր վաստակեալ յարգելոյն առաքինութեան՝ արժանի
նի եղեց ընդունել զօրհնութիւն առ ի քէն և վայելել յանձնառ
քարոզութեան ընդ առաջս քո յերկինս, և զոհութեամբ վաստա-
կել զամենազօր աջոյդ հիւր քո յաւիտեան յաւիտենից.
ամէն:

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ԱՒՈՒՐ

ԱՂԱՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵՒՆ

Ողորմեա ինձ աստուած քոյ մեծ ողորմութեան քումմ. քոյ բազում գթութեան քումմ ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ: Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս: Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամէն ժամ, Քեզ միոյն մեղայ սէր, և չար առաջի քո արարի: Զի արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթող ի գատել դատս: Անօրէնութեամբ յղացաւ, և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու ուխտ զձշմարտութիւն սիրեցեր, զան-
յայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քում
յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա յիս միշտաւ և առատ եղիցի, լուա և
քան զձիւն սպիտակ եղիցի։

Լսելի արա ինձ ցնծութիւն և զուարթու-
թիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ առա-
պեալք։

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զամ-
ենայնութիւնս իմ քաւեա յինէն։

Սիրտ առատ հաստատեա յիս աստուած, և
հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում։

Մի ընկենուր զիս ուխտ յերեսաց քոց, և զՀո-
գի քո սուրբ մի հաներ յինէն։

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և
հոգւով պետութիւնդ քոյ հաստատեա զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամ-
բարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ աստուած՝ աստուած
փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յար-
դարութեան քումմ։

Տէր եթէ զբերանս իմ բանայս, բերան իմ
երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցա-
նէաք, քայց դու ընդ ողջակէզս խոկ ոչ
հաճեցար։

Պատրաստ սատանայ հոգի խնամարկ, ըղձ
ալուր առնու և զհոգի խնամարկ սատանայ
ոչ արհամարհէ։
Քարի արա տէր կամօք քովք սիօնի, և շի-
նեցին պարիսպքն երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան, յորժամ ուխտիլ պատարագս
հանցեն ի սեղան քո զուարակս։

ՂԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Բկ. Յաւետեան ժամ ապա-
շանք իմ այս են ի մեզայ իմոյ
սուրբ արա զիս տէր։
Յանցանաց իմոց զարհուրի սիրա
իմ. ապաչեմ զքեզ Թող ինձ տր։
Ապստամբաց իմոց մի լռեր տր.
զի պանդուխտ եմ ես՝ յանցա-
ւոր երկրի։
Թխեաս իմ. Ողորմեա ինձ
սատանայ իմ՝ ողորմեա ինձ. զի

անպատասխանի եմ յանձնային,
Թող ինձ տէր։
Տառապեալք. ճանապարհք քո
ուղիղ են, ես միայն մոլորեցայ,
դարձո զիս՝ և ողորմեա ինձ ա-
ստուած։
Թեան քո. Դատաստանք քո ար-
դար են, ես միայն եմ մեղու-
ցեալ. քաւեա զիս՝ և ողորմեա
ինձ աստուած։
Յոյս իմ ես դու տէր քաւիչ
յանցանաց իմոց. մի անտես
առներ զքզխուն արտասուաց
իմոց. ողորմեա ինձ աստուած։
Ա՛ռ քեզ ապաւինեցայ որպէս
զանառակ որդին. հայր՝ մեղայ
յերկինս և առաջի քո. ողորմեա
ինձ աստուած։
Փրկեա զիս աստուած՝ ի քա-
զում մեղաց իմոց. արա արժանի

քոյին տուրբ արքայութեանդ.
պարմեա ինձ աստուած:

Աղաչ իմ բազում են յոյժ,
ծանր են քան զաւազ ծովու.
քանզի քեզ միայնոյ մեղայ, ո-
ղորմեա ինձ աստուած:

Բայց տէր զդուռն ողորմութե
ան պղտալով կարդամ առ քեզ.
քանզի քեզ միայնոյ մեղայ, ո-
ղորմեա ինձ աստուած:

Հեղ յիս պղծութիդ քո բա-
զումոլորմ և մարդասէր.քանզի
քեզ միայնոյ մեղայ, ողորմեա
ինձ աստուած:

Թիւնա իմ. Մեղայ քեզ տէր՝
մեղայ, ողորմեա:

Մեղայ անօրինեցայ՝ և մանե-
ցայ ի ձեռս անօրէն թշնամ-
ւոյն. արդ անկեալ աղաչեմ՝
թող ինձ տէր:

քան զամենեսեան առաւել մեղայ տէր իմ դթած, քան զամենեսեան անօրինեցայ և մատնեցայ ի ձեռս անօրէն թշնամւոյն, արդ անկեալ աղաչեմ՝

թողինձ տէր:

Նկեսցէ տէր ի վերայ մեր ողորմութիւն քո, և քան փըլուկութեան քո պահեսցէ զանձինս մեր ի մեղայ:

Ողորմութիւն քո և ճշմարտութիւն քո և լոյս երեսաց քոյց առաջնորդեսցէ մեզ ի յարդարութիւն:

Որ ողորմածդ ես դթած և երկայնամիտ տէր, ընկալ զաղաչանս մեր քարեխօսութեամբ

տուրը աստուածածնին:

Տէր՝ զսուրբ միւռանդամ քո պալատեանդ լուսոյ և երկեայ.

զի ոսոխ ի սրտից պատուհասնան, եթէ գաս դու ի դատել զերկիր։

Տէր՝ յիշեցի զչար գործս իմ և զարհաւրեցայ. զի ծանեայ ճըշմարտութիւն զահաւոր և զանաչառ դատաստանն։

Տէր՝ յիշեցի և զգուշ արարչական սիրոյ քոյ առ քո արարածս. և՛ի քո գթութիւնդ ապաւինեալ ապաչեմ, ողորմեա ինձ յաւուր յայնմիկ քրիստոս արդար դատաւոր։

Ընդէանոք առաքածոցն ինն անապականդ քոմ ծնողին՝ զմանալն այս սրտից մերոց բացցես ողորմութեամբ հայիլ ի լոյս քո քրիստոս։

Փառք հօր և սրբոյ։

Մարիամ կոյս անարատ զանա-

զանկան վերայդ առաչեա. զի հաշտեցի ընդ այրի եղեալ հո-գին. և միաբերեցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալս ի նը-մանէ։

Աչքն և ձեռք և յաւիտեան։

Յորժամ յարեւելից վայելս, անձառ լուսով լուսաւորես զք հաւատացեալն. և դատապար-տես զազգն հրեից անհաւա-տից մի՛ս սուրբ քառասնեա. և զիս լուսաւորեա զիսաւորեա-լա մեղօք. և դատակարծեա ի դաս մաուճնադրի յանձառ երկնից արքայութեանդ. զի ան-դադար օրհնաբանիս և քո ե՛ն վտակք յաւիտեան, ամէն։

Տէր իմ՝ բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զգաուառանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ. ընդհեա ինձ ապաշխարութիւն տէր, և ողորմեա։

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ. և որպէս բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վերայ իմ։

Նախեցան և փտեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութե իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զգաուառանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ. ընդհեա ինձ ապաշխարութի տէր, և ողորմեա։

Պաղատանս մատուցանեմք քեզ հայր երկնաւոր, մի անտես առ-

զեր զամենայն մեր. այլ միայն
զգուսումն քո՝ ի մէնջ, և յիշեա
զի սասիկեր եմք բարեպաշտու-
թեան։

Տէր իմ՝ զմարմինդ քո բա-
շում են ցոյժ, սա իս սրա բա-
բարեպաշտութիւնս քո. սրտէ
և մարտանալն և ինձ պարտեա։
Զմարմինդ քո բաշում են
սէր, և բան իրաւանց քոց կե-
ցո զնա։

Բաշումք են սրբ հալածելն և
նեղելն զնա, ի վկայութենէդ
քոյ եւ ոչ խոստովանուց. սա իս
սրա զբարեպաշտութիւնս քո.
սրտէ և մարտանալն և ինձ
պարտեա։

Անխոնարհ և անիշխանար սէր
ոչ գթալով ի մեզաւորս, շնոր-
հեցեր սասիկութիւն. սրտ

զմա և յիս տէր ՚ի մեղուցեալ
և յանօրինեալ քո ծառայս . և
վախարկեա զպարծուլս չարեաց
՚ի զլուխս ապաշխարութեան
և կեցո ։

Ի տաճարի քում արբուհեան
փառաւորեալ զքեզ դու ունիս
իշխանութիւն՝ ողորմեա մեզ ։
Ալէլ ես քան բազում ողորմու-
թեան քում մնից ՚ի տուն քո .
և երկիրպադից ՚ի տաճար սուրբ
քո երկիւղիւ քո ։

Տէր՝ առաքինարուեա ինձ յապա-
րուհեան քում վասն թշնա-
մեաց իմոց . և ուղիղ արա ա-
ուազի իմ զճանապարհս քո . դու
ունիս իշխանութիւն՝ ողորմեա
մեզ ։

Ի տաճարի քում արբուհեան
հանապազ զքեզ գովեմք թա-

պատ փառաց, որ ունիս իշ-
խանութիւն կենաց և մրկու-
թեան, ողորմեա մեզ:

Ի խորոց սրտից խօսք ընդ Տիրամօր:

ԲԱՆ 2.

Ա. Ես արդ ի վերայ այսքա-
նեաց յուսահատութեանց և ա-
հարկու սրտաբեկութեց, պա-
կուցանողական սատկութեանց
սատանայական բարկութեանց,
առանձնացեալ ոգւով թախծու-
թեան խաւար, աղաչեմ զքեզ
սուրբ սատանածածին: Հրե-
տակ ի մարդկանէ. մարմնատե-
սիլ քեռայեղէ. երկնատար ա-
քայութի. անխոտան լերկ զօր.
մաքուր որպէս լոյս. անշաղախ

զատ նմանութիւն պատկերի աստուածութեան. զե-
րազանց քան զբնակութիւն անխոնջին սրբութեանց. երանե-
ւոր խառնմանն տեղի. եղեմ ընչական. ծառ կենացն անմա-
հից բոյեալին սրովք պատնա-
կեալ. ի բարձրեալն հօրէ զօ-
րացեալ և հաստատեալ, հան-
գրաւեալք հոգւոյն հանդեր-
ձեալ և միաբրգագործեալ. բնա-
կութեամբ սրտիւն յարդար-
եալ և սուրբ արարեալ: Միածինն
հօր՝ և քեզ անբաժին. որդի
քո ծննդեամբ՝ և սէր սրտի-
դութեամբ: Ընդ անապական մաք-
րութեանդ՝ և սիրելի բարի.
ընդ անարատ սրբութեանդ՝ և
խնամակալ բարեխօս. ընկալ
զմաղթանս այս աղերսանաց՝

.քում դատանոլիս, և ամոս լի-
ծայեա լինդ ամին խատնեալ լը-
բանն իմ նախանի՝ մեծիդ նեւ-
բոլի՝ ի բոյդ պոլսոյանս : Հիւ-
անեա միայդ զմեղսուցելոյս դատն
հեծութիւն լինդ քումդ երջա-
նիկ և խնկաւորեալ հայցուա-
ծոյ՝ առնել կենաց պատճէ
օրհնութեան . զի ի քէն միշտ
օդնեալ և բարեդործեալ , և
ի մարգոսկան քո ծնեղութիւնդ
ապաւինեալ և ըստացուցեալ,
կեցից բրիստոսի պղծոյ քոյ և
տեսուն :

Ռ. ( )ժանդակեա Թևոյդ ա-
զօթիւք՝ խոստովանեալ միայդ
կենդանեաց՝ և ելից իմ յերկ-
րես հոլով , առանց լինանոյ
հեռանել՝ ի կեանս օձեվանոյդ
պատրաստութեան . զի Թեմե-

ւսոյէ կատարածն իմ ինձ՝ ծանր
լսելոյս անօրէնութէ : Արա-
ցես ոճն ինձ բերկրութեան՝
զօրն իմ տապնոյի՝ ողջացու-
ցիչ երկանցն եւսի . բարե-
խօսեա խնդրեա աղաչեա , զի
լաւ անձառելի մարթութեանդ
և ահա զբանիդ հաւատամ զին-
դունելութիւն : Արուսեաւօք
օդնեա վանդեցելոյ՝ գոլեա-
լոյ ՚ի կանոյս . ծանր խոնար-
հեցս առ իմ հաշտութէ ծնողդ
աստուծոյ . ընդ իմում թշուա-
ռիս հոգս խորան քարձրելոյն .
ձեռն տուր անկելոյս տագար
երկնային . փառաւորեա զոր-
դիդ քո ՚ի քեզ՝ աստուածօրէն
ինձ հրաշագործել քաւութիւն
և ողորմութիւն աղախին աս-
տուծոյ և մայր . քարձրացի աս-

աթե քո ինձ, և ցուցցի ինձ
կամքն իմ քե։

Գ. Լիմէ զնա պատե սիրա-
ծայր. մէ ինձ պարծանացն՝ ալե-
բառին. մէ զկորուսեալս շա-
հեցին՝ անապատս. մէ զհար-
մարեալս յանձանձեցեր՝ եր-
կանիկ. մէ զամաչեցեալս յա-
ւակ ծառացեր՝ բարեշնորհ.
մէ յաւուսհատելոյս ինձ միջ-
նորդեցեր՝ միշտ աւրք կոյս.
մէ զմերժեալս ընտանեցու-
ցեր՝ ժեծապետիլ աստուծոյ.
մէ յիս ցուցցես զպարծանսն՝
լուծիչդ անիծից. մէ զծփեալս
հաստատեցեր՝ հանգիստ. մէ
՚ի խառնակութեանցս յուզմանց
փոխեցեր զնա՝ խաղաղարար.
մէ վիճելոյս ինձ հնարաւո-
րեցեր՝ դալիլ. մէ վասն իմ

մոլեալ ի հանդէս՝ մեհեան նա-
հանջիչ . եթէ զբաստնութիւնս
իմ անուշեացեալ՝ քաղցրացոյցի .
եթէ զբաժանեալսն իմ խաղից
քակտեացեալ՝ հաշտացոյցէն . եթէ
զանմաքրացեալսն իմ բարձեալ՝
երկեալս լնդունիցի . եթէ զհետ-
նեալսն մեհեան փրկեալ՝ կենդա-
նի լցու . եթէ զլալեացդս ձայն
հաւացեալ՝ ներկայացոյցէն . եթէ
զկարօտակեալս կազդուրեալ՝
դեղ կենաց . եթէ ի կործանեալս
յիս անմարկեալ՝ հաստեցից . եթէ
զերծեալ եթէ ինձ պատահեալ՝
կրակի նա իջեալ , օրհնեալդ մե-
ալն ի շրմունս անբիծ ընդ զուա-
ղութեանդ . ահա կամիմ մի կա-
ցին քոյդ կալսալ՝ յանձն
իմ անձրևեալ՝ կենաց ինձ զօ-
րէ , մայրդ բարձրելոյ տեառն

յիսուսի արտքին երկինի և բնաւին երկիւղ: Զոր անձառապէս ծնաւ բովանդակ մարմնովն և հանգոյն առաւածութեանն. որ վասն սորեայն էր ընդ հօր և հոգւոյն սրբոյ էութեամբ, և անքննութեամբ մերոյին բնութեամբս միացեալ, ամենայն և յամենայնմանէ, մի յերրորդութենէն. նմա փառք յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն:

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, յանխափանս պահելոյ սահմանէ:

Տասէ ամենաողորմ Աստուածդ երկնից, և ճարտարապետ ամենիմաստ տանս աշխարհի. որ յայսմ աւուր հրաշեցեր զերեսս ղազարոսեան՝ ի հաստատ

տուեան երկնից՝ զարեգանն և զլուսին և զաստեղսայն սրբ՝ ի նշանս և ի ժամանակս և յաւուրս և ի տարիս։

Ընդ այսչեմ զքեզ աստուած կենարար՝ հաճոյական սրտիդ առաքեա հոգեվիր շնորհաց քոց շարժեա զմիտս և զկամս իմ սիրել զքեզ յամենայն սրտէ, և ուղղեա զընթացս անձին իմոյ անհերքելի զօրութէ քով՝ գնալ անխոտոր ի ճանապարհս հրամանաց քոց։ Կապեալ կամ անզերծ շղթայիւք յանցանաց իմոց, ազատեա զիս ամենակար։ Անկեալ դանդաչեմ ի հալածս կրտուեան գաղանի սրտիկն, հան զիս բարեգութ։ Ի բանտ անելանելի խաւարին գործոց կաշկանդեալ տանջիմ. ծագեա

առ իս զայս ընդհուպ, և զերծ առ զիս խնամակալ յաղաւոսութենէն կենաց անվախճանից։

Դու ես յոյս իմ և ապաւէնութիւն, դու իմ փրկութիւն. քեզ ակնկալեալ սպասէ ամենայն անձն իմ։ Քեզ փախչի հոգի իմ՝ մարդասէր, որպէս փախչիցէ եղջերու յաղբերս ջուց։ Ծարաւի եմ սրտմտութեանդ քումմ՝ որպէս զիս, տանջեալ՝ և տալէ՝ յեղջերուց խոզիցն կերակրիմ, զհայդ երկնաւոր ջամբեա ինձ։ Մրուր դառնութեան մերոց և մոհս արբեալ տապնապիմ չարաչար, զբաժակըդ կենաց մատուսակեա ինձ։ Մերկացեալ դողամ յանդերձէն աւազակաց իշխանին մոհս, զգեաստուք խնամոց քոց ծածկեա

ցեսս։ Վիրաւորեալ եմ ի քո
նուագդ նեռից անբուժելի քաշե
ցեալ, բժշկեա զհարուածս իմ։

Եւ արդ զոր զաղաչեսցուս
դառնայր որ կարդամ աս բեր,
արժանաւոր եղիցի հարանա
լութիւն և անեծահալած անգամոյն
ընդ այնմանիկ որք սիրելի գբեր
ի բոլոր սրտէ, և արտեղի ըզ
պատուհասութիւն քո. զի ընդ նոսին
փառաւորեցեալ զաղեաղս քո
ցուցանիցես յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԱԿԱՆ ԱՂՕՐԻ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր լսէ աղօթից իմոյ՝ աղաղակ իմ առ քեզ հասցէ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ ես ականջն քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լսէ ինձ։

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խոտ չորացան։

Հարա եմ որպէս խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մոռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայնէ հեծծութեան իմոյ։

Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւալուկ անապատի։

Եղէ ես որպէս քոյ յաւերակի, տքնեցայ և եղէ ես որպէս ձնձղուկ միայն ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհասա- պատ, և գովիչք իմ ինձ երդնուին։
Զմոխիր որպէս զհաց կերայ, և զըմպելիսն իմ արտասուօք խառնեցի։
Յերեսաց բարկութեանդ սրտմտութեանդ քո, զի զքո բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս։
Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես որպէս խոտ չամաքեցայ։
Դու սէր յաւիտեան կաս, և յիշատակ քոյ յազգէ մինչև յազգ։
Դու յարուցեալ զԹագուհիս ի վերոյ սիօնի, ժամանակ զԹալոյ նորա հասեալ է ժամ։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԳՅ. Ո երծո զիս յորովայնէ սրտոյն, և յամենայն վտանգից ապրեցո՝ և ողորմեա։
Յաներեւոյթ թշնամւոյն և ի գաղտնի նեռից բանսարկուին պահեա՝ և ողորմեա։

Փրկեա զիս ի յանցանաց մեղաց
իմոց. և նորոգեա զիս հոգւով
պիտութեան՝ և ողորմեա։

Ծով մեղաց իմոց զիս ալե-
կոծէ. որ ես նաւապետ բարի՝
չնորհեա ինձ նաւահանգիստ
հայր ամենակալ։

Խորք պատրանաց զիս կորուա-
նեն. այլ դու նաւապետ բարի՝
չնորհեա ինձ նաւահանգիստ
հայր ամենակալ։

Որ միայն իշխանդ ես թողուլ
մեզս. և ես աղաչեմ զքեզ
ասել, թող ինձ մեզս իմ հայր
ամենակալ։

Ապրեցեալ օր գալոց քո սէր.
լաւ ձայնի աղօթից իմոց, որ
կարդաման առ քեզ և ողորմեա։
Բանից իմոց ունկնդիր սէր, և
ի միտ առ զաղաչանս իմ զա-

ղաւօտուս՝ որ կարդամ առ
քեզ, և ողորմեա:
Որ ընկղմեալ եմ ի խոր ջա-
րեաց, առաք զհոգի քո առա-
քեա առ իս՝ որ կարդամ առ
քեզ, և ողորմեա:
Ողորմեա ինձ աստուած, զի
քեզ վիայնոյ մեղայ:
Առաել լուա զիս ի տղմոյ
յանցանաց աղերս բժշկու-
թեան, և ողորմեա:
Յարենէ փրկեա զիս, որ հոգւոյ
և մարմնոյ ունիս իշխանութիւն,
և ողորմեա:
Ա՛յ հրաւորեալ յանցանօք ան-
ձըն իմ, առ քեզ տէր համարձ-
ակ ղաչս իմ. Թող ինձ զմեղս իմ
վիայն բարերարութիւն, և ողորմեա
ինձ աստուած՝ ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում:

պրծանեայ զիս չարագործ լը-
նամին, և կամի խոպան զիս ո-
ասլ. հայր բարեգութ լժըլ-
կեա զվիրաւորեալս, և ողորմեա
ինձ ասաւած՝ քան մեծի ողո-
ւոմեան քում:

Անդառնդ մեզայ պաշտպեցին
զիս, զի բազում են քան զաւոգ
ծուխս. աս քեզ ոչ պատա-
սիմ, փրկեա՛ ի վտանգէս. և ո-
ղորմեա ինձ ասաւած՝ քան մե-
ծի ողորմեան քում:

Ո՛ւռնապատան զհոգեւոր լը-
պանձն յապականացու կենդանի
ծախեցի. այլ աս քեզ միայն պա-
տասիմ բարերար փրկիչ, խնայ-
եա՛ ի մեղսացեալ ծառայս:

Ջյանկ հոգւոյ իմոյ քակտեցէ
և եղէ անբարոյնակ արի. այլ
աս քեզ միայն պատասիմ քա-

բերար վրէիչ, խնայեա՛ ի մե-
ղուցեալ ծառայս։
Ասացին եղէ՛ ես որպէս զար-
մանաւեն, պատկառայս որպէս
ձիթենի. այլ անխիղճար և ա-
նողորմար վրէիչ, խնայեա՛ ի
մեղուցեալ ծառայս։
Կնոջանէն այն տղայն արար բա-
ժակ երից քարձրելին. որ ծնար
չաստուած մարմնով զանմար-
միսարար ծնունդն հօր. քարե-
խօսեա վասն մեր աստուածա-
ծին մարիամ։
Փառք հօր և որդւոյ։
Որ վասեցար՛ ի յորդանան և ոչ
կիզար ըստ մարեցնելոյն. այլ ե-
տուր զհայն կենաց կերակուր
բանաւորաց. քարեխօսեա աս-
քելեալդ ընչել զդէր մեղաց
մերոց։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան:
Զկենդանագիրն անարատ ծնողի
քո արիանեմք առաջի անոխա-
կալատերութեանդ քո. յորժամ
պատուիրաք հօր դատել զիշըխ-
նամին խաչի քոյ, ներեա յան-
ցանաց մերոց բարեխօսութիւք
մօր քո և կուսի. աղաչեմք ըն-
քեզ տէր, պահպանեա զմեզ
ընդ հովանեաւ խաչի քո տուր:

Թուղաւորք Ապաշխարութեան,

Ապաշխարութեան արտա-
սուս աւազան լինի, և լուանայ
զպատկերութիւն մեղաց. տովա-
ընդհեա յաւազ քան զվախ-
ճան զքաւութիւն և զմեծ քո
զողորմութիւն:

ծարաւի է անձն իմ առ քեզ
աստուած հզօր և կենդանի.
ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսաց
աստուծոյ:

Եղեն ինձ արտասուք իմ հերա-
կուր ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի. և
այն ըմ ասէին ցիս զօրհանա-
պատ, Թէ ո՞ւր է աստուած քո.
սուրբ հնարհեա յաստուած քոյն
ցնծութեան ղբարութիւն և ըզ-
ման ք ու ղղորմութիւն:

Յորժամ դաս միաւոք հօր յա-
հարկին աստուն ՚ի դասել ցեր-
կիր. և դղման աստուածամբ
երկրածինքս ամենայն ՚ի յահ
քաւմամբ. ՚ի նոսին ք յաւետն
գաստատ ահել. և յանկնար-
կել ք յարարածս, յիշեա և
զիս զաղաղմամբդ. որ ընկղմեալ
եմ յանդունդս բանսարկուին

խոսիմամբ. և հայցեմ զաւա-
զականն, առէր՝ և զիս յիշեա. որ
միայնեալ ես վրկիչ:

Զիս որ ի նաւի աշխարհի ա-
կնկածեն մեղք իմ, նաւասան-
գիտաւ ապաշխարութեամբ շնորհեա
ինձ քաւութիւնդ, և կեցո:

Կեցո զիս ամառաձ, զի հա-
սին չարք յանձն իմ. ընկղմեա ես
ի խորս անդնդոց՝ ուր ոչ գոյ
ինձ հանգիստ. նաւասանդիտաւ
ապաշխարութեամբ շնորհեա ինձ
քաւութիւնդ, և կեցո:

Նաւապետս քարեգութ առաք-
ակս ունիմ. առ ինձ ձեռն որ-
պէս երբեմն պետրոսին ի վե-
րոյ ալեացն. որ ծփիմս անկու-
ճեալ յանցանաւք մեղաց, և կեցո:

Դու ես քրիստոս աղբիւր
կենաց. բղխեալ ողորմութեամբ.

Հնարհեա վրկիչ անձանց մերոց
զԹողութիւն մեղաց մերոց։
Ի քէն է ամէն աղբիւր կենաց.
և լուսով երեսաց քոց տեսա-
նեմք զյոյս։
Ծագեա ողորմութիւն քո՝ որք
ճանաչեն զքեզ. զարդարութիւն
քո՝ որք ուղիղք են սրտիւք.
Հնարհեա վրկիչ անձանց մերոց
զԹողութիւն մեղաց մերոց։
Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց, և
հանդիստ աշխատելոց. ճանա-
պարհ մոլորելոց, և հովիւ հո-
գևոր բանաւոր հօտի. փափա-
քողաց առ քեզ գրիստոս՝ լեր
նաւահանդիստ. և արբո մեզ
ծարաւեացս զջուժակ քո քաղց-
րութենէ յանապատ յաղթերէդ։

ԲԱՆ 28.

Ա. Տէր աստուած բարերար զաղմասարդև Թագաւոր, կենդանի պատմապարան, լուսոյ կերպարան, յայնաստղոր հանդստեան. որ յաղագս մեղուցեալս եկեալ մարմնացար. գործեցեր զանապատումն, և հանդերձեցեր զհրաշալիսն, մինչև կատարեցեր զառեցեալն ընդ ամենայնիւր աստուածութեանդ։

Բ. Ընդ՝ վանն առաքելոյն որոց յերկնաստեղծ քո ձեռացըդ ձեռնադրելոց, և հոգեմէտ սրբով օծելոց. զորոց զպսակեան արժանաւորութեդ քոյ իմում կարի՝ աւ՝ ի վաւաս քո տէր աստենայնի՝ յայսմ բանի պաշ-

ուեցի, և ինձ սպրմեացիս չի-
շատակս սիրոյ նոցին ընտրե-
ցեան: Ետես ինձ եկեցի նո-
քօք՝ և հանդերձեացեն չերա-
նոցին զատեալ. ձայն բարի
հասեալ ցեան նոցին՝ ի յուղղն
ինձ կենաց քարոզ լսել էին: Ո-
ւոյն կարգաց՝ ի յանեղծուցեալ
փրկութեան ուսանել յուսոյն՝
ընդ առաքինութեան կենաց, ըս-
կզբնաշնորհին պատուոյս, փա-
ռաւորութեան գաւառաց, պետու-
թեանց, աստուածային
գործոց, իշխանութեան պանծա-
լեաց, ըստացութեան Քրիս-
ոսնեայն, ի զարդ անկատա-
գործութեան շնորհին պսդե-
ւոյն, ի ստեղծ գործարա-
ցեան սիրական լուսոյն կա-
տարեալ:

գ. Ընդ աշակերտաց մեծի հրամանի բարձրեալդ առաջ. ծայ քրիստոսի՝ և մարտիրոսացն ընտրելոց նահատակութեամբ, որք մահացու և վշտաշարչարն մարմնով, վտանգաւոր և ամենայնի անդամօք, երկրաւորութեան և հոգեզանգուածն քնութեամբ՝ մարտուցեալ ընդ առաքելոյն պտղոց ամենայն նիւթիւ՝ պատկերացան բարձրացան և կենդանացան հոգեպէս. արիաբար եղեալք ի յերկիղէ, քան մարդապէսն, վկայք ճշմարիտք ամենատրէն մահու. իմանալեացն անուանիցն և ծածկեալոց՝ աներկիւղ քայ բարեացն՝ յուսով առաքելոցն առաջելոցն նպատիչք. աշխարհատաք առաքելոցն և ջատագովակիցք նոցին. որ հաւատա-

ցեալ դարձուածք ընդ նոսին, կամ տարեալ լծամբ անպատեհ ցեաւ՝ պարեն ի խրախճանս անկեան երանութեան. որոց հաճոյական և ընդունական մատչութեանք, արիւնընծայ վաստականուէր քրանակնդրուկ ատելութեան յարդմամբ՝ ընկալ զիս նոցոյ ըստ նոցին մասին անեղծ վրիժուածեամբ ի քէզ արձանացեալ։

Դ. Ընդ խաղացեալն հուրբ և ստուերբ՝ արեամբ ներկեալն, և ճգնաւորացն սրբոց հարցն միանձանց՝ և քէզ հետևեալցն որդի աստուծոյ, անպարտելի քաջութեամբ և անպատիր ըզդաստութեամբ, ընդ դժնեայ գառոյն մարմնոյս բռնութեան՝ արիապէս մարտուցեալ, տալիմք

վանեցին զանմարմինն բելիար. և միշտամարտ հանդիսիւ՝ յաւպարիսի կենցաղոյս՝ առանց զըզուանաց ծանրաբեռնութեան՝ ի լայնածաւալ ծփանաց աշխարհիս ծովու՝ տապանակաւ մարմնոյս թանձրութեան՝ ըզթեթևութիւն հոգւոցն թողուցեալ՝ ի նաւահանգիստն կենաց հասին. և իբր սիրողք վերնումն վիճակին՝ առանց յետնոցն մտածութեան, զմտաւն յաղթութիւն համարձակապէս՝ պայծառ ճոխութեամբ ազգնեալ իսկապէս՝ ի գլուխս կապեցին. վասն նոցին արժանաւորմարդանաց և նուիրական հայցուածոց՝ և զիս զմեզաւորս՝ ի պատժականաց՝ ընկալ ընդ նոսին։

ե. Եւ ահա խառնեալ զանձնութիւն քան՝ ընդ նախատելեալ երջանկացն վարաւորման ապերասիկաբերն, որ վասն իմ գործեն քեզ ի հանծութիւն, եւ եւս ընդ նոսին՝ իբր գառնութիւն եղեալ ընդ քաղցս, կամ տատակ ընդ պղպեհութիւն, պղեղութիւն ընդ վայելչութեան, և սիրտ ընդ դեղեցկութեան մարդոյն, կամ հոտ ընդ յոտակութեան ակոց, և կամ քարինս անարդս ընդ պատուականութեան արծաթոյ, քարդաւութիւն ընդ ճշմարտութեան, կամ աւազ ինչ տատանեալ ընդ կանգնութեան զանազանեալ հացի. արդ լաւ՝ հնարաւոր գոլեալ, զնացեալն վասն իմ, և զիմն ընդ նո-

սին՝ ի նոցին գոլեաւ, ՚ի վըր-
կութիւն իմ և ՚ի փառս քո՝ ա-
մենապուճ, բարերար, օրհ-
նեալ, երկայնամիտ, կարող,
անքնին, անճառ, անեղծ և ան-
ստեղծ։ Քո են պարգեւք, քո են
շնորհք. դու սիրելն և պատ-
ճառ բարեաց ամենայնի։ Ոչ ես
պատասպարիչ, այլ ազատիչ.
ոչ ես կարօտիչ, այլ գոհիչ. ոչ
ես մահացուցիչ, այլ կեցուցիչ.
ոչ ես տարտղնիչ, այլ ժողովիչ.
ոչ ես մատնիչ, այլ ապրեցու-
ցիչ. ոչ ես ընկղմիչ, այլ վերա-
ծիչ. ոչ ես գերիչ, այլ կան-
գնիչ. ոչ ես անիծիչ, այլ օրհ-
նիչ. ոչ ես վհատուս, այլ զո-
նարհիչ. ոչ ես խշտատուցու-
ցիչ, այլ մխիթարիչ։ Ոչ եղծա-
նես, այլ գրես. ոչ տասանես,

այլ հաստատեա. ոչ ոտն հարկանես, այլ սիտիւեա. ոչ պատճառս յօդես մահու, այլ հընարս խնդրես կենաց. ոչ ես ի կամս շարժեալ սատակման, այլ ի փրկութիւն ողորմութեան: Ոչ մտանաս զայցելութիւն. ոչ լքանես զաւրն. ոչ արգելուս պիղծութիւն. ոչ բերես վճիռ կորուստեան, այլ կատակ պատուհասութեան: Ոչ ինամանիս յատաստութեանց. ոչ բամբասես ի հնարիսց. ոչ հայհոյես ի պարգեւց. ոչ նախատես ի ձրի ձըրից. ոչ անպատիս յերկայնմըտութեանց. ոչ եպերիս ի նեղութեանց. ոչ բանաստիւիս ի բարութեանց. ոչ անպատուես ի քաղցրութեանց. ոչ քամահիս ի հեզութեց. ոչ առաքին

այսոցիկ սրտանջմունք, այլ անընդելի գոհաբանութիւնք: Քարձ զմեզս իմ հզօր. լոյծ զանէծս իմ օրհնեալ. քաւեա զպարսիս իմ ողորմած. չնչեա զյանցանս իմ դթած. մաւտ մասն այցելութեան, և անդստին իսկ կատարեցայց. զինչ քեզ սէր՝ քան զսահին դիւրապոյն, և կամ զինչ ինձ պարտաւորիս կարեւորագոյն: Այլ կենդանագրեա քարեխնամ քոյինատեղծ պատկերիս՝ փշուսն կրկին՝ ի շունչ նորոգման լուսաւորութեանդ մաքրական շնորհի՝ զամենամեղս ոչ ի պաշտպանեալ:

Զ. Աչառեր ողորմած՝ ինձ օրատաժամ՝ ի համատօտս երբի՝ անթաշակ ապաձեռնութեամբ՝ ընդ անկատար ուղին հետևել.

մի մատուցանել բաժակ պատ-
նեշեան՝ ի ժամ ծարաւոյ.
մի փակել գԹուղ՝ իմ հանգէպ՝
պայքարեալ հոգեւոր օգտիս,
և մի երբ յանկարծագէպ հինից
ապատամբ՝ գիշեր մահուն ինձ
պատահեցէք. մի տապ ոմիոյն
յանապատում պահուն՝ զար-
մուս հատեալ ցամաքեցուցէք,
և մի լուանալոյ դիպուածք
հատեալ պղպեօք ճնասե-
ցեն. մի պահեցէք ինձ առն
մեղայս, և մի հատանք ուղխոյ
կենցաղոյս զիս ողողեցեն: Մի
հանդիսոյն մահ բերիցէ, և մի
ննջումն ի տատակումն յառա-
ջեցէ. մի քուն ինձ կորուստ
լիցի, և մի ներհուումն ապակա-
նութիւն գործեցէ. մի վախ-
ճանն անյարմար՝ ի վերայ իմ

առյաւետյէ, և մի ընչոյս վերաձակութիւն ըմբռնեալ՝ ի խոնարհ լքցի։

է. Ո՛ւռ ես աէր. դա դմած. դա բարերար. դա երկայնամիտ. դա ամենակարող. առ ամենայն բան անհատութեան անձառ զօրաւոր, քաւել՝ փրկել՝ կենդանարծել, լուսաւորել, վերըստին հաստատել, ի ժանեաց կերջաց դաղանաց՝ և կամ յաւտամանց վիշապաց ի կեանս կարդել, ի խորոց անդնդոց ի լոյս բերկրութեան ածել, և ի հեղձմանէ ծփանաց մեղաց, ընդ արդարոս երջանկաց՝ փառաք բաղմեցուցանել։ Ամենայն ոգի քեզ աննկալեալ յուսով ապաստ, կարօտեալ քումդ շնորհաց. եթէ երկնայինք, և եթէ

երկրաւորք. եթէ անկածն մեղաւորք, և եթէ ամբարձեալն արդարութեամբ. եթէ տէր, և եթէ ծառայ. եթէ տիկին, և եթէ աղախին. և՛ի ձեռին քոյ է շունչ կենդանական բոլորեցուն: Եւ քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յաչիանաւադառնեցեալ առանձինն:

Ո՛ արարչական դիմակ կենդանանաս զարարածս քո, և խնամես քաղցրութեամբ առատաձիր իմ և տէր. որ յայսմ աւուրս ամենաղօր հրամանաւ

քուլ հաներ ՚ի ջուրց զեռունս
ընչից կենդանեաց և զկեաս մե-
ծամեծս և զթռչունս թևաւո-
րըս . և առաւաձային օրհնու-
թեամբ քուլ օրհնեցեր զնոսա
ածիլ և բազմանալ ՚ի վերայ
երկրի :

Էոլ՝ աղաչեմ զանփոփոխելի
սէրսդ թիւն բարերարութեան
քո , օրհնեա և զիս զառել-
ծուածս ամենակալ ձեռին քո
ծննդաբեր լինել զործոց առա-
քինութեան : Եւ զերծին հա-
զևոր կենաց՝ զոր անդատին քո
նաւարեալ ես ՚ի խորս մոաց և-
մոց , զօրացո զիս ածեցուցանել
կենսաբեր խորհրդով ՚ի ձեռն
ընտիսց և ողորմութեան քո .
զոր տաս ամենայնի և ոչ նա-
խատես , զի դու նոյն ես՝ և

ասէք քո ոչ պակասին . բանա
զձեռն քո , և լցուցանես զպե
տըս և զկարիս ամենեցուն յան
տառ գանձուց քոց : Մի թո
ղուր զիս տէր իմ՝ ամօլ և ան
բեր գործոց բարութեան . մի
անառես առներ զառատապետալ
՚ի քոց խնամոց վասն բազմու
թեան յանցանաց իմոց : Խոնար
հեցո զանձն քո՝ և լուր ինձ , զի
աղքատացայ ՚ի բարեաց . ըս
տուեղանեցի կենարար պատ
ուիրանաց քոց , և յօժարեցայ
հաճել զկամս անձին իմոյ :

Յարդարեցեր զիս տաճար
կենդանի սրտիդ քում ,
և ես զանձն իմ պատրաստեցի
բնակարան առեալց քոց դի
ւայ : Պատմուճան լուսազգեաս
զգեցուցեր ինձ ՚ի հոգևոր ծը

ընդեան, և ես արկի զանձամբ
հանդերձ խաւարի մեղայ և
մահու: Եւտուր ինձ սիրտ մաս-
ծեղէն խոկալ յօրէնս քո յամ
ժամ, և ես աման խորհրդոց
անօրէնութեան յօրինեցի: Կար-
դեցեր յիս լսելիս ի լուր պատ-
ուիրանաց քոց, և ես բացի առ
հրապոյրս բանսարկուին: Կաղ-
մեցեր յիս լեզու գործի օրհ-
նութեան, և ես չարաչար վա-
րեալ՝ արարի զէն անիրաւու-
թեան: Սերմանեցեր ի միտս իմ
սերմն բարի առաքինութեան,
և ես փուշս դժնդակ մոլութե
բուսուցի ընդ այն: Զբարիան
զոր պարգեւեցեր ինձ չահիլ նո
քօք զկեանս, անմտութեամբ
իմով վարեալ ի նոտին՝ ատա-
ցայ ինձ մահ և կորուստ: Տի-

բանի իշխանութեամբ և փա-
ռօք պատուեցեր զիս, և ես կա-
րող մատանեցի զանձն իմ՝ ի ծա-
ռայութիւն մեղաց ։

Եւ այժմ առ քեզ ապաւի-
նեալ աղաչեմ բարեգութ՝ քա-
ւեա զյանցանս իմ, և նորո-
գեա զիս ընդհօք ողորմութեան
քո ։ Ծարաւի եմ առ քեզ աս-
տուած իմ, արբո ինձ զջուրդ
կենդանատար ։ Ճանապարհ ե-
ղէ ցանկութեամբ հարեալ ,
արկ զիս ՚ի բոլս հոլցոյց , և
արեա հրամ սիրոյ քոյ ։ Բաղ-
ձանք երկրաւորացս տարապիղ
արար զիս առ ՚ի քէն , կարկա-
ռեա առ իս զաչդ ամենազօր , և
մատո զիս առ քեզ ։ Փոխանակ
մշանջենաւորի և անանց փառաց,
զի իւրեղջական և զատական

ցաւն սիրեցի, մի թողուր զիս
ի կամս իմ:

Տեսցին ի վերայ իմ թաւ-
նասուր ներք աներևոյթ թըշ-
նամոյն, եւ ինձ վահան ամ-
րութեան եւ տեղի ապաւինի
ապրեցուցանել զիս: Խորհուր-
դըք չարութց հարին զհոգիս ի
հարուածս անողջանալիս, մա-
սին առ իս պճուճեամբ, եւ
ըմբռնեա ամենահնար: Ծնող-
միք զանձն իմ ապաշխարելին եւ ի
ցաւս խոցոտութեան խրատուց
արկելին, զարհուրս զգօրութիւն
քո՝ եւ եկ ի կեցուցանել զիս:
Մերկացուցին զիս անապարանք,
եւ վէրս ի վերայ վիրաց յաւե-
լին. զի ոչ գիեցայ զգեստն ար-
դարութեան, եւ ոչ եդի ի դը-
ռան խոս իմ զասելաւորսն յաւսոյն

փրկութեան. ոչ առի զվահանն հաւատոյ, և ոչ զսուր բանին առաւծոյ. այլ դու հզօր և անվեհերական առ զվէրն և զսատակ քո, և արի յօգնել ինձ. խոստանամ զղջութիւն հայրական ցեալ բռնաւորին, և առա դարձանձն իմ՝ թէ փրկութիւն քո ես եմ: Տրամեալ է անձն իմ մինչև ի մահ, մխիթարեա ըզծառայ քո: Ապերախտ գտայ առ երախտաւորդ, և բարկացուցի զանբասկանալի բնութիւնդ. այլ դու անյիշատակ մի հատուցաներ ինձ քան անօրէնութեան իմում, այլ ողորմութեամբ քո քաւեա զիս:

Ընդ քեզ առաջակեմ ի խորոց անդնդոց, յոր ընկղմեալ եմ՝ որպէս յովնան ի փորոյ կէ-

տին. Հան զիս ի վէհս խաւա-
ւի՝ վերաբերեալ ի լոյս կենացդ
յաւիտենից: Խորասուզեալ եմ
յանդունդս մեղաց կորստեան,
մատո զաջդ ամենազօր, և փրկ-
կեա զիս:

Տանջիմ հանապազ ի խղճէ
մատց, զի դառնացուցի զքաղ-
ցրասուէթ սէրդ իմ. և յայգէ
վարանական խորհրդոց աննե-
րելի տանջանացն՝ պատրաս-
տեալ ինան ինձ, և իբրև լեռ-
նացեալ ամեհի ալեօք հողմա-
կածեն զանձն իմ. քարեբար և
անօթեակալ՝ հղօր այցելու՝ օգ-
նեա ինձ, և հանդարտեցո ըզ-
մրրկեալ ալիս խռովութե մը-
տացս՝ ցօղով գթութեան քո:

Խաղմութիւն անօրէնութե
իմոյ որպէս հեղեղք պղտորեալք

պարնանազայր գեռայ՝ ողորկին
զմեղուցեալս. այլ դու մարդա-
ակր՝ ընչեաս զհոգին քաղցրու-
թեան կամաց քոց, և ցամաքե-
ցո զհոտառս չարեաց իմոց. և
ողորմութիւն քոյ քաւեա զանօ-
րէնութիւնս իմ, և թուակից
սրա սիրելեաց անուանդ քոմ
սրբոյ. զի ընդ նոսին փառաւո-
րեցից զանխափակալ մարգասի-
րութիւն քո, այժմ և միշտ և
յաւ յաւիտից յաւ յաւիտեանս ամէն։

ՈՒՐՐԱՅԹ ԱՒՕՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի խորոց կարդացի զառ քեզ տէր, տէր լուր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր տէր, իսկ ո կարէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համբերի տէր, համբերս անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ ի տէր:

Ի պահէ առաւօտս մինչև յերեկոյ, ի պահէ առաւօտս յուսացաւ Իսրայէլ ի տէր:

Ի սեառնէ է ողորմութիւն քաղաւմ, ի նմանէ է փրկութիւն, և նա փրկեսցէ զԻսրայէլ յամենայն նեղութենանց նորա:

գԿ. Քրիստոս աստուած
աստուծոյ՝ ողորմեա ։
Անօրէնութեամբ ի մեզ եղե-
նեաց վնս մայր իմ, ապաչեմ
փրկիչ՝ ողորմեա ։
Վիրաւորեալ մեզօք անկանիմ
առ քեզ փրկիչ. մի անտես առ-
ներ՝ ողորմեա ։
Աչքսաւորն հառաչանօք ի
տաճարին էառ զքաւութիւն.
նովին ձայնիւն և ես գոչեմ, ո-
ղորմեա ինձ աստուած ։
Աւազակն ապաշխէր ի խաչին՝
յիշեա վնս տէր. նովին ձայնիւն
և ես գոչեմ, ողորմեա ինձ ած ։
Անառակ որդին աղերսանօք ա-
պաչէր զքեզ, հայր՝ մեղայ յեր-

կինս և առաջի քո. նովլին ձայնիւն և ես գոչեմ, ողորմեա ինձ աստուած:

Ընդ հեա մեզ տէր՝ ընդ աղքատաց օրինակին զաղաւթս ժուժկալութիւն. զի կամաւոր աղքատութիւ՝ արքայութեանդ երկնից ընդ նմին լիցուք արժանի. քո մեզ՝ և ողորմեա քրիստոս աստուած:

Որ փրկանակ հոգւոյն կարօտութեան զհացն անմահութեան նմա շնորհեցեր. և ընդ մեծատանն անգթութեան՝ ի գոգն աբրահամու զնա ընկալար. քո մեզ՝ և ողորմեա քրիստոս ած:

Լուսաւորեա զաչս սրտից մեր զանալ մեզ ողորմութեամբ՝ ի քէն տէր՝ զողորմութիւն. զի մի՛ ընդ մեծատանն հայեցուք

՚ի բոց հնոցին՝ ծափիւ մատին
ջուր ՚ի զուարճութիւն. լուր մեզ՝
և ողորմեա քրիստոս աձ։

Ո՛անանձիզքն աստուած զհայր-
րըն ամենակալ բարեբանեցէք,
ընդ զուարթունս երկնից։

Զառ ՚ի հօրէ ծնեալ զորդին
միածին բարեբանեցէք հրեշ-
տակային ձայնիւ։

Եւ զնորոպօղ սուրբ զհոգին
ձայնիւ ցնծութեամբ բարե-
բանեցէք անլռելի ձայնիւ։

Ընակիզքն աստուած և թա-
գաւոր երկնաւոր՝ բարեբան-
եալ ՚ի զօրաց անմահից երկնա-
ւորաց, զքեզ օրհնեմք հայր
անակիզքն։

Խոնարհեցար ՚ի բարձանց վա-
սըն մերոյ փրկութեան՝ արձա-
կիչ կապելոց և բժիշկ հոգւոց

մերոց, զքեզ դուքեմք որդիդ
միածին։

Որ էակիցդ ես ընդ հօր և փա-
ռակից միածնիդ, բաշխօղ սար-
գևաց և տուօղ պղծմանցն թեան-
զքեզ բարեբանեմք սուրբ հո-
գի Ճշմարիտ։

Որ զլոյս աստուածային քա-
նի ծագեցեր յաշխարհամած
խաւարն անդիտութեան. լու-
սաւորեա և զմեզ հօր իմաս-
տութիւն։

Որ զհամօրէն դատաստանին օ-
րինակ նշանակեցեր առ մեծա-
տուն և զաղարտս, ներհակա-
բար տալով՝ զոր առ ընկալան։
Վասն որոյ աղաչեմբոլոք զքեզ
տէր՝ վրկել զմեզ ի հրոյ մեղաց
և տանջանաց, հանդչիլ ի դոր-
նահատեսին արդարոյ։

Ըրալ և մեք ընդ հրեշտակացն
գասուց անբաժանելի սուրբ
երրորդութեն համաձայնեալ
երգեմք զփառս ՚ի բարձունս։

Ուրախացիր բարձրելոյն հո-
վանացեալ զօրութեամբ, և
ընակարան սուրբ հոգւոյն, ո-
րով ծնար զքանն աստուած.
բարեխօսեա վասն մեր աստուա-
ծածին մարիամ։

Փառք հօր և որդւոյ։

Աղբիւր կենաց բղխեալ յեդե-
մայ սուրբ աստուածածնին. ո-
րով արբեցաւ երկիր ծարա-
ւուա հոգւոյն իմաստից. տալ
մեզ մաղթեա աղբիւրս արուա-
ստաց. մաքրել զմեզ ՚ի մեղաց
մերոց։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Քև ցնծան ստորայինքս ամենայն

'ի վիւանդամ քո գալստեանն.
և յաւէժ զուարճանալ գոյք
անմարթնոցն առ էից։

Գոգաւորք Ապաշխարութեան,

Ի տանդալի արբուհեանդ քում
զար տէր ձայնի իմում. և ա-
զաչանք իմ ժամանեսցեն 'ի յա-
կանջս քո տէր։
Լուա իւնձ 'ի տանդալէ արբոյ
իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց. և
արձակ իմ առանձի նորա մնցէ
յանկանջս նորա. և ազաչանք իմ
ժամանեսցեն 'ի յականջս քո տր։
Որ լուաստ ես ամենեցուն
քրիստոս աստուած. լուա աւե-
տեա զիմ զխաւսպային խոր-
հուրդս, և կեցո։
Օրհնեալ ես տէր, և փառաւո-

ցեալ է քո անբաւ ծարտաղ-
յութիւն. պաղաչանս մեր քեզ
ունելոյանելովք, որ Թագաւորդ
ես յաւիտենից. զննչեցեալսն
մեր ազատանի արտ տէր՝ ընդու-
նել՝ ի կեանսդ յաւիտենից:
Աբուսուս ինձ շնորհեա՝ ի յա-
պաշխարհութիւն տէր, զի լա-
ւացից զմեղս անձին իմոյ որպէս
պատնիկն. աղաչեմ, և կեցո:
Վաստակեցայ ես՝ ի հեծութիւն
իմում՝, լուացի զամենայն գի-
շեր զմահիճս իմ. և արտասու-
օք իմովք զանկողինս իմ Թա-
ցի, զի լուացից զմեղս անձին
իմոյ որպէս պատնիկն. աղաչեմ,
և կեցո:
Ար աղբիւրդ ես անապական
բրխուս ասուած. զմիրուա-
ցեալ անձն իմ՝ ի մեղաց՝ բժըշ

կեաւոէր բղխամամբ արտասուաց
և կեցո ։

Օ՛մոլութեալ ծառայս խնդրեա
ւէր . և մի դատապարտեր զիս
՚ի յաւուրն այցելութեան քո՝
մարդասէր ։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեացէ զք-
քեզ . և հրաւունք քո օգնես-
ցեն ինձ ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար
կորուսեալ, խնդրեա զծառայս
քո՝ զի զպատուիրանս քո ես ոչ
մոռացայ . և մի դատապարտեր
զիս ՚ի յաւուրն այցելութեան
քո՝ մարդասէր ։

Որ մոլորեցայ ՚ի հօտէ քումմէ,
հովիւ բարի՝ խնդրեա զիս զք-
մոլորեալս . և արժանաւորեա
խառնիլ ՚ի հօտ քո քէն, և կեցո ։

ԲԱՆ ՀԲ.

Ա. Ե՛ր քանզի օր է օրհնա-
բանեալ և լուսանորոգ՝ կշռու-
թեան երկուց ընտրութեանց՝
արարածոց սահմանութեանց՝
յերկանակեալ յայլ ևս եւթն
երկնակենցաղ անխոտորելի,
ամբարձեալցն խոնարհութեանն, և
կոծանեալցս վերբերութեան,
սրտասիեալ ուրբաթս վեց
պատեքիս, յորում եկն եհաս
ժամ բարեպատեհ դրել ինձ
ղայս նուագ ձայնի հեծութեանն՝
զուարճախառն երկիւղիս, ա-
հա ըղձալի համարիմ ասել ա-
մանօր ՚ի քոյոց այսի՝ զոր ընդ
իմ կրեցեր՝ աստուած բոլորից։

Բ. Կացեր յառեալ քում

սահմանաւածոյն իմաս կերպիւ. ոչ խօսեցար՝ տուիր դանի. ոչ քարբառեցար՝ հաստիր լեզուի. ոչ ձայն արձակեցեր՝ սանիր երկնի. ոչ մունչեցեր՝ ամենազդեցիկ փողդ մեծութե. ոչ երախաեօքն քո յանդիմանեցեր, և ոչ չարեօքնոցին զմեքենայսն քո. ոչ մատնեցեր սմօմդ՝ զմատնիչն դքեզ տանջանաց մահու. ոչ ի կապելն զքեզ դիմադարձեցեր, և ոչ յապտակելն դժուարեցար. ոչ ի թքնուլն թշնամանեցեր, և ոչ ընդ կռփելն երեսք խռովեցար. ոչ ընդ կատակելն սրտմտեցար, և ոչ ընդ խաղ արկանելն երես փոխեցեր: Մերկացուցին զզգեստ պատմուճանին իբրև ի տկարէ, և դար-

ձեալ ապուցին իբր անփրկա-
նաւոր ըմբռնեցեալ: Եթէ ոչ
էր արբեալ կրկնակի քացախ՝
զանգեալ ընդ լեղւոյ, ոչ էր
հեղեալ մաղձն իմ ՚ի մէջ երեալ
նախանձի դառնութեանն. ճաշա-
կեաց վհատութեամբ, և արբե՛լ
անդէն տարակուսանօք. առին
մոլեգնաբար, և դարձեալ մա-
տուցին անպատկառապէս: Զա-
նև հարուածոց յետին անար-
դութե՛ ՚ի մէջ խառնիճաղանջն
ամբոխի դատապարտեցին. ծունր
կրկնեցին նախատանաց, և սր-
տակ եղին արհամարհութեան:

Գ. Ոչ եւս ևս հանդիստ կեն-
դանարարիդ, եթէ ոչ՝ զգործ
մահուն կրել քեզ պատրաստե-
ցին. ընկալար իբր երկայնա-
միտ. առեր իբրև զհեզ. բաղ-

ձեր որպէս համբերող, ըստ-
անձնեալ իբր զպատուական՝ ըս-
կսցան վշտաց: Որպէս զծագիկ
շուշանաց հոտոյց՝ ասաւ բե-
ռեալ զգիշեր կենաց, զի յար-
հաւրաց գիշերային՝ զիւրա-
կերս պահապանսն մոռանիլ չէին
գործեալ՝ պահապանեալ՝ ի
պատարագումս Աստուծոյ վայրի՝ և-
բրև ի խրախճան խնճոյից: Հա-
նին տեսութիւն իբր զպղպակէ.
խոհեցին իբր զվայն տաբեկայ՝
ձգեալ զերգիրսցն. տարան-
ցին ի տեղիս խաչին իբր զպա-
տարագ. բերեալ տպէս
չարչարանս. պնդեցին իբր զա-
պառաժն, վիրապեալ Թէոդ եվ-
նուտոս՝ իբր զտաւտակ, զանկա-
պուտ մեծաԹիւնդ՝ իբր զտա-
ւատեալ, զոր ի քրտնէից

պաշտեցեալդ՝ իբր զքահանայել. զահեանդ կենաց՝ իբր զպարծանաւոր առաքման վիճակս. զաւետարանիս նկարիչ՝ իբր զհայհոյիչ օրինին. զերբ և զխաչափայտին մարդարէից՝ իբր զհամառօտիչ պրեցելոցն. ընծայատրդ վասաց՝ և զինիւք անքնին խորհրդոց հօր՝ իբր ընդունակ ճնոլիդ կամաց. զօրհնեալդ խնայեիս՝ իբր զառաքեալ. զկատարեալ օրինին լուծիչդ՝ իբր զայր ի նզովս դրեալ. զհուրդ ճանիչ՝ իբր զհերքեալ ինն կալանաւոր. զհաստատ երկինն և երկրի՝ իբր զհաւատոյ պատճառ. զի լոյս անմատոյց ճանկեալդ՝ իբր զհոլածին համբառնեալ։

Դ. Ամ քաղցրութիւնդ և

երկայնամիտ բարեպարտուճիւնդ
ողորմածիդ գթութենէ, որ վասն
ապախտաւորի և անօրինեալ ծա
ռայիս՝ տէրդ բոլորից՝ զայս ամ
կամաւորապէս և հաւանողական
հաճութեբ տարեալ՝ մարմնոյդ
վիրաբեամբ՝ ի քեզ ընկալար. և
մինչև՝ ի քնարան շիրմին տապա
նի՝ անպակաս՝ ի լռութենէ ամբողջ
նոյնութեան աստուածանքնին՝
պնդի կրեալ նախատինս անճառ
համբերութեան, յարեար կեն
դանի ինքնիշխան բարձրութեբ
լուսոյ՝ աննուազ մարմնով, և
անթերի աստուածութեամբ ։
Օրհնեալ փառօք, գովեալ գե
թութեամբ, բարեբանեալ միշտ
ողորմութեամբ, յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն ։

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու
դառնեցւոյ ասացեալ։

Լսապէս բարի և ամենակա-
լըդ Աստուածդ յաւիտենական՝ որ յայտ առեր
հրամայեցեր երկրի, և եհան զանասունս և զսողունս և զթռչունս երկնից ըստ տեսակաց նոցա ըստ ազգի. և հանդերձեալ զնոսա ինձեմբ բարիք՝ արարեր զմարդն՝ի հողոյ՝ի պատկեր և՝ի նմանութիւն արարչագործութեանդ, և կացուցեր տէր և իշխան՝ի վերայ բոլորեցունդ քո արարածոց. և պատուիրեցեր զնա կալ՝ի պատուհրանի քումմէ, և վայելել զբարիսն՝ զոր եւսեր նմա ձրի և առանց վտխարինի՝ի քումմէ առաւելութենէ։

Ես արդ տէր իմ և աստուած
իմ՝ որ զիս հոգս անարգութեան
պատիկ անկշռելի բարութէ
բարգաւաճեցեր , ես ինքնին
հրապուրանաց Թշնամւոյն կե-
նաց անասցեալ պատուիրանաց
կենարարիդ հետեցի , և օտա-
րացայ ՚ի նմանութենէ հաստա-
տիդ իմոյ ստուածոյ : Եղծի ըղ-
պեղեցկութիւն կերպարանացդ
հոգւոյս՝ պղծի պղծի անօրէնու-
թեամբ , և ոչ զարհուրեցայ :

Պերճացուցեր զիս իմացա-
կան մօտք խորհիլ ՚ի քէն և
ընտրել զբարին , իսկ ես վար-
եալ անմտութեամբ՝ չօժտրե-
ցայ ՚ի քէն : Ամբարձեր զիս
՚ի նմանութիւն աստուածու-
թեանդ քո անձնիշխան կամօք ,
և ես ծառայ եղեալ կրից մար-

ինչպ՝ հաւատարեցայ անանուց անբանից : Թողի զայս հրամանաց քոյ՝ զոր եաւթ ինձ առաջնորդել նախաւ զգնացս ոտից իմոց ՚ի ճանապարհ ուղիղ երկնից օմեւանին , և ես ընդ խաւար գնացեալ՝ անկայ ՚ի խորխորատս անբանելի կրատեան վէմ :

Այլ դու մարդասէր և երկայնամիտ՝ մի խափան բարեացանար լինիր , և մի ոխս պահել յաւիտեան . զի ՚ի քեզ անկայ ես յարպանդէ , և դու ես առաւաւած իմ և տէր : Զիա՞րդ ինչ ՚ի գործս ձեռաց քոց , և նորա զեա զնանդարեալ մեղօքս պատկերս բարերարութեան քո ՚ի ձեռն առաւաւածելէն Հոգւոյ քոյ : Հաւատարեա զայս մատոյ

իմոց ուղղել զշաւիղս իմ՝ ի ձա-
նապարհս օրինացդ քոյ: Սանձա-
կածեա զերկիւղածութիւն քաղձանս
և զանբան կրից քոնոցն թիւն
երկիւղիւդ քոյ սրբոյ: Վասն ե-
զիտի իմ սիրով ածութեանդ
քո՝ մատուցանել պատարագ
օրհնութե ըստ հաճոյից քարե-
բարութե քո: Մի թողուր զիս
ի ձեռս թշնամոյն փրկութե
իմոյ, որ հանդերձեալ է արկա-
նել զիս ի խաւարն արտաքին.
այլ երբ այցելու բարեգթութե
քոյ, և փրկեա զիս:

Ընկաւ բեկաւ զօրութի իմ
ի մահաբեր հարուածոց հակա-
ռակորդին, և մէջք իմ կցեցան
ի հող ի ծանրութենէ բեռան-
ցըս մեղաց. այլ դու ողորմած՝
յարո զբազմամեղ անձն իմ, և

զօրացո զիս ծօծափել զձարիս,
և խոկալ զհրամանս օրինաց քոց:
Հարայ ՚ի ծառնոյ աներեւոյթ
վիշապին, և մահ անմեռ կայ ա-
ւաջի իմ յամ ժամ. զի՞ա յիս
օրհնեալ և ամենազօրս, և մատո
ինձ զդեղծափ ապաքինիչ երկ-
նաձիր շնորհաց քոց. զի կեցից
և փառաւորեցից զանձառ մար-
գասիրութիւն քո այժմ և յան-
վախճան յաւիտեան. ամէն:

ԵՂԵՌԹ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր լուր աղօթից իմոյ , ունկն դիր խնդրուածոյ իմոյ Ճշմարտութեամբ քով : Լուր ինձ արդարութեամբ քով , և մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քումմ , զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի : Հալածեաց թշնամին զանձն իմ , խոնարհ ա- րար յերկիր զկեանս իմ . և նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ , և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս , խորհեցայ յամենայն գործս քո , յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ ըմ- ձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի ի առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ տէր՝ զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանելիցեմ այնոցիկ որք ի՛ջանեն ի գուբ։

Լսել արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնդ քո, զի ես ի՛ քեզ տէր յուսացայ։

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց տէր, զի ընդ քեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեացէ ինձ ի յերկիրն ուղիղ։

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս արդարութեամբ քով, հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով աւերակեա զթշնամիսդ իմ. և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

Եյ. ամբառնամ աւ քեզ
աէր զաչս իմ, նայեա յիս գԼ-
ծուձԼծեսմբդ քս. և ողորմեա:
Դուե ես յոյս և ապաւէն իմ,
զերծ զիս յորոգայթէ մեզաց.
և ողորմեա:
Ապերջացիչ իմ և փրկիչ իմ,
ապրեցո զիս յորոգայթէ մե-
զաց. և ողորմեա:
ԽազմուԼծեամբ յանցանօք
ծանրաբեռնեալ է անձն իմ.
մխայնոյ քեզ մարդասիրէ աղա-
չեմ. ողորմեա ինձ աստուած:
ԲԼեամամբ արտասուաց և հա-
ուաչանօք արի իմոյ անդադար
հայցեմ բաղմամեղուԼծեամբ.
քաւեա զիս աստուած:

Բանմանութեամբ մարդասէր՝ հետ զԹողութիւն իմոյ յանցանաց, զի առ քեզ միայն պատսպարիմ. քաւեա զիս աստուած։

Աստուած մարդասէր՝ որ ընդ մարքսաւորն արդարացուցեր. քաւեա զիս զմեղաւորս։

Որ քանզիւ հանդերձի քո ընդ մերձեցեալն՝ ի քեզ բժշկեցեր. քաւեա զիս զմեղաւորս։

Որ բանիւ հրամանի քո զանդամալոյծն առողջացուցեր. քաւեա զիս զմեղաւորս։

Որ ցաւալոկ կնոջն այլազգւոյ առ ընկալար վրկիչ մարդասիրութեամբ, և զիս առաքելոցն Թեան արա արժանի զձայն մեղուցեալ լսել ընդառնոյ։

Որ հառաչմամբ ձայնի աղախնոյն ոչ լռեցեր վրկիչ ընդառնակ մե-

զաւուրսդ, և զիմս ապաշխարու-
թեան արա արժանի զձայն մե-
ղուցելոյս ընդունել։
Որ զառաջնապարգեւ քո նշխար
ոչ խնայեցեր ընձեռել շանն
հոխաւաւիրի, և զիմս ապաշխա-
րութեան արա արժանի զձայն
մեղուցելոյս ընդունել։
Ընկանիմ առաջի քո և խընդ-
րեմ զթողութիւն յանցանաց
իմոց. մի՛ անտես առներ հայր՝
զաղաչանս իմ։
Աղաղակեմ որպէս մաքսաւորն,
և հեղեմ զարտասուս իմ առա-
ջի քո ոպէ ապառնիկն. մի՛ անտես
առներ հայր՝ զաղաչանս իմ։
Յաներևոյթ թշնամւոյն պարտե-
ցայ, և՛ի գաղտնի նետից բան-
արկուին վիրաւորեցայ. մի՛ ան-
տես առներ հայր՝ զաղանս իմ։

Ընկանիմ առաջի քո սէր. բազմամեղիս ողորմեա:

Աղաղակեմ առ քեզ փրկիչ քա- նանցուն զձայն. բազմամե- ղիս ողորմեա:

Մաքսաւորին հառաչմամբ կար- դամ առ քեզ փրկիչ և բարե- բար. բազմամեղիս ողորմեա:

Ողորմեա ինձ քրիստոս՝ ո- ղորմութեամբդ քո մեծաւ, զի կարօտ եմ ես շնորհի քո և ո- ղորմութեան. ողորմեա և լու՛ր ինձ բազմամեղիս:

Լու՛ր սէր ձայնի ողբալոյս և ցաւագին պաղատանաց, որ ամօթով կամ առաջի քո իմ չարաչար վարուք. ողորմեա և լու՛ր ինձ բազմամեղիս:

Ընկալ սէր զաղաչանս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ, որ ա-

զաղաւեմ որպէս կինն քանանա-
ցի. ողորմեա և մեր ինձ բաղ-
մամեղիս։

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդ-
կան ծննդեամբ կուսին մարիա-
մու. և կենդանարար քո յա-
րութեամբդ հրաւիրեցեր զպ-
ամհայեաղքս ի յարութիւն ան-
մահութիւն. վասն որոյ աղաչանօք
մօր քո կեցո զմեզ փրկիչ։

Փառք հօր և որդւոյ։

Որ անապական ծննդեամբդ քո
լուծեր զերկուանս նախամօրն.
մարիամ մայր աստուծոյ. բա-
րեխօսեա առ միածին որդին
լուծանել զկապանս մեղաց մե-
րոց. և աղաչեա փրկել զանձինս
մեր ի փորձութենէ։

Ամէն և դըպ և յոյխեանս։

Բանն առել համատոյ որ ընդ

հօր և սուրբ հոգւոյն, երևեալ
՚ի յերկրի պայծառացեան արա-
րածք. հզօրին կարողութեամբ
և զմեզ վերապրեցոյց յորդեդ-
րութեան ջնորհս։

Տէ՛ր Քրիստոս աստուած՝
յոյս ապաշխարողաց, շնորհեա
զթողութիւն բազում յանցա-
նաց իմոց։

Առ քեզ բազմապատիկ՝ ապաւի-
նեալ կարդամք, մի մերժեր ըզ-
մեզ յողորմութենէ քումմէ։

Որպէս զաւազակին աղաղակեմ
առ քեզ, յիշեա և զիս տէր՝ ՚ի
քում յարքայութեանդ։

Ո՛վ մեղս իմ խոստովան լինիմ
առ քեզ քրիստոս, որ միայնդ եա
բազմապատիկ թողութեամբ.
ողորմեա ինձ աստուած։

Զոհ առէր՝ որ ճշմարտութեանց
ես սիրող, և քննես զծածուկս
պատանեաց սրտի իմոյ, ողորմեա
ինձ աստուած:

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան, և հաստատ առիրս քեզ
քո հաւատարեա զիս. և ողորմեա
ինձ աստուած:

Ուխտ յանցանաց զիս ամէն-
այն, և ճեղք իմ բարձր զիս
յանդիմանեն:

Արդ զինչ արարից ճեղքուցեալ
անձամբս, որ չեմ ապրելոյ
յոհատոյն հոյժ:

Մեզայ քեզ քրիստոս որդի աս-
տուածոյ, ընդհակառակ զքաղցրութիւն
բարձր յանցանաց իմոց:

Ցէր՝ որ՝ ի մէջ լերինն ապրե-
ցուցեր զքեզ՝ ի վիմէն:
Ցէր՝ ի սուրբ իմմէ հան ինձ ար-

տուտս ապաշխարութեան։
Զի կեցից և ապաշխարութիւն
տրեցայց ի հանդերձեալ քում
գառաստանաց։

Աղաչեալ անձամբ կար-
դամ առ քեզ հայր երկնաւոր,
օգնեա ինձ ի նեղութեան՝ որ
մեղաւ եմ մեռեալ, օգնեա ինձ։
Վիրաւորեցայ ես յանեւկոյմ
մշնամոյն, քժիշկ հիւանդաց՝
քժշկեա զիս զհիւանդութիւնս որ
մեղաւ եմ մեռեալ, օգնեա ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս գչխար
կորուսեալ, խնդրող դերեզմանի՝
խնդրեա զիս զմոլորեալս, որ մե-
ղաւ եմ մեռեալ, օգնեա ինձ։

Աղաչեմ քեզ ամէն՝ քաւեա
զիս, և ողորմեա ինձ աստուած։
Ողորմեա եմ քանաւոր հօտի քո,
և առ քեզ ապաւինիմ հոգւով

բարի. խնդրեա զիս զմարդեալս,
և ողորմեա ինձ աստուած:
Ի ծովէս մեղաց ալէկոծեալ եմ,
և առ քեզ աղաղակեմ՝ նաւա-
պետ բարի. փրկեա զիս՝ ի վը-
տանգէս, և ողորմեա ինձ աս-
տուած:

Վասն որոյ աղաչեա մայր աս-
տուծոյ մարիամ զմիածին քո
ըղդին, զի չնորհեսցէ քաս
աւաղակին ժառանգել վերըս-
տին մեզ զդրախտին վայելչա-
թիւն:

Փառք հօր և որդւոյ:

Ցնծա մարիամ արեգականն ար-
դարութեան արևելք. և աղա-
չեա զառ՝ ի քէն ծնեալն աս-
ուած վասն մեր. զի դարձուսցէ
վերստին զմեզ՝ ի դրախտին ժա-
ռանգութիւն:

Այժմ և ինչպ և յաւիտեան։
Յաղթող զօրութեամբ խաչի
քո պահեա զմեզ քրիստոս աս-
տուած. որ տարածեցեր զձեռս
քո՛ ի նմա, և լուծեր զկնիք դա-
տապարտութեան յանցանաց
մերոց՝ ապրեցուցանել զմեզ ՚ի
պատրանաց թշնամւոյն։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ԽԷ.

Ա. Ընդարձակ՝ զինչ գոյ ասել
ամենեցեալոյս յերեսաց մեծի՛դ
ահաւորութենէ, բայց եթէ
հաստատել, և հաղ ՚ի բերան ե-
ղեալ լսել ՚ի սրտի, ըստ մար-
գարէութեանն խրատու, ահա
՚ի բարւոյն կարկատեալ ՚ի յոյս։

Իսկ եթէ զիւականա շարժողու-
թեան շրթանցս բացից բառնա-
գառեցից՝ իսօսել կամեցեալ,
պարձեալ ընոյն ձայն կրկնակա-
կան եղերերգուԹեան լալեաց
բազմուԹեան իւէԹ մուտս յա-
ռաջադրէ ։

Բ. Եւ արդ՝ ողբակից մեծ
մեզաւորին անօրինելոյ կամա-
առ ՚ի մահ՝ ընտրին գոչեմ
երկրորդեցից և ես ընդ նը-
մին . մեղայ աէր՝ մեղայ , և
անօրէնուԹեանց իմոց ինձէն
վկայեմ ։ Հիւսեալ ընդ նմին
զբանս յիաներորդի սաղմոսին ,
անԹիւս պրեմ ըղաղուողաց
սակ անձինս մեղանաց՝ քան
զհիւղ երկրի հոգմահաս վուշ-
ւոյ՝ ընդ օդս ամենայն սա-
բածեցելոյ ։

գ. Աեղայ յերկինս և ա-
ռալն քո, ընդ անառակ որդ-
ոյն պատկառեցեալ՝ հայրենի
գթոյդ վերատին դարձեալ թա-
խանձ ակնանեմ. զողորմելին
ձայն աղերսանաց՝ արտօսրա-
ծին ողովք գոչման՝ ի ս-
խալս դէմս մատուցեալ ա-
ռալն քոյ տարածանեմ՝ հայր
գթութենդ, ասասած բա-
ղարից, չեմ արժանի կոչիլ, և
ոչ բնաւին առ այս անուանիլ,
ոչ միայն որդի, այլ և անպէ-
տան ապաքան վարձկան: Ըն-
կալ զամենայս տարապրանքն,
պարտականն ինասուց. և զյա-
ջաքաղցոյն՝ լկանաց նեղոյս նը-
ւաղեցելոյս՝ կենաց քո հացիւդ
բժշկեացես: Եր ընդ առաջ քո
ողորմութեամբդ՝ ի սկզբնա-

ւորս ապաւինութեան, զդե-
ցո զմած և անոխակալ ա-
նօրինեալս մեղապարտի՝ զնա-
խակապուտ հանդերձին ծած-
կոյթ. աւանդակրոյս ձեռացս
աղաղեալ մեղօք՝ զինիք մա-
տանեցոյն համարձակութեան
ամենատաք կամօք մատու-
ցեալ. զդարշապարտութս Քրիս-
տոսիթեն մերկութեան ոտի-
ցըս՝ պատապարութեամբ ա-
ւետարանական ամրակերտ-
կու օղից կօշկաց՝ ի յօձին
Քրիստոսէ միշտ ամրացուսցես:
Զգուարակդ պարարակի եղինդ
երկնայնոյ, որ ի միածին որ-
դիդ քո օրհնեալ իսկապէս
մարդասիրութեամբ՝ կարօտե-
լոյս բարեաց՝ նուիրեա. որ
մատուցեալ միշտ և անպակաս

ինայ ի լուծեան , յարակայ
ղենեալ ի սպանդարանի ան-
թիւ սեղանոց անպատուհէ ,
զոլոր յամենեսին՝ և զնաւ յա-
մենայնում , հուծեամբ յեր-
կինս՝ և խկուծեամբ ի ստո-
րինս , աննուաղ մարդկու-
թեամբ՝ և անթերի պատա-
ծուծեամբ . փշրեալ և բաշ-
խի ի մատունս անհատս , զո-
զհամային հաւաքեսցէ առ ի-
նոյն մարմին խորհուրդ զկոյ .
քեզ փառք ընդ նմին՝ հայր ա-
ղորմութեան յաւիտեանս .
ամէն :

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու
գառնեցւոյ ասացեալ։

Ստուած ամենակալ՝ անբաւելի և անճառելի, անաչխատ բնութիւն և անուկարտանալի զօրութիւն, որ յայսմ աւուր հանդերձ յամենայն գործոց քոց՝ զոր արարեր. և օրհնեցեր զնա և սրբեցեր ամենիմաստ խորհրդով և կանխապետութեամբ քով։

Ընդ ես ծնուանդս մեզայ՝ անկեալ ևամ յախտ դառնապին ցաւոյ հոգեկան վնասուցս՝ զոր ընչեաց յիս հոգին մահաձին իշխանին խաւարի, և ոչ պոյ ինձ հանդիստ՝ ի դժնդակ տանջանացս։ Այլ դու ամենազօր՝ ապաքինեա զանբժշկելի

հիւանդութիւն հոգւոյս անձնահանջել հրամանաւ քով, և հանգո զիս յանհնարին տանջանացս՝ որով հասեալ կամ ի դրունս մահու. զի ամենայնի կարող ես և հզօր, և չիք քեզ իր անհնարաւոր:

Ահ երկրաւորացս և բաղձանք հեշտալեաց զերեալ զերբեալ առաք ծառայեցուցանեն զիս հաճոյանալոյ ի զգալիս և ի նախս, և ոչ երբէք տան դուլ և դադար ոգի առնուլ, և խոկալ խորհիլ զերս աղաւթից յանուանելի կրից կարեաց և դառն աշխատութեանցս: Եւ ահա աղաչեմ զքեզ բարերար՝ որ վրկութիւնդ ես ամենայնի և դիւրիչ վշտաց ներելոյ,

տուր ինձ գտանել եւս ի տա-
ռապանաց աստ յաղտուս-
թիւն միանձնաւորս կենաց եւ
անանց հանգստեան , յորմէ
ժերժեալ են ցաւք եւ հեծու-
թիւնք ։

Ընդ յանցանաց յուզեալք ի
հոգմոյ հրապուրանաց բանսար-
կուին բազմեն զնաւակ մար-
մնոյս չինուածոյ , եւ սպառնան
խորտոյզ առնել յանդունդս
խաւարի անզեղծ տանջանաց ։
Իսկ դու բարեգութ վրկեա զիս
ի վշտացս ամենազօր աջովդ շէ-
նորհի , եւ հաստ ի նաւահան-
գիստն անթոյլ խաղաղութեան
երկնային յարկի , ուր ամբա-
րեալ պահին ամենայն գանձք
բարեաց եւ անզբաղ բերկրու-
թիւնք ։

Ա՛ն Թագուր զիս ակր ատա-
ուած իմ ՚ի կամս անձին իմոյ,
զի մի՛ ըստ յօժարութեան ա-
պականեալ քնութեան տոտ-
րատրշ եղէց յանցաւորս և ՚ի
անուխս. և մի՛ ՚ի բացեայ առ-
նիր յինէն նահանջելով զնպաս-
տըս շնորհաց և ողորմութեան
քո վասն անօրէնութեան իմոյ.
այլ ըստ առատութեան մարդաս-
րութեան քումդ խնայեա յիս
՚ի սուղձուածս քո՝ որ առ քեզ
աղաղակեմ կողկողալին հե-
ծութեամբ:

Լո՛ւր ինձ անոխակալ, զԹա
մարդասէր, ներեա անյիշաչար,
և ողորմեա բազմամեղ անձին
իմոյ, ըստ մեծի ողորմութեան
քումդ. արա առ իս նշան բարի
՚ի փառս անուանդ քումդ սրբոյ,

և քաւեա զմեզս իմ ի ձեռն ա-
մենաբաւական շնորհացդ. զի
քաղցր ես դու տէր, և գթած-
թիւն քո անչափ։

Ընդէմ զքեզ մարդասէր՝
մի մատներ զիս ի ձեռս դժո-
ւոխային գազանաց, որ բացեալ
զկոկորդս իւրեանց՝ խնդրեն կե-
ղեքել զհոգի իմ ամենածախ
ժանեօք. հար զնոսա զօրութիք
քոովք քո ի հարուածս անող-
ջանալիս, և զերծո զիս զձառայս
քո ի մահաբեր վտանգէս. զի
դու ես փրկութիւն իմ և կեանք,
և առ ի քէն է օգնութիւն իմ
յամենայն ժամ։

Տարակուսեալ վարանիմ վա-
սըն բազմութեան մեղաց իմոց,
յորժամ նկարեմ առաջի աչաց
տեսութեան մտացս զդատաս-

տանն անաչառ, զմերկութեանցդ նոց յանդիմանութիւն ամենայն գործոց, զպատիժն տանջալի մերձաւորացդ և անդարձից, զհուրն անշէջ, զորդն անմահ, և զդատապարտութիւնն յաւիտենական:

Ես քանզի ոչ կարեմ իմովք ջրովք թօթափել յանձնէ զբեռինս մեղաց, և ազատիլ յարժանահաս պատժոցս. վասն որոյ անձամբ բեկեալ գոչեմ առ քեզ մարդասէր, գործակից լեր ինձ՝ ի դառնալ յեղանելոյ յանօրէնութեան գնացից իմոց՝ և դիմել առ քեզ յամենայն ջրոյթենէ և՝ ի մոտց, և սրտառուչ ղէմամբ գտանել զխոցոյթիւն և զչնորհս, և ողորմութեամբ քոյ արժանա-

ասել ընդ տեսրեսն քո Քրիստե-
նաւոր հանգստեան յարքայու-
թեան քումմ յերկինս, և ընդ
նոսին փառաւորել անքառելի
գոհաբանութեամբ զամենազօր
սէրդ Թիւրն քո յաւիտեան յա-
ւիտեանս. ամէն։

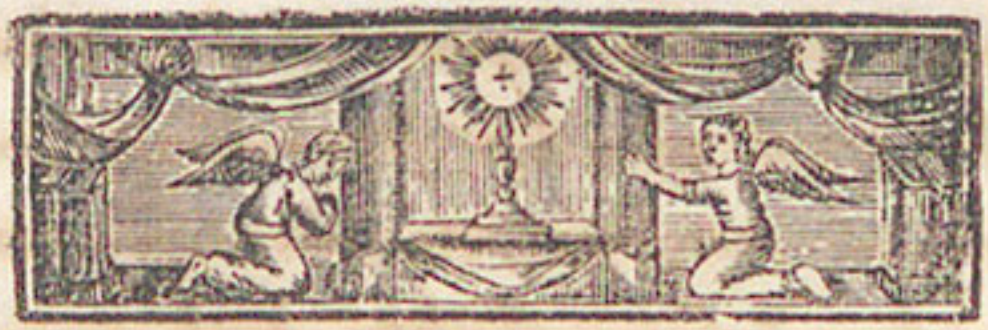

ԸՆՕԹՔ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

Հայր մեր որ յերկինս ասէր եղիցի։

ԱՄՈՒԲԵԱ ահեր զլաս քո՝ և զշնամութեւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո։ Մաղց առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած. որ ուրախառնէ զմանկութեւն իմ։ Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աստուած աստուած իմ։

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովէս զիս. յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա. փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։

Փառք հօր և որդւոյ և։
Այժմ և միշտ և յաւիտեան։
Ես ես խաչտղխեան զքեզ աղաչեմ։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ։

Լուսեցո՛ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո սէր, և փրկութիւն քո ըստ բանի քում։
Տայ պատասխանի ոչ ք նախատեն զիս բանիք. զի ես՝ ի քեզ յուսացայ։
Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ. զի յիւրաւունս քո յուսացայ։

Պահեցի զօրէն քո յամենայն
ժամ, յաւիտեան՝ և յաւիտեա
նից։
Գնայի ես յանդորրութ. զի ըզ
պատուիրանս քո խնդրեցի։
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջ
ի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։
Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո զոր
սիրեցի։
Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պա-
տուիրանս քո՝ զոր սիրեցի. և
խորհէի յարդարութիւնս քումն։
Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր
և յուսացուցեր զիս։
Սա մխիթարեցեալ զիս ՚ի խո-
նարհութեան իմում. զի բանդ
քո կեցոյց զիս։
Ամբարտաւանք անիրաւեցան
յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես
ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զնրաւունս քո յաւիտենից ատեր, և մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղաւորաց, և այք թողլն զօրէնս քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո ՚ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր. և պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ ՚ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։
Ոչ անօրէնս առեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։
Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես ՚ի բանս քո յուսացայ։
Ի բաց եղերուք ինէն չարք. և քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ։
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում,

և ևեցո զնա . և մի յամօթ առ-
նել զնա ՚ի յուսոյ իմմէ :
Օգնեա ինձ , և ապրեցո զնա .
և խորհեցայց յիրաւունս քո
յամենայն ժամ :
Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք
ապատամբք եղեն յարդարու-
թեանց քոց . զի անիրաւութիւն
էին խորհուրդք նոցա :
Յանցաւորս համարեցայ զամ
մեղաւորս երկրի . վասն այո-
րիկ սիրեցի զպատուիրանս քո :
Բևեռեա ընդ երկիւղ քո զմար-
մին իմ . զի ՚ի դատաստանաց
քոց երկեայց յոյժ :
Արձեսցին խնդրուածք իմ ա-
ռաջի քո տէր , ըստ բանի քում
իմաստուն արա զնա :
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո
տէր , և բանիւ քո փրկեա զնա :

Եղիսեայեն չլինուն իմ զօրհ-
նութիւնա քո, յորժամ ուսուս-
ցես ինձ զարդարութիւնա քո։
Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո,
զի ամենայն պատուիրանք քո
արդարութեամբ են։
Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցա-
նել զիս, զի զպատուիրանս քո
ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան քումդ
տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ,
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար
կորուսեալ, խնդրեա զծառայս
քո՝ զի զպատուիրանս քո ես
ոչ մոռացայ։
Ոչ եկեսցեն՝ ի վերայ մեր ոտք
ամբարտաւանից, և ձեռք մեղա-
ւորաց մի դողացուսցեն զմեզ։

Անդ անկցին ամենեքեան ոչք
պտրծեն զանօրէնութիւն, մեր-
ժեցին և այլ ևս կարասցեն
հաստատել։

Ես ի տէր յուսացայ, ընծացայց
և ուրախ եղէց յած փրկիչ իմ։
Տէր տէր ես ինձ զօրութիւն
և կացոյց զոտս իմ ի հաստա-
տութեան, ի վերայ ապրանո-
ցի թշնամւոյն կացոյց զիս, և
հանդոյց զիս երագ երագ։

Ու բնակեալն է յօգնութիւն
բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ
աստուծոյ յերկինս հանդիցէ։
Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ
ես, ապաւէն իմ աստուած, և
ես յուսամ ի նա։

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ
որսողին, և ի բանիցն ի խռո-
վութենէ։

ի Թիւնամէջս եւ ընկալի զբեզ. ՚ի հալանի Թեւոց նորա
յուսացից։
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝
ճշմարտութիւն նորա։
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ՚ի նետէ՝ որ Թըռչի ՚ի տուէ։
Յիրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի դայթակղուԹենէ դիւին ՚ի հասարակ աւուր։
Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազար, և բիւրք ընդ ասջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես։
Զբարձրեալն արարեր քեզ ա-

պատէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ
չարք, և տանջանք մի մերձեսցին
ցին ՚ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեսցէ վասն քո, ՚ի պահել
զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին
զքեզ. զի մի երբէք հարցես
զքարի զոտն քո։
Ի վերայ իժից և քարից գընասցես զոտ. և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զինա. հովանի եղէց նմա,
զի ծանեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց
նմա. և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորացից զնա. երկայնաւորութեամբ լցուցից զ

և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։
Աւա քեզ տէր համբարձի զաչս
իմ. որ բնակեալդ ես ՚ի յեր-
կինս ։
Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն
տեառն իւրոյ . և որպէս աչք
աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Ա յնպէս են աչք մեր առ քեզ
տէր աստուած մեր . մինչև ո-
ղորմեսցիս ՚ի վերայ մեր ։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա
մեզ . զի բազում լցաք արհա-
մարհանօք ։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր
նախատանօք , որք նախատէին
զմեզ . և արհամարհանօք ամ-
բարտաւանից ։
Աստուած յանուան քում կեցո
զիս , և ՚ի զօրութեան քում ի-
րաւ արա զինձ ։

Աստուած լոյր ազօթից իմոց,
ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ,
և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ,
և ոչ համարեցան զքեզ աստ-
ուած առաջի իւրեանց։
Ահա աստուած օգնական իմ,
և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թըշ-
նամիս իմ, ճշմարտութեամբ
քում ատամբ զնոսա։
Եա կամօք իմովք պատարա-
գասուցից քեզ. և խոստովան
եղէց անուան քում տէր, զի
բարի է։
Ցառնէն նեղութենէ իմմէ
վրկեցեր զիս, և ՚ի թշնամիս
իմ եառես աչն իմ։
Որհնեալ ես դու տէր աստ-
ուած հարցն մերոյ, գովեալ

և առաւել բարձրացեալ յա-
հիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ
փառացդ, դոլեալ և առա-
ւել բարձրացեալ յաւիտեան :
Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փա-
ռացդ սրբութեան քո, դոլեալ
և առաւել բարձրացեալ յա-
հիտեան :
Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ
արքայութեան քո, դոլեալ և
առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեան :
Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի քրու-
բէս և հայիս յանդունդս, դո-
լեալ և առաւել բարձրացեալ
յաւիտեան :
Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստա-
տութեանդ երկնից, դոլեալ և առա-
ւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեցէք զաստուած ի սըր-
բութեան նորա, օրհնեցէք ըզ-
նա ի հաստատութեան ի զո-
րութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան
նորա, օրհնեցէք զնա ի բա-
զում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնու-
թեան, օրհնեցէք զնա սաղմո-
սիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ,
գովեցէք զնա ուրախութէ։

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր,
գովեցէք զնա ի բարբառ լաւ։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհու-
թեան, ամենայն հոգի՛ք օրհնե-
ցէք զտէր։

Ընդ արձակեա զծառայս քո
տէր ըստ բանի քում ի խաղա-
ղութիւն, զի տեսին աչք իմ

վիրաւորիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր առաջի ամ ժողովրդոց։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քոմ իսրայէլ։
Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս ալ քո, և սէր հաստատել ընդ իմ։
Տէր ողորմութիւ քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։
Տէր հան՛ի բանտէ զանձն իմ, դոհանամ զանուանէ քումմէ։
Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հաստատեես։
Աճեցուսցէ անձն իմ զսէր, և ցնծացէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով։
Այլ արար՛ի վերայ խոնարհութեան պղանոյ իւրոյ, այ-

առ հեռու երանիցեն ինձ ամե-
նայն աղէք ։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն,
և սուրբ է անուն նորա ։

Ողորմութիւն արար ազգաց յազ-
գս երկիւղածաց իւրոց, արար
զօրութիւն բազկաւ իւրով ։

Ցրուեաց զամբարտաւանս ի
մտաց սրտից, և քակեաց զՀըզ-
զօրս յաթոռոց ։

Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկա-
րօտս եկից բարութիւն, և զմեծա-
տունս արձակեաց ունայնս ։

Պաշտպանեաց իսրայէլ ծառայ
իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն
իւր ։

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝
ընդ աբրահամու և զաւակի նո-
րա յաւիտեան ։

Տաւր զօրութիւն ծառայի քո,

կեցո զորդի աղախնոյ քո, և ա-
րա առ իս նշան բարութեան։
Տեսցենատելիք իմ և ամաչեց-
ցեն, զի դու տէր օգնեցեր ինձ
և մխիթարեցեր զիս։
Փառք Հօր և որդւոյ և
Ա յժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Մաղիանէ։

Ընձն իմ՝ ի ձեռս քո է յա-
մենայն ժամ, և՝ ի տուրբ խաչ
քո յուսացեալ եմ թափառու
երկնաւոր. զբազմութի սրբոց
քոց բարեխոս ունիմ առ քեզ։
Որ երկայնամիտ ես առ ամե-
նեսեան, մի անտես առներ զա-
պաւինեալս՝ ի քեզ. այլ պահեա
պատուական և տուրբ խաչիւ
քով՝ ի խաղաղութեան։

Քարոզ։

Ընդհանուր զամենայն առաքեալն առաջի, և խնդրեացուք ՚ի նմանէ՝ զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական դիշերիս, ՚ի դիւական խաւարութենէ ամբողջ պահել զհոգի և զմարմին մեր՝ միշտ ՚ի կատարելումն ժամանակի ամաց մերոց։

Ամենակալ աէր առաջի մեր կեցո և ողորմեա։

Ջհանգիստ դիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատալ ՚ի տեառնէ խնդրեացուք։

Ջհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ՚ի տեառնէ խնդրեացուք։

Ջքաւութիւն և զթութիւն

յանցանաց մերոց ՚ի սեառնէ
խնդրեսցուք ։
Զարբոյ խաչին մեծ և կարող զո-
րութիւնն յօգնութի՛ անձանց
մերոց ՚ի սեառնէ խնդրեսցուք ։
Եւ և սիրական վանն ՃՀմարիա
և սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ զոէ
աղաչեսցուք ։
Զանձինս մեր և զմիմեանս
սեառն աստուծոյ ամենակալին
յանձն արասցուք ։
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած
մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան
քումմ. աստուածք ամենեքեան
միաբանութեամբ ։

Աղօ՚ ։

Տէր աստուած մեր՝ դու ապա-
հեա զմեզ խաղաղութեամբ ՚ի
պիշերիս յայսմիկ և յամենայն

ժամանակի : Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր : Որպէս զի յամ ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամանեաց քեզ հանցուք զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Երեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր սէր զօրութեանդ. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ և ի գիշերի՝ յարթնութեան և ի հանգստեան մերում. զի զոր ես արարիչ լուսոյ, և հաստատիչ գիշերի : Եւ այժմ աղաչեմք

զքեզ ուր աստուած մեր, ըղ-
հանպիտս գիշերիս ընդհեաս խա-
զաղութեամբ անցուցանել, և
հասանիլ՝ի պաշտօն առաւօտու
յերկրպագութիւն և՝ի փառա-
բանութի ամենատուրբ երրոր-
դութեանդ, այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Սաղմոս Դ.

Խաղաղութեամբ յայս և՝ի
այն ննջեցուք և զարթիցուք.
զի դու ուր միայն առանձին
յաւուրս բնակեցուցեր զմեզ։
Ի կարդալ իմում լուար ինձ ած
ըստ արդարութեան, ՚ի նեղու-
թէ ինձ անդորր արարեր. ողոր-
մեա ինձ և լուր աղօթից իմոց։
Որդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք
խաստիւք. ընդէր սիրէք ըզ-

նանրութիւն, և խնդրեք ըզ-
աստուծոյ:

Ճաներութ զի սքանչելիս արար
ահեր սէյ իւրում. և ահեր լուիցէ
ինձ՝ ի կարդալ իմում առնա:
Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք. զոր
ինչ ասէք՝ ի սիրտս ձեր՝ յանկո-
ղինս ձեր զղջացարութ:
Ստուցէք պատարագս արդա-
րութե, և յուսացարութ՝ ի տէր:
Բազումք ասէին թէ ո՞ ցուցցէ
մեզ զբարութի՞ն. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ե-
տուրուրախութի սրտից մերոց:
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձի-
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:
Խաղաղութեամբ յայս և՝ ի սոյն
ննջեցոյք և զարթիցուք. զի
դու տէր միայն առանձին յու-
սալ քո բնակեցուցեր զմեզ:

Աբելա իա Օրմի ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում ։

Երկիւղածութեամբ լսարուք ։

Սէյ աւետարանիս՝ որ ըսպ Յովհաննու ։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր ։

Պատմեմ ։

Աճ աստուած ։

Տէրն որ Յիսուս Քրիստոս ասէ ։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ ։ Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. և որ աւեսոյ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ՚ի կեանսն յաւիտենական պահեսցէ զնա ։ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի իմ ե-

կեացէ . և ուր եան եմ , անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի . եթէ ոք զիս պաշտիցէ , պատուեացէ զնա Հայրն իմ :

Փառք քեզ տէր աստուած մեր :

Առաքք խաչիւս պատճէացուք զատէր . զի տալաւ փրկեացէ զմեզ ի մեղաց՝ և կեցուսցէ զնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամենակալ տէր աստուած մեր , կեցո և ողորմեա :

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քում ի խաղաղութե . փրկեա յերևելի և աներևոյթ թշնամեոյն : Արժանաւորեա զհոգեթեամբ փառաւորել զքեզ ընդ

հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ աչք մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս սուրբ եղիցի:

Ընկանիմք առաջի քոյ սուրբ աստուածածին և աղաչեմք զանարատ վկայդ, բարեխօսեա վասն անձանց մերոց, և աղաչեա զմիածին որդիդ փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

Պաղեմանք զօրաւորք՝ արհաւրաց գիշերայնոց.
առաջեալ սրբոյն Գրիգորի նարեկացւոյ։

ԲԱՆ ԺԲ.

Ի՝նկալ քաղցրութեամբ տէր աստուած հզօր՝ զդառնացօղիս զաղաչանս.մատիր զԹուխթեամբ առ պատուական դիմօք. փա՜ րատեա ամենապարզև՝ զամօթանախանձութիւնս.քարձ յինէն ողորմած՝ զանըմբեռելիս անրուժութիւնս.անջրպետեա հնարաւոր՝ զմահացուս կրթուխթիս.աւարեա միշտ յալթող՝ զնաբռնողին հաճուխթիս.բացատրեա վերնային՝ զմոլեցեալն մատախուղ. կնքեա կեցուցիչ՝ զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա ծածկատես՝ զմբռնողին չարդտմունս.խորտակեա անքնին՝ զմարտողին դէ

մեցմանն : Տեառնապրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երէ յարկին . պարիսակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս . պծապրեա քո արեամբդ զմուտս սեմոց սենեկիս . կերպացո զքո նշանդ ի հետս եղից մաղթողիս . ամրացո քո աջովդ զհանդատեանս խշոի . մաքրեսցես ի հաղթից զծածկարան անկողնոյս . պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն ոչնոյս . անխարդախ արասցես զքո ընտրեալ շունչ մարմնոյս . կացուսցես զլջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ . կարգեսցես ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու : Տուր հանգիստ բերկրութեան մահանպոյնս նիրհման ի խորութեան դիշերիս , բարեխօսու-

թեամբ հայցուածոց արեց առաջնորդելոյ՝ և ամենայն ընտրելոց : Ցնծութիւն պատրաստ առնէր զպատարագս հան առաքելոյ՝ զոր սրբոյն Գրիգորի իմասաւոր՝ անպատհապէս ի ժամուն ի ժամուն՝ ի ծնունդն Յովհաննու Մեծաց , կենդանական զարգացմանց . անչափան երազոյ , խորհրդոյն ցնծոյ . յիշատակս քո յաւուր՝ անքնաւոր ի պարշտպանեալ : և սմանիւր վերոյն ի ննջմանէ ծանրութեան՝ ամենազարմ արմնութեամբ , հոգեկոյր զարմանութեամբ ի բեզ արձանացեալ՝ զայս ձայն մատնանոյց՝ բազմութեամբ հաւատոյ՝ քեզ ամենօրհնեալ Քաղաւր փառաց անձառից , փառաբանողաց երկնաւորաց խմբից երգակցեալ՝

յերկինս առաքել: Զի դա միա-
ռատրեալ ես յամենայն արա-
րածոց յաւիտեան յաւիտե-
նից. ամէն:

Աղօթք Սուրբն Գրիգորի Նարեկացւոյ.

ԲԱՆ ԽԱ.

Արդ առաջի կենդանւոյ
երևեալ յամենայնի. հօրդ ա-
հաւորութենէն ծնաւնդ. որ ալ-
կարանայ առ ի քէն և ուչ ինչ:
Որ ՚ի ծագել անաւետ նշու-
լից՝ ողորմութեան քոյ փառաց,
հալին մեղք. հալածին դեւք.
ջնջին յանցանք. խլին կապանք.
խորտակին շղթայք. կենդանա-
ծնին մահացեալք. բժշկին հա-
րուածք. ողջանան վէրք. քաւ-

Եւ ինն ապականութիւնք. տեղւոյն ախտութիւնք. նահանջին հեծութիւնք. փախուստ խաւարըն. մեկնիլ մէգն. մերժիլ մառախուղն. փարատիլ մուխն. ապտակիլ աղխամուղն. վերանալ մուխն. գնալ գիշերն. տարածիլ տադնապն. չքանալ չարիքն. հալածին յուսահատութիւնքն. և թափուիլ ձեռն քո ամենակալ՝ քաւիչդ ասի։

Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս՝ այլ կեցուցանել. Թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ քաղուած՝ ողորմութեամբդ. ինձ զաս միայն ես յերկնի անձատ, և յերկրի անշնինին. ի տարագոյն, և յեղբս ծագաց աշխարհի. սկիզբն ամենայնի, և յաւիտենական ամենայն լրմամբ, օրհ-

նեալ ի բարձունս. և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Աղօթք հարկաւոր իւրաքանչիւր անձանց հաւատացելոց ի Քրիստոս. զոր արարեալ է սրբոյն Ներսեսի շնորհալւոյ Հայոց կաթողիկոսի:

Յաւատով խոստովանիմ և երկիր պատանեմ քեզ՝ Հայր և որդի և սուրբ Հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն երեւելոց. և ոչնչութիւն քո ապրածոց և ինձ բաղմամեղիս: Յաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միամանական սուրբ երրորդութիւն և մի աստուա-

ծառնիւն, արարիչ լուսոյ և հաւ
ատոյ խոստովան. հալածեա՛ ի
հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց
և անգիտութեան, և լուսա-
ւորեա զմիտս իմ՛ ի ժամուս
յայտնիկ աղօթել քեզ՛ ի հա-
ճոյս, և ընդունել՛ ի քէն ըղ-
խնդրուածս իմ. և ողորմ։

Հայր երկնաւոր ստուած ճըշ-
մարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ
քո սիրելի՛ ի խնդիր մոլորեալ
ոչխարին, մեղայ յերկինս և ա-
ռաջի քո. ընկալ զիս որպէս զա-
ռատաւոր որդին, և զքեզ լինիմ
զգաստամտաձանն զառաջին զոր

մերկացայ մեղօք. և ողորմ։

Որդի ստուածոյ ստուած ճըշ-
մարիտ՝ որ խոնարհեցար՛ ի հայ-
րական ծոցոյ՝ և առեր մարմին
՛ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն

մերոյ փրկութեան. խաչեցար թաղեցար և յարեար ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ հայր, մեզայ յերկինս և առաքեր զհոգին՝ յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ասէր։

Հոգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ ինքեր ի յորդանան և ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սրբ աւազանին, մեզայ յերկինս և առաքեր զհոգին հրամայեցեր քո՝ սրտիս հրեղէն լեզուօք աստուածայնոյ. և ասէր։

Անեղ բնութիւն՝ մեզայ քեզ մօտ իմալ, հոգեալ և մարմնով իմալ. մի ինձեր զմեզս իմ զառաջինս վասն անաւանդ

քաւեմ արդեւ . և ասէր ։

Տեառ ամենայնի՝ մեզս քո լսելով քաւեա և գործել. Ընդէ՞ր զձեռագործդ յանցանաց իմոց , և գրեա զանուն իմ ի գրոց քոց կենաց . և ասէր ։

Ինձ գազանեաց՝ մեզս քո կամաս և ակունց , գիտեմ քէ և անգիտեմեմք . Ասէր. Թէև շնորհեա մեզաւորիս , զի ի ծնանելն առ քէ առաքեալն ինձ ցոյսդ մեզուցեալ եմ առաջի առատութեան քում գթացդ իմոյ , և ամենայն անգամ ցասմանց իմոց . և ասէր ։

Ամենախնամ աչք՝ դէր գոհացման աչաց իմոց ընդ ինձ առ քէ ես և հայիլ յարտաս , և ակունքս իմոց՝ ես արտօրհել զարտասուս քո զգեաս շարժեմեան , և քե-

բանից իմոյ՝ ոչ խօսիլ զսուտ[թ], և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն, և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղիս զիմ կամս ցոյց լինել միշտ քոյ արարչութեանդ քոց յամենայնի. և ողորմ։

Տուր կենդանի քրիստոս՝ զհոգի սիրոյ քո զոր արիր յերկիր, բարեգութեա յանձն իմ. զի այրեցեալ զարդս հոգւոյ իմոյ, և սրբեցեալ զիմիջ մտաց իմոց, և մաքրեցեալ զմեղս մտածմանց իմոց, և վառեցեալ զլոյս գիտութեան քո՝ ի սրտի իմում. և ողորմ։

Խնամութիւն հօր յիսուս՝ տուր ինձ խնամութիւն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել ա

առջի քո յամենայն ժամ. ի չար
խորհրդոց՝ ի բանից և ի գոր-
ծոց փրկեա զիս. և ողջ:
Կամեցար բարեաց ոչ կամաս-
րար՝ մի մոռասցե զիս ի կամ-
անձին իմոյ գնալ. այլ առաջ-
նորդեա ինձ լինիլ միշտ քոյ կա-
մոյ քոյ բարեխրատ. և ողջ:
Աւրհնեալ երկնատուր՝ տուր ինձ
զարթնումն քո զուր խոստո-
ցար սիրելեաց քոց. և զօրացո
զկիրս իմ առնել զկամս, և սի-
րել զքեզ միայն, և առնել ըզ-
կամս քո. և ողջ:
Խնամով արարածոց՝ պահեա ըզ-
հոգիս իմ քո զհոգի և ըզ-
մարմին իմ՝ ի պատրանաց մեղաց,
ի փորձութեց դիւաց, և ի մար-
գոց անիրաւաց, և յամ վտան-
գից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողջ:

պահապան ամենայնի քրիստոս՝
աչք ու հսկանն լեցի ի վերայ իմ
ի տուէ և ի գիշերի. ի նստիլ
ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ.
ի ննջել և ի յառնել զի մի եր-
կեք սատանեցայց. և ասէր։
Աստուած իմ՝ որ բանաս զձե-
ռըն քո, և լնուս զամենայն ա-
րարածս ողորմութեամբ քով.
քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ.
զու հոգա և պատրաստեա ըզ-
պէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ
յայսմհետէ մինչև յաւիտեան.
և ողորմեա քո։
Դարձուցիչ մարթելոյ՝ զարձ
զիս ի չար սովորութենէ իմմէ
ի բարի սովորութիւն. և քե-
զեղեա ի հոգի իմ զսուրբն օր
մահուն, և զերկիւղ գեհենին,
և զսէր արքայութեն, զի զղջա-

ցայց ՚ի մեղաց , և զործեցից
զարդարութիւն . և ասէր ։
Ալէլուիա անմահութեան՝ ալե-
լուացո ՚ի սուտէ իմմէ զարհուրա-
ւոյ ապաշխարութեան որպէս պատ-
նէին . զի լուացից զմեղս անձին
իմոյ յաւուրս քան զԵսանեղն իմ
յաշխարհէս . և ասէր ։
Պարզևիչ ազգութեան՝ պար-
գևեա ինձ ուղղախոհ հաւա-
տով , և բարի գործով , և տա-
նջութեամբ և արեան քո հաղոր-
դութիւք գալ առ քեզ . և ասէր ։
Բարեբար ակն՝ հրեշտակի բար-
ւոյ յանձն արարեալ զիս քաղց-
րութեամբ առանձել զհոգի
իմ , և անխոտոր անցուցանել
ընդ չարութիւն այսոցիկ՝ որ են
՚ի ներքոյ երկնից . և ասէր ։
Լայս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժա-

նաւուցն զհոգի իմ ուրախու-
թեամբ առեալ զայս փառաց
քոյ ի կոչման աւուրն, և հան-
ձին յաւուր բարեաց յօժեանս
արդարոց մինչև յոր մեծի գա-
լստեան քո. և ողոր ։

Դառնաւոր արդար՝ յորժամ գաս
փառօք հօր գառել զկենդանին
և զմեռեալս, մի մոռանար ի
գառապատն ընդ ձախոյ քումմ.
այլ փրկեա զիս ի յաւիտենա-
կան հրոյն, և լսել արա ինձ
զբարեսէր կոչումն արդարոց
յերկնից ասելով քեզ. և ողոր ։
Ամենազօրդ ակն՝ ողորմեա ա-
մենայն հաւատացելոց ի քեզ,
խնդց և օտարոց, ծանօթից և
անծանօթից, կենդանեաց և
մեռելոց. ընդհեա և թշնա-
մեաց խնդց և ատելոցդ ըն-

զսովիան որ առ իս յանցանաց,
և զարձո վնաս ի չարեացն զոր
ունին վասն իմ, զի տղտմու-
թեան քոմ արժանի եղիցին.

և տղտմեա քո։

Փառաւորեալ ուր՝ ընկալ զա-
ղաչանս ծառայիս քո, և կատա-
րեա ի բարի վինդրուածս իմ՝
բարեխոսութեամբ սրբուհւոյ
աստուածածնին, և յամէնանու
վրտչին, և սրբոյն սուրփանոսի
նախաւկայելն, և սրբոյն գրիգո-
րի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց
առաքելոց՝ մարգարէից՝ վար-
դապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայ-
րապետաց՝ ճգնաւորաց՝ կու-
սանաց, և ամենայն սրբոց քոց
երկնաւորաց և երկրաւորաց։
Եւ քեզ փառք և երկրպագու-
թիւն անքաժանելի առ քեզ եր-

ըստ-ու-թեանդ յա-խոեան-
յա-խոեննիդ . ամէն ։

Վ֊ան որբու-հեդ աստու-
ծանն՝ բարե-խոս-ու-թեն՝ ոէր
ընկալ զաղաչանս մեր , և կեց-
ցես մեզ ։

Սուրբ զաստուածածնին՝ և
զամենայն սուրբս բարե-խոս ա-
ղաչօք աս հայր ՚ի յերկինս .
զի կամեցեալ ոչրմեսցի՝ և զբա-
ժացեալ կեցուսցէ զարարած-
իդ ։ Ամենակալ ոէր աստուած
մեր կեցո և ոչրմեա ։

Ընկալ ոէր զաղաչանս մեր՝
բարե-խոս-ու-թեամբ սուրբ աս-
տուածածնին՝ անարատ ծնողի
վիածնի որդւոյ քո , և աղաչանօք

ամենայն սրբոց քոց, և որոց այսօր է յիշատակ: Լսեր մեզ տէր և ողորմեա, ներեա քաւեա և թող զմեզ մեր: Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ զնոր որդւոյ և զնոր սրբոց հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս առաքեցիր.

Օ՜ հանդուրժեալդ զաղօթս և զաղաչանս ընկալ մարդասէր աՀ՝ի հաճոյս բարերարդ կամացդ. և մեր մեղայ և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա. և քեզ փառք յաւիտեան. ամէն:

Փառք քեզ տէր առաջ

մեր, որ պարգևեցեր զօրս պայծառութեամբ և խաղաղութեամբ անցուցանել:

Պարգեսէր տուողդ՝ զառատ ջահայ գիշերս որ՛ի վերայ մեր գալոց է, ՚ի մեղաց փակեա, ՚ի չարեաց պատեա, և ՚ի գործս բարիս առաջնորդեա:

Առատութիւնդ օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի տուր զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա ՚ի խաղաղութեան:

Տէր տուողդ մեր՝ տուր զքո խաղաղութիւնդ ամ աշխարհի, բարձ ղեկուսեալն և զպատուական հանգիստ ՚ի յարտարածոցս:

Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց՝ կենդանեաց և հանգուցելոց:

Ողորմեա զեկեղեցի հինոցդ,

Հրեշտակաց, պաշտաց. սպասուց, և այնպիսի որք ընդ հակառակ որդւոց եկեղեցոյ են հանդուցեալ:

Տէր ասասցէ՝ օգնեա ծագումն քահանայութեանն քրիստոնէից, և իշխանացն քաղաքավարից, զօրից և զաւակաց նոցին՝ պահել ի խաղաղութեան:

Տէր ասասցէ մեր՝ պահեա զառաջնորդս և զերեսփոխութիւնս մեր ամբողջ և անխոտոր ի կամս պատուիրանացդ քոց:

Դշմարտութեան որդի և սպասաւորեա քոյ՝ հալածեա զերկուղիլն և զանեղութիւնն ծշնամին ի սահմանաց մերոց և ի բնակութեանս մերոց մեզ մերմէ: Փրկեա զմեզ ի հնարանաց յաւխտենից, և քեզ փառք յաւխտեանս. ամէն:

Օրհնեալ եղեր դու ի շնորհաց սուրբ հոգւոյն. հանդերձ խաղաղութեամբ. և սէր եղբայր ընդ ամենեսեան. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ընտ սուրբ Աստուածածնին և ամենայն Սուրբսն Աստուծոյ. յեփ եկեսցէին առաւ։

Ա ՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ամենօրհնեալ
զպաղատանս մեր ընկալ,
՚ի հանգստեան ժամուս հասեալ
առ քեզ գոչեմք անձամբ Թախծեալ։
Բանիւն կենաց բարձոյ եղիր
վաստուած մարմնով պարարտեցեր,
առ բանն աստուած բարեխոսէր
՚ի փորձանաց ըմեզ փրկել։
Գալեալ ես դու փայտ փրկութեան
ամենօրհնեալ յաղթող նըշան,
՚ի գիշերիս ըստուերական
ծագեա մեզ զլոյսդ արփիական։
Գողան ՚ի քէն գունդք խաւարին
ամենահրաշ զէն արարչին,
ըմեզ պահեա շնորհիւ քոյին
՚ի գիշերիս աղջամղոյ ջին։
Երկրաւորսան սուրբ առաքեալք
եօթանասուն աշակերտեալք,
յանձառ լուսոյն լոյս անուանեալք
որթոյն կենաց պըտղաբերեալք։

Ջձել ազաչեմք արտասուագին
և պաղատիմք կողկողագին,
վանիչ լերուք դիւաց գլխովս
ոչ մերձենալ առ մեզ չարին։
Էին ընտրեալք բանին կենաց
գումարք գաւուց առաքելոց,
ոք զատգային ժամանակաց
գուշակեցին հոգւով շնորհաց։
Ընդ մեզ լերուք աղօթակից
ոք առաջի էք խոսակից,
լըսեիւ ըզմեզ՝ ի վտանգից
՝ի չարէն ազատել և ի թակարից։
Ծառաւորին երկնաւորի
երկրպագել՝ ի չարչանդի,
մեծ կարապետ առաքն ասիոյ
միջնորդ կենաց և օրինի։
Յառաջանալ մեզ՝ ի յօդնութիւն
կրկնի մի մտցուք՝ ի փորձութիւն,
մաքուր մարմնով լինիլ՝ ի քուն
արդար հոգւով միաբան ասիմուն։
Ի քէն հայցեմք արտասուագին
նախաւկայ առաւն արտչին,
առ մեզ առեւտանս քաջող զերկին
առաջ գիտուս յաչմէ ծնողին։
Էր բարեխօս արեամբ քոյին
առ մեզ հանգիստ՝ ի չանկոյին։

տլմեռն լինիլ յաւուրսն
բարեբանել զլսոյն անքըննելին։
Խընդրեմք ի քէն հայր պատուական
լուսաւորիչ ազգի մարդկան,
սէր սուրբ զինէր պետ պարծանաւէտ
լեր մեզ պարիսպ և պահապան։
Ծնեալդ ի մեզ զքեզ
գայրուկդ զօրեղ քո ժողովեա,
յաւարտել զօրեղ բոլոր հաշտ
և ի բաժին առաքելոցդ։
Կինդանասիրտ խաղաղարար
դուք ճշմարիտ գլխաւորք նըմին,
սուրբ մարտիրոսք վկայք փրկչին
ունք յաղթեցիք զմըշտնջին։
Հօրըն լուսոյ միշտ մաղթեցէք
զորդին ընդ հօր աղաչեցէք,
հոգւոյն շնորհօք մեզ օգնեցէք
ի բանտարկուէն զմեզ ձերձեցէք։
Շինարարեալ եղուկ ընտրեալ
ճրագնատարած դուռք երանեալ,
խոհեմաց երկնից էք նմանեալ
յայտ ես ի ծերպըս բընակեալ։
Զօրեալ հոգւոյ մեր ի մարմին
լերուք պարիսպք ընդդէմ չարին,
զի յաղթեացուք հակառակին
խորտակելով ըզգէնս նորին։

Ճրագունք վառեալ լուսով ի լե
սուրբ կուսանաց գաւթ երամի,
արժան եղեալք առաքաւոին
և անմառամ սուրբ պըսակին։
Մեզ բարեխոս լերուք սիրով
առ մեր Յիսուս աղերսելով,
ի փրկանաց գմեզ փըրկելով
յանշէջ հրոյն ապառելով։
Յանդղ լուսոյ առառաձային
լուսոյ առեղծեալք բանիւ նոքին,
զարդարեցեալք հոգւով շնորհին
գաւթ իւնեկի զօրք երկնային։
Ողորմեալ գմեզ փութացարուք
և յօգնութիւն առ մեզ հասցուք,
որ յաստուածոյ հրոյն առիք
ոմ ճշմարիտ մեր սիրելիք։
Ընտրհատուս ազգի մարդկան
առ մեր Յիսուս անքննական,
զմեզ պահեա միշտ անառասան
առաւ մինչ յօր քո գալստեան։
Ողորմեալ մեզ պարգեւեա
զհիւանդ հոգիս մեր բժշկեա։
Ի բանսարկուէն զմեզ փըրկեա
և ի չարեաց անփորձ պահեա։
Զար իշխանքըն խռովարին
ոչք ընդ ծառայս քո մարտնչին։

քո ներշանաւ աբբոյ խաչին
անեղեւոյմ կոտծանեցոյին ։
Պարտեւիչ բարեաց մարդկան
ամենառատ յամենեսեան ,
պատրաստեցր մեզ անխտիան
ըստ հոգւոյ և մարմնական ։
Ջուր ընտրեցեր ինձ պատառաց
ըն լուացից պղծութեան հարց ,
արժան եղէց քոց հատանելոց
ընդ խմաստուն առըր կուսանաց ։
Ոտահ բարի իմ ուխտ յիսուս
և հայ կենաց ասէիր հոգւոյս ,
առաջնորդեա մանկունցս
և կերակրեա զմիտս ընդ մարմնոյս ։
Սրբեա զհոգիս յաղտոյ մեղաց
՝ի պանապան շար միտքաննաց ,
տուր ինձ գնալ ըստ քո կամաց
ըն արժանի եղէց միտաց ։
Վերստուերեաց զիս Թըշնամին
այն որ շկամի զկենաս մարդկային ,
զիս բըժըշկեա ուխտ ելիտային
լուսաւորեա լուսով քովին ։
Տրամեալ հոգւոյս էր լսելիւք
գառաձ մարմնոյս էր գաղտնիւք ,
մեղար մլտացս էր ոչղիւք
ամենառատ բարեաց աստիւք ։

Բամից սըբոց ազաչանաց
ինձնեակ դասուց հրեղէն լօսոց,
առաքելոց քոց սիրոզաց
մարգարէից սեռանոզաց:
Ցանկալի հայրապետաց
և ելջանիկ վարդապետաց,
ոսիճանեկ մարտիրոսաց
և դեղապոյն ճրիչնաւորաց:
Խառամրաակ սուրբ կուսանաց
որք փեսոյին սպասեն փառաց,
և ամենայն մարքուր անձանց
հետեւոզաց քոյին կամաց:
Փըրկեա զհոգիս 'ի տանջանաց
զազրատեսիլ յանդրան որդանց,
ընկալ տուր զձայն քո աւետաց
զոր խոստացար քոց սիրոզաց:
Քէզ հօրըդ փառք միշտ առաքեմք
զորդիդ ընդ հօրըդ գառանեմք,
ընհոգիդ սուրբ բարեբանեմք
Երրորդութեանդ երկրպագեմք:

ՎԱԽՃԱՆ

15r